

לאומי | דוחות כספיים 31.03.2021

הדוח על הסיכונים ותיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il < אודות < מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים ובאתר מגנ"א של רשות ניירות ערך: www.magna.isa.gov.il

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 31 במרס 2021
תוכן העניינים

עמוד

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

א. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

5	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
7	מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון והנהלה

ב. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

8	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	שינויים עיקריים בתקופה החולפת
12	שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים
13	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
21	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
31	מגזרי פעילות - גישת הנהלה
34	מגזרי פעילות פיקוחיים
36	חברות מוחזקות עיקריות

ג. סקירת הסיכונים

37	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
38	סיכוני אשראי
62	סיכוני שוק
67	סיכון נזילות
68	סיכונים תפעוליים
69	סיכונים אחרים

ד. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים

73	מדיניות חשובנאית ואומדנים בנושאים קריטיים
74	בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
75	דירקטוריון

76

Certification הצהרה

דוחות כספיים

78	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
79	דוח רווח והפסד מאוחד
80	דוח מאוחד על הרווח הכולל
81	מאזן מאוחד
82	דוח על השינויים בהון מאוחד
86	דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
89	פירוט הביאורים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

א. ממשל תאגידי

198	שינויים בדירקטוריון
198	המבקרת הפנימית

ב. פרטים נוספים

198	השליטה בבנק
198	מינויים ופרישות
199	מבנה ארגוני
199	הסכמים מהותיים
200	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
202	דירוג אשראי

ג. נספחים

203	שיעורי הכנסה והוצאה
207	מילון מונחים
217	אינדקס

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שישומו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2020. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם [הדוח השנתי של 2020](#).

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

להלן מדדי ביצוע עיקריים (ב-%)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2020	2020	2021	
5.7	(2.6)	15.0	תשואת הרווח הנקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ^(א)
0.4	(0.2)	1.0	תשואת הרווח הנקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
137	128	130	יחס כיסוי נזילות ^(ד)
2.5	2.1	2.7	יחס הכנסות ^(ב) לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
53.8	74.7	49.4	יחס יעילות
1.7	1.8	1.7	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
0.6	0.8	0.6	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ^(ג,ה)
38.8	15.7	35.9	שיעור הפרשה למס מהרווח לפני מיסים
1.9	2.1	1.9	הכנסות ריבית נטו, ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית (NIM) ^(א)
0.8	0.6	0.8	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים הממוצעים בניהול הקבוצה ^(ב,ג,ד,ה)
0.4	0.4	0.4	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים הממוצעים בניהול הקבוצה ^(ג,ד,ה)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2020	2020	2021	
11.87	10.84	11.73	יחס הון עצמי רובד 1
15.58	15.03	14.73	ההון הכולל לרכיבי סיכון ^(א)
6.57	6.43	6.60	יחס מינוף ^(ד)
6.8	6.8	6.9	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק למאזן

להלן מדדי איכות אשראי עיקריים (ב-%)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2020	2020	2021	
0.88	1.20	(0.28)	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)
0.65	1.06	(0.06)	מזה: (הכנסות) הוצאות בגין הפרשה קבוצתית מתוך היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)
1.76	1.33	1.66	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
1.61	1.16	1.46	שיעור אשראי לציבור פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
(0.18)	(0.07)	0.04	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור

(א) הון - בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה והתאמות שונות.
 (ב) סך כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
 (ג) על בסיס שנתי.
 (ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.
 (ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים.
 (ו) למידע נוסף בנוגע ליחס כיסוי נזילות ראה פרק [חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם](#).
 (ז) למידע נוסף בנוגע ליחס המינוף ראה פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימון ההון, סעיף [ההון והלימות ההון](#).

להלן נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2020	2020	2021
במיליוני ש"ח		
2,102	(232)	1,340
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק		
8,723	2,169	2,348
הכנסות ריבית, נטו		
2,552	860	(212)
(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי		
4,366	246	1,374
הכנסות שאינן מריבית		
3,281	893	868
מזה: עמלות		
7,046	1,803	1,839
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		
3,742	935	1,078
מזה: משכורות והוצאות נלוות		
רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק (בשקלים חדשים):		
1.44	(0.16)	0.92
רווח נקי (הפסד) בסיסי ומדולל		

להלן נתונים עיקריים מהמאזן

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2020	2020	2021
במיליוני ש"ח		
556,035	531,535	565,934
סך כל הנכסים		
136,194	103,171	139,979
מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים		
92,297	94,012	87,685
ניירות ערך		
295,341	294,486	307,561
אשראי לציבור, נטו		
517,940	494,826	526,379
סך כל ההתחייבויות		
447,031	418,627	460,412
מזה: פיקדונות הציבור		
15,143	6,172	17,178
פיקדונות מבנקים		
16,303	22,530	13,108
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים		
37,664	36,245	39,118
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק		
<u>נתונים נוספים:</u>		
18.9	19.6	22.0
מחיר למניה (בשקלים חדשים)		

מידע צופה פני עתיד בדוח הדיסקטוריון וההנהלה

דוח הדיסקטוריון וההנהלה כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "צפוי", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשיע" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ונסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות את התממשותן של תחזיות אלה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי וודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים התפתחויות עיקריות במשק¹

רקע כללי

בראשית הרבעון הראשון של השנה חוו מרבית מדינות העולם את המשך המגיפה ובחלקן גל התחלואה אף היה חריף מקודמיו. נכון למועד פרסום הדוח, למעלה מ-839 אלף אנשים נדבקו בישראל ולמעלה מ-6,300 אנשים נפטרו. בחודש דצמבר 2020 הוחל בחיסון האוכלוסייה בישראל כנגד הנגיף ולמעלה מ-5.4 מיליון תושבים (נכון למועד פרסום הדוח) חוסנו במנה הראשונה מתוך שתיים הנדרשות לחיסון יעיל וכ-5.1 מיליון תושבים חוסנו במנה השנייה. בכך, רוב האוכלוסייה הבוגרת (16 שנים ומעלה) חוסנה בישראל, מה שאפשר שורה של הקלות במגבלות.

המשק העולמי

ב-6 באפריל 2021, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF), את תחזיותיה לשנת 2021. ביחס לתחזיות קודמות (מהחודשים אוקטובר 2020 וינואר 2021) נרשם שיפור, בעיקר כתוצאה מהשפעות צפויות הן של ההרחבה התקציבית בחלק מהכלכלות הגדולות והן של הציפיה להתאוששות במחצית השנייה של השנה בהשפעת החיסונים. לפי התחזית הנוכחית, תוצר המשק העולמי צפוי להתרחב בכ-6.0% בשנת 2021 לעומת ירידה בתוצר של 3.3% בשנת 2020. כאשר למשקים המערביים הגדולים בעולם, המשק האמריקאי, בו קצב ההתחנסות מהיר יחסית וצפויה השפעה חיובית של צעדי המדיניות הכלכלית. מדובר בהרחבה תקציבית ניכרת וצעדי מדיניות חסרי תקדים בהיקפם של הממשל החדש בארה"ב. כמו כן, מדובר בהמשך המדיניות המוניטרית המרחיבה באמצעות מגוון אפיקי מדיניות. על רקע זה כלכלת ארה"ב צפויה להמשיך ולצמוח בקצב מהיר יותר מזה של אירופה, בה ההתחנסות איטית יחסית לארה"ב, ורמת הפעילות הכלכלית בארה"ב צפויה לחזור לרמה שהייתה טרום המשבר (סוף 2019) כבר במחצית הראשונה של 2021, זאת בעוד שבאזור האירופי ובבריטניה החזרה תהיה מאוחר יותר. להתפתחויות אלה במשק האמריקאי, בהיותו הגדול והמשפיע על הכלכלה העולמית, ישנן כבר כעת השפעות חיוביות על שוקי ההון והכספים בעולם. בנוסף, צפויה השפעה חיובית לצמיחה העולמית מחזרתה של סין לקצב צמיחה מהיר.

צמיחה עולמית/שיעור שינוי ריאלי

מקור: IMF - World economic outlook/April 2021

2020	2021	
(3.3)%	6.0%	עולם
(3.5)%	6.4%	ארה"ב
(6.6)%	4.4%	אזור האירו
(4.8)%	3.3%	יפן
(9.9)%	5.3%	בריטניה
2.3%	8.4%	סין

ברבעון הראשון של השנה בכל המשקים המובילים, הריביות לטווח הקצר הנקבעות על ידי הבנקים המרכזיים, מצויות ברמה אפסית, בחלקם היא אף שלילית ונראה כי לא תעלה בעת הקרובה. עם זאת, הריביות לטווח ארוך, הנקבעות בשווקים הפיננסיים, עלו במהלך הרבעון הראשון של השנה במרבית המשקים המובילים, בהשפעת הצפייות להתאוששות של המשקים, הבאה לידי ביטוי, בין השאר, בעליית מחירי חומרי הגלם ותובלה, תוך השפעה על עלייה במחירים לצרכן במשקים השונים. על רקע זה, מתקיים דיון ציבורי רחב במדינות השונות בשאלה האם מדובר בעליות מחירים המשקפות תיקון בעל אופי חד פעמי או האצה, שתשמר, בקצב עליית המחירים לרמות גבוהות מבעבר.

הצמיחה במשק הישראלי

ברבעון הראשון של 2021, הצטמצם התוצר המקומי הגולמי (צמיחה שלילית) בקצב שנתי של כ-6.5% בהשוואה לרבעון הרביעי של שנת 2020. זאת על רקע השפעת משבר הקורונה (הסגר השלישי שהחל בסוף חודש דצמבר 2020) וכן נרשמה ירידה חדה ביבוא מכוניות נוסעים עקב שינוי במדיניות המיסוי (המיסים על היבוא הם חלק מהתמ"ג).

שוק העבודה משקף תעסוקה בהיקף נמוך באופן משמעותי מזו שהייתה טרום המשבר. בחודש מרס 2021, יותר מחמש מאות אלף עובדים טרם הוחזרו לעבודתם. עיקר הפגיעה בתעסוקה עודנה בענפי השירותים אשר בחלקם לא חזרו לפעילות מלאה.

¹ מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר, הבורסה לניירות ערך, IMF.

החזרה לשגרת פעילות, על רקע מידת היעילות הרבה של החיסון והירידה משמעותית בתחלואה, הביאה את בנק ישראל להעריך, בתחזית מה-19 באפריל 2021, כי הצמיחה בשנת 2021 צפויה להסתכם בכ-6.3%, בעיקר על רקע התאוששות הצריכה הפרטית אשר עתידה על פי התחזית להתרחב בכ-11% ב-2021 (לאחר שהצטמצמה בכ-9.5% בשנת 2020) זאת בהנחה כי בטווח התחזית לא תחול הרעה משמעותית בתחלואה אשר תצריך את הממשלה להטיל מחדש מגבלות בעלות השלכות מקרו-כלכליות משמעותיות על הפעילות.

תקציב המדינה ומימון

ברבעון הראשון של השנה הסתכם הגירעון בתקציב המדינה בכ-22.4 מיליארד ש"ח לעומת גירעון של כ-13.3 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון בשנת 2020. גידול חד זה בגירעון מקורו בהתרחבות ניכרת בהוצאות ביחס לגידול בהכנסות. זאת בעקבות המשבר הבריאותי אליו נקלע העולם כולו ובתוכו ישראל החל מראשית השנה שחלפה. עם זאת, ביחס לתחזית ההכנסות ממיסים לרבעון הראשון של השנה, הרי שהגבייה בפועל שיקפה עודף, אשר מקורו בהכנסות מהמיסים הישירים. חלק מהעודף בגביית המיסים הישירים מוסבר על ידי גבייה גבוהה בענף הפיננסיים ובניכויים משוק ההון.

בתקופת הדוח, טרם אושר תקציב המדינה לשנת 2021. לפיכך, פועלת הממשלה על בסיס תקציב המשכי כאשר החוק מגדיר מגבלת הוצאה (שנתית וחודשית) ומדרג חשיבות להוצאות. מסגרת ההוצאה לביצוע התקציב המשכי לשנת 2021 מסתכמת בכ-419.9 מיליארד ש"ח וכל חודש מתאפשר להוציא כ-35 מיליארד ש"ח. בנוסף, בעקבות התפרצות נגיף הקורונה ובמטרה לספק מענה למשבר, הוגדרה לשנת 2021 מסגרת הוצאה עבור התכנית הכלכלית בהיקף של כ-68.1 מיליארד ש"ח.

סחר חוץ

הגירעון המסחרי של ישראל, הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 בכ-7.5 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-5.0 מיליארד דולר ברבעון הראשון אשתקד. הגידול הניכר בגירעון מקורו בהתרחבות ניכרת ביבוא, זאת לצד ירידה מתונה ביצוא. הגירעון המסחרי ה"בסיסי" (הגירעון ללא אגרות, מטוסים, יהלומים וחומרי אנרגיה) התרחב אף יותר בתקופה האמורה (גידול של כ-3.1 מיליארד דולר). ההתרחבות המהירה ביבוא משתקפת בכל רכיביו המרכזיים: יבוא מוצרי צריכה, יבוא מוצרי השקעה ויבוא חומרי הגלם. מגמות אלה נמשכות מאמצע שנת 2020 ומלמדות על מגמת התאוששות במשק לאחר צמצום הפעילות במחצית הראשונה של השנה שעברה, עם פרוץ המגיפה. העלייה בעודף היבוא של סחורות צפויה לתרום למיתון של היקפו הגדול של העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים, שהסתכם בכ-5 אחוזי תוצר בשנת 2020. עם זאת, נתוני יצוא השירותים לחודשיים הראשונים של השנה, מלמדים על המשך הגידול המהיר, בדגש על יצוא השירותים של ענפי ההייטק. לכן, אם ימשכו מגמות אלה, הן עשויות למתן את השפעת העלייה בגירעון המסחרי.

שער החליפין ויתרות המט"ח

בשלושת החודשים הראשונים של השנה, פוחת השקל ביחס לדולר בשיעור של כ-3.7%, ביחס לאירו ייוסף השקל בשיעור של כ-0.8% ואילו ביחס לסל המטבעות נרשם פחות של כ-1.3%. עם זאת, בחודש אפריל 2021 (עד ה-28 באפריל), השתנתה המגמה והשקל ייוסף ביחס לדולר בכ-2.5%.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש מרס 2021, על כ-185.7 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-173.3 מיליארד דולר בסוף חודש דצמבר 2020. הגידול הניכר ביתרות מוסבר בעיקר ברכישות מט"ח בהיקף של כ-13.7 מיליארד דולר על ידי בנק ישראל.

בנק ישראל הודיע ב-14 בינואר, 2021, שירכוש בשנת 2021 סכום של 30 מיליארד דולר בשוק המט"ח. כאמור, רכישות המט"ח בפועל במהלך הרבעון הראשון של 2021 הסתכמו בכ-13.7 מיליארד דולר, שהם כ-54.9 מיליארד דולר במונחים שנתיים. לרכישות אלה, הייתה השפעה מרחיבה על בסיס הכסף של המשק הישראלי, שכן הזרמת בנק ישראל בשל רכישות מטבע החוץ, עוקרה רק בחלקה באמצעות הכלים המוניטריים האחרים.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן (המדד "בגין") עלה ברבעון הראשון של שנת 2021, ב-0.8% ואילו ב-12 החודשים המסתיימים בחודש מרס 2021 הסתכמה עלייתו בכ-0.2%. נראה כי סביבת האינפלציה שהייתה בשנה שחלפה נמוכה מאד ואף שלילית, מצויה בשלב של שינוי מגמה ומעבר, בעת הקרובה, לקצב עליית מחירים חיובי, על רקע פתיחת המשק וכן על רקע מגמות עולמיות של התייקרות חומרי גלם ותובלה.

מדד המחירים לצרכן ("הידוע") עלה ברבעון הראשון של השנה, ב-0.1%.

במהלך הרבעון הראשון של השנה לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עמדה על 0.1%, בדומה לרמתה החל מחודש אפריל 2020.

בהחלטת הוועדה המוניתרית מיום 19 באפריל, 2021, לא השתנתה הריבית, כאשר הוועדה ציינה כי "פתיחת המשק והחזרה לשגרה בישראל צפויות לתמוך בהמשך צמיחה מהירה בשנה הקרובה. עם זאת, עדיין קיימים אתגרים לפעילות - נוכח הסיכונים הבריאותיים בארץ ובחו"ל - והפגיעה במשק ובפרט בשוק העבודה צפויה להיות ממושכת. לכן, הוועדה תמשיך לנהל מדיניות מוניתרית מאוד מרחיבה לאורך זמן, תוך שימוש במגוון כלים ככל שיידרש, כולל כלי הריבית. זאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות, בהתאוששות הכלכלית מהמשבר ובהבטחת המשך פעילותם התקינה של השווקים הפיננסיים."

שוק ההון הישראלי

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה עלה ברבעון הראשון של השנה ב-5.2% לאחר שירד בשנת 2020 בכ-0.4%. עליות השערים הושפעו ממבצע החיסונים אשר הביא לירידה בתחלואה ולפתיחת המשק, תוך שישראל מובילה בעולם בשיעור המתחסנים.

מחזור המסחר היומי הממוצע של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה, ברבעון הראשון של השנה, הסתכם בכ-1.859 מיליארד ש"ח, בדומה לרמתו הממוצעת בשנת 2020.

שוק אגרות החוב הממשלתיות הושפע בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2021 מפתיחת המשק והעלייה בציפיות לאינפלציה לשנה הקרובה. כך, מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה ברבעון הראשון של השנה בכ-0.4% ואילו מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות ירד בשיעור של כ-1.5%.

מדד אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד, עלה בחודשים ינואר-מרס 2021, בכ-2.2%, הן בהשפעת הציפיות לעלייה באינפלציה והן מפתיחת המשק העשויה להביא לשיפור במצב החברות.

תכניות הסיוע של ממשלת ישראל

משבר הקורונה, אשר פרץ בחודש מרס 2020, הביא את הממשלה לגבש תכנית כלכלית לסיוע למשק לצורך התמודדות עם המשבר בהיקף של כ-202.3 מיליארד ש"ח לשנים 2020-2021, מתוכם כ-137.1 מיליארד ש"ח, סיוע תקציבי לתקופה האמורה (כ-68.1 מיליארד ש"ח לשנת 2021). היקף הביצוע מתוך התכנית הדו-שנתית עמד בסוף חודש מרס 2021, על כ-67%.

תכנית מוניתרית של בנק ישראל

בנק ישראל, פעל החל מחודש מרס 2020, באמצעות שורה של צעדי מדיניות, מעבר להורדת הריבית ל-0.1%, כדי לתמוך בשוקי ההון, לסייע בתמסורת המדיניות המוניתרית ולהקל על לקוחות המערכת הבנקאית, העסקים והצרכנים. פירוט ניתן למצוא בדוח לשנת 2020. בין שאר הפעולות ברבעון הראשון של השנה ניתן למנות:

1. בשנת 2020 הוחלט על פעילות בשוק הפתוח כולל רכישה בשוק המשני של אג"ח ממשלתיות מסוגים שונים ולתקופות שונות לפדיון ב-85 מיליארד ש"ח נכון ל-31 במרס 2021, עמד היקף הרכישות על 58.9 מיליארד ש"ח.
2. ביצוע עסקאות ריפו עם אג"ח ממשלתי וכן עם אג"ח תאגידיות בדירוג AA ומעלה, כבטוחות, מול מוסדות פיננסיים. נכון ל-31 במרס 2021, עמד היקף העסקאות על 0.5 מיליארד ש"ח.
3. בנק ישראל מציע לבנקים הלוואות לטווח ארוך לטובת העמדת אשראי לעסקים קטנים. היקף הלוואות במסגרת תכניות אלה עמד ב-31 במרס 2021 על 28.1 מיליארד ש"ח.

צעדים אלה של בנק ישראל תמכו בהגברת היציבות בשווקים הפיננסיים ובכך הקלו על הבנק לסייע ללקוחותיו, הן במגזר העסקי והן במגזר משקי הבית.

השפעת משבר הקורונה

התפשטות נגיף הקורונה החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, ובהמשך החרפה מהירות התפשטות הנגיף בעקבות הופעה של מוטציות שונות. מרבית הממשלות פעלו בדרך של הטלת סגר זמני, הפסקות זמניות ומתמשכות של חלקים משמעותיים מן הפעילות הכלכלית וטיפול בנפגעי המחלה, תוך הגדלה ניכרת של ההוצאות לטיפול באזרחים והעסקים אשר עבודתם הופסקה. הבנקים המרכזיים ברחבי העולם פועלים במגוון של כלים לצורך תמיכה בפעילות הכלכלית, מעבר להורדות הריבית. לקראת סוף שנת 2020 אושר לשימוש חיסון.

לנוכח תהליך ההתחנסות המהיר שיושם בישראל, הסיכונים הנוגעים לפעילות הכלכלית בישראל פחתו לעת עתה. כמו כן, בחלק ממדינות העולם המובילות, כמו ארה"ב ובריטניה, מסתמן תהליך מוצלח יחסית של התחנסות, מה שפועל להפחתת רמת הסיכונים במדינות אלו. ביתר המדינות תהליך ההתחנסות היה איטי יחסית עד כה, ולכן מדינות אלו, בפרט מדינות הכלולות במניין השוקים המתעוררים, עדיין חשופות במידה רבה יחסית לסיכונים הכלכליים הנובעים ממצבי סגר ומגבלות אחרות הנובעות מהיקפי התחלואה הגבוהים.

ההכנסה מהפסדי אשראי ברבעון זה הסתכמה ב-212 מיליון ש"ח בעיקר כתוצאה מגביות בתקופה המדווחת. בנוסף, נרשמה הכנסה בשיעור של 0.06% בהפרשה הקבוצתית לאור ההתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב היקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה ופתיחתו מחדש של המשק והשיפור באינדיקטורים הכלכליים העומדים בבסיס הפרשה.

יצוין כי הבנק ממשיך ובוחן את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר. במסגרת זו מובאות בחשבון השפעות המשבר ונעשית בחינה מעמיקה של הלקוחות נוכח המשבר.

למידע נוסף ראה פרק [סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים ודוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

למידע נוסף בדבר אופן ניהול הסיכונים, המבנה הארגוני ותרבות ניהול הסיכונים בקבוצה ראה פרק גישת התאגיד הבנקאי לניהול סיכונים ופרק מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

שינויים עיקריים בתקופה החולפת

הסכם עם חברת טריא

בחודש מרס 2021 התקשר הבנק עם חברת טריא פינטק בע"מ ("טריא") בהסכם לפיתוח משותף של מערכת משכנתאות עבור הבנק ועבור טריא.

התשלום לטריא מכח ההסכם הינו בסכום שאינו מהותי לבנק.

שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות (להלן - "הרווח הנקי") בתקופה המדווחת הסתכם לסך של כ-1,340 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של כ-232 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התשואה להון בתקופה המדווחת עמדה על שיעור של כ-15.0% בהשוואה לשיעור שלילי של כ-2.6% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול המשמעותי בתשואה להון מקורו בגידול מהותי בהכנסות לצד גידול מתון בהוצאות ומהקטנת ההפרשה להפסדי אשראי בהשוואה לגידול משמעותי בהוצאה להפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות הריבית נטו בתקופה המדווחת הסתכמו להכנסה בסך של כ-2,348 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של כ-2,169 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-8.3%. הגידול בהכנסות הריבית הינו על אף הירידה המהותית בריבית הפד ובריבית בנק ישראל, וזאת על רקע הגידול בתיק האשראי של הבנק ועל רקע פערי השינוי במדד בין התקופות. בתקופה המדווחת המדד היה חיובי ועמד על שיעור של 0.1% למול מדד שלילי בשיעור של 0.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לרבעון הראשון של שנת 2021 משקפות הכנסה בשיעור של כ-0.28% מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור לעומת הוצאה בשיעור של כ-1.2% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר ההכנסה מקורה בהפרשה הפרטנית כתוצאה מגביות בתקופה המדווחת. בנוסף, התנועה בהפרשה הקבוצתית בתקופה המדווחת הובילה להכנסה מהפסדי אשראי בשיעור של 0.06% על רקע השיפור באינדיקטורים הכלכליים העומדים בבסיס ההפרשה, בעיקר על רקע תהליך ההתחסנות המהיר ופתיחת המשק. שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ביחס ליתרת האשראי ליום 31 במרס 2021 עמד על כ-1.66%.

לפרטים נוספים ראה פרק [סיכוני אשראי](#) להלן.

הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בתקופה המדווחת הסתכמו להכנסה בסך של כ-441 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה בסך של כ-660 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר העלייה מקורה בהפסדים שנרשמו בסעיף זה ברבעון המקביל אשתקד, על רקע הירידות בשוקי ההון ומהשפעת נגזרים והפרשי שער.

העמלות התפעוליות והאחרות ירדו בכ-25 מיליון ש"ח בתקופה המדווחת למול התקופה המקבילה אשתקד. עיקר הירידה מקורה בעמלות מהפרשי המרה, על רקע פעילות חריגה ברבעון הראשון אשתקד עם התפרצות נגיף הקורונה ומעמלות ניהול חשבון, ירידה זו קוזזה בעלייה בעמלות מניירות ערך.

ההוצאות התפעוליות והאחרות עלו בתקופה המדווחת לעומת התקופה המקבילה אשתקד בסך של כ-36 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של 2.0%.

הוצאות השכר והנלוות עלו בשיעור של 15.3% בעיקר על רקע הפרשות למענקים, בהתחשב בתוצאות הכספיות. עלייה זו קוזזה בירידה בהוצאות התפעוליות האחרות, לרבות הוצאות האחזקה והפחת, אשר ירדו בשיעור של 10.3% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

יחס היעילות לתקופה המדווחת עומד על כ-49.4% בהשוואה ל-74.7% בתקופה המקבילה אשתקד. השיפור מהותי ביחס היעילות נובע כאמור מגידול מהותי בהכנסות לצד גידול מינורי בהוצאות.

הרווח הבסיסי הנקי למניה המיוחס לבעלי המניות בתקופה המדווחת הסתכם לרווח של כ-0.92 ש"ח לעומת הפסד של כ-0.16 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עמד ליום 31 במרס 2021 על שיעור של 11.73%. יחס ההון הכולל ליום 31 במרס 2021 עמד על שיעור של 14.73%.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

להלן השינוי ברווח הנקי ברבעון הראשון של 2021 לעומת התקופה המקבילה אשתקד

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
		2020	2021
		במיליוני ש"ח	
באחוזים	השינוי במיליוני ש"ח		
		2,169	2,348
	8.3		
(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי	(1,072)	860	(212)
	-		
הכנסות שאינן מריבית	1,128	246	1,374
	+		
הוצאות תפעוליות ואחרות	36	1,803	1,839
	2.0		
רווח (הפסד) לפני מיסים	2,343	(248)	2,095
	+		
הפרשה (הטבה) למס	792	(39)	753
	+		
רווח (הפסד) לאחר מס	1,551	(209)	1,342
	+		
חלק הבנק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות	21	(14)	7
	+		
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	(9)	(9)
	-		
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,572	(232)	1,340
	+		
תשואה להון (באחוזים)		(2.6)	15.0
רווח (הפסד) בסיסי למניה (בשקלים חדשים)		(0.16)	0.92

להלן התפתחות הרווח הנקי לפי רבעונים

		2020		2021	
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
		במיליוני ש"ח			
		2,169	2,121	2,216	2,217
					2,348
(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי		860	875	547	270
					(212)
הכנסות שאינן מריבית		246	1,481	1,253	1,386
					1,374
הוצאות תפעוליות ואחרות		1,803	1,669	1,749	1,825
					1,839
רווח (הפסד) לפני מיסים		(248)	1,058	1,173	1,508
					2,095
הפרשה (הטבה) למס		(39)	359	432	604
					753
רווח (הפסד) לאחר מס		(209)	699	741	904
					1,342
חלק הבנק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות		(14)	1	8	(8)
					7
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		(9)	(6)	1	(6)
					(9)
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק		(232)	694	750	890
					1,340
תשואה להון (באחוזים)		(2.6)	7.7	8.4	9.8
					15.0
רווח (הפסד) בסיסי למניה (בשקלים חדשים)		(0.16)	0.48	0.52	0.61
					0.92

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות הריבית, נטו של קבוצת לאומי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-2,348 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,169 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 8.3%.

הגידול בהכנסות הריבית הינו על אף הירידה המהותית בריבית הפד ובריבית בנק ישראל, וזאת על רקע הגידול בתיק האשראי של הבנק ועל רקע פערי השינוי במדד בין התקופות. המדד בתקופה המדווחת עמד על שיעור חיובי של 0.1% בהשוואה למדד שליילי בתקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 0.5%. כתוצאה מכך הכנסות הריבית נטו בשלושת החודשים הראשונים של השנה הושפעו לטובה מהמדד החיובי בסך של כ-40 מיליון ש"ח, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד התוצאות הושפעו לרעה מהמדד השליילי בסך של כ-98 מיליון ש"ח.

התשוואה נטו על נכסים נושאי ריבית בשלושת החודשים הראשונים של השנה עמדה על שיעור של 1.91% לעומת 2.07% בתקופה המקבילה אשתקד, וזאת בעיקר על רקע ירידת הריבית.

פער הריבית הכולל בתקופה המדווחת הינו 1.83% לעומת פער של 1.92% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים על פערי הריבית בחלוקה למגזרי הצמדה:

במגזר הממדי פער הריבית בתקופה המדווחת עמד על שיעור של 1.72% לעומת 1.00% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר המט"ח פער הריבית 0.97% לעומת 0.87% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר השקלי הלא צמוד פער הריבית 1.81% לעומת 2.24% בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להכנסות והוצאות ריבית ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

הוצאות בגין הפסדי אשראי

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
		2020	2021	
	השינוי			
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
-	(273)	104	(169)	(הכנסה) הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
-	(799)	756	(43)	(הכנסה) הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
-	(1,072)	860	(212)	סך כל (ההכנסה) הוצאה בגין הפסדי אשראי
מזה:				
-	(919)	739	(180)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
-	(50)	31	(19)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
-	(100)	87	(13)	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	(3)	3	-	הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
-	(1,072)	860	(212)	סך כל (ההכנסה) הוצאה בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים				
-	(0.36)	0.14	(0.22)	שיעור (ההכנסה) הוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)
-	(1.48)	1.20	(0.28)	שיעור (ההכנסה) הוצאה להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)
+	0.11	(0.07)	0.04	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	7.29	(4.96)	2.33	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(א) על בסיס שנתי.

התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי רבעונים

		2020		2021		
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח						
	(הכנסה) הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי	104	175	(10)	395	(169)
	(הכנסה) הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי	756	700	557	(125)	(43)
	סך כל (ההכנסה) ההוצאה בגין הפסדי אשראי	860	875	547	270	(212)
מזה:						
	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי	739	615	498	253	(180)
	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור	31	107	52	(15)	(19)
	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר	87	155	(5)	34	(13)
	(הכנסות) הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות	3	(2)	2	(2)	-
	סך כל (ההכנסות) ההוצאות בגין הפסדי אשראי	860	875	547	270	(212)
יחסים באחוזים:						
	שיעור (ההכנסה) ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)	0.14	0.24	(0.01)	0.55	(0.22)
	שיעור (ההכנסה) ההוצאה להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)	1.20	1.19	0.76	0.37	(0.28)
	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור	(0.07)	(0.06)	(0.03)	(0.02)	0.04
	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור	(4.96)	(4.06)	(1.44)	(1.34)	2.33

(א) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בנוגע להוצאות הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#).

הכנסות שאינן מריבית

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
		2020	2021
		השינוי	
		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	1,101	441
	עמלות	(25)	868
	הכנסות אחרות	52	65
	סך הכל	1,128	1,374

התפתחות הכנסות שאינן מריבית לפי רבעונים

		2020		2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
(660)	690	457	539	441	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
893	776	788	824	868	עמלות
13	15	8	23	65	הכנסות אחרות
246	1,481	1,253	1,386	1,374	סך הכל

משקל ההכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות (קרי, הכנסות מריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית) בשלושת החודשים הראשונים של השנה עמד על שיעור של 36.9% לעומת 10.2% בתקופה המקבילה אשתקד ו-33.4% בכל שנת 2020. הגידול המהותי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד מקורו בהפסדים שנרשמו בהכנסות מימון שאינן מריבית ברבעון המקביל אשתקד כמפורט מטה, על רקע התפרצות נגיף הקורונה באותה עת.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
		2020	2021	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
+	628	(527)	101	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
(51.5)	(69)	134	65	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו
+	398	(206)	192	רווחים (הפסדים) ודיבידנד ממניות שאינן למסחר
100.0	2	(2)	-	הפסדים ממכירת מניות של חברות מוחזקות
+	116	(26)	90	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר
78.8	26	(33)	(7)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)
+	1,101	(660)	441	סך הכל

(א) רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער.

ההפסד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2020, מקורו כאמור בהשפעות הישירות והעקיפות הנובעות מהתפשטות נגיף הקורונה. כתוצאה מהאמור, בתקופה זו חלה ירידה משמעותית בשווי הנכסים הפיננסיים בשוקי ההון.

ההכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער הושפעו בתקופה זו מעליית הריבית, בעוד שבתקופה המקבילה אשתקד הן הושפעו מהירידה בריבית חסרת הסיכון.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית לפי רבעונים

		2020		2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
(527)	214	58	254	101	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
134	86	91	66	65	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו
(206)	124	226	83	192	רווחים (הפסדים) ודיבידנד ממניות שאינן למסחר
(2)	-	-	-	-	הפסדים ממכירת מניות של חברות מוחזקות
(26)	163	90	140	90	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר
(33)	103	(8)	(4)	(7)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)
(660)	690	457	539	441	סך הכל

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער.

להלן פירוט העמלות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
		2020	2021	
באחוזים	במיליוני ש"ח	השינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(8.7)	(15)	172	157	ניהול חשבון
10.6	21	198	219	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
(1.2)	(1)	85	84	כרטיסי אשראי
18.6	8	43	51	טיפול באשראי
(6.9)	(5)	72	67	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
(28.5)	(39)	137	98	הפרשי המרה
5.6	6	108	114	עמלות מעסקי מימון
-	-	78	78	עמלות אחרות
(2.8)	(25)	893	868	סך כל העמלות

עיקר הירידה מקורה בעמלות מהפרשי המרה, על רקע פעילות חריגה ברבעון הראשון אשתקד עם התפרצות נגיף הקורונה ומעמלות ניהול חשבון. ירידה זו קווצה בעלייה בעמלות מניירות ערך.

להלן פירוט העמלות לפי רבעונים

		2020		2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
172	155	161	154	157	ניהול חשבון
198	177	165	187	219	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
85	78	82	82	84	כרטיסי אשראי
43	39	42	49	51	טיפול באשראי
72	64	64	68	67	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
137	85	84	86	98	הפרשי המרה
108	103	111	120	114	עמלות מעסקי מימון
78	75	79	78	78	עמלות אחרות
893	776	788	824	868	סך כל העמלות

להלן פירוט ההכנסות האחרות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
		השינוי			
		2020	2021		
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח			
+	13	(3)	10	רווחים (הפסדים) מיעודה לפיצויים	
+	39	16	55	הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד	
+	52	13	65	סך הכל	

להלן פירוט ההכנסות האחרות לפי רבעונים

		2020		2021	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
(3)	4	-	8	10	רווחים (הפסדים) מיעודה לפיצויים
16	11	8	15	55	הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד
13	15	8	23	65	סך הכל

הוצאות תפעוליות ואחרות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
		השינוי			
		2020	2021		
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח			
15.3	143	935	1,078	משכורות והוצאות נלוות	
(5.0)	(9)	180	171	פחת והפחתות	
(14.5)	(33)	228	195	הוצאות אחזקת בניינים וציוד	
(14.1)	(65)	460	395	הוצאות אחרות	
2.0	36	1,803	1,839	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	

הוצאות תפעוליות ואחרות לפי רבעונים

רבעון ראשון	2020		2021		רבעון ראשון
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
935	911	942	954	1,078	משכורות והוצאות נלוות
180	183	157	158	171	פחת והפחתות
228	184	214	227	195	הוצאות אחזקת בניינים וציוד
460	391	436	486	395	הוצאות אחרות
1,803	1,669	1,749	1,825	1,839	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

הוצאות השכר עלו בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד בעיקר על רקע הפרשות למענקים בהתחשב בתוצאות הכספיות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2021 מהוות 49.4% מסך כל ההכנסות לעומת 74.7% בתקופה המקבילה אשתקד ו-53.8% בכל שנת 2020. השיפור המהותי ביחס היעילות נובע כאמור מגידול מהותי בהכנסות לעומת גידול מתון בהוצאות. הירידה בהוצאות אחזקת בניינים וציוד ובהוצאות אחרות הינה תוצאה של שורה של מהלכים שנקט בהן הבנק על מנת להתמודד בין היתר עם השלכות משבר הקורונה.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהווה 1.31% מסך כל המאזן, לעומת 1.36% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 1.27% בכל שנת 2020.

הוצאות שכר

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		2020	2021	במיליוני ש"ח
באחוזים	השינוי			
15.0	128	855	983	שכר ונלוות
18.8	15	80	95	הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה
15.3	143	935	1,078	סך הכל הוצאות שכר

הוצאות שכר לפי רבעונים

רבעון ראשון	2020		2021		רבעון ראשון
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
855	824	850	845	983	שכר ונלוות
80	87	92	109	95	הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה
935	911	942	954	1,078	סך הכל הוצאות שכר

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל:

הרווח הכולל לתקופה המדווחת הסתכם לסך של 1,454 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 1,359 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפער בין הרווח הכולל לתקופה לרווח הנקי מקורו בעיקר בהתאמות חיוביות להתחייבויות לעובדים בסך של 424 מיליון ש"ח, שקוזז חלקית בהתאמות שליליות בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך של כ-336 מיליון ש"ח. התאמות אלה נזקפות ישירות לרווח כולל אחר ובתקופות מאוחרות יותר נזקפות לרווח והפסד.

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 ו-2020

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
624	(199)	(2)	(13)	(3,948)	(3,538)	(43)	(3,495)
44	31	(3)	1,960	1,616	25	1,591	
208	(155)	29	(16)	(1,988)	(1,922)	(18)	(1,904)
1,163	(295)	26	(16)	(3,734)	(2,856)	(64)	(2,792)
(336)	51	(24)	(5)	424	110	(4)	114
827	(244)	2	(21)	(3,310)	(2,746)	(68)	(2,678)

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן
624	(199)	(2)	(13)	(3,948)	(3,538)	(43)	(3,495)
539	(96)	28	(3)	214	682	(21)	703
1,163	(295)	26	(16)	(3,734)	(2,856)	(64)	(2,792)

- (א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבטע הפעילות שלהן שונה ממתבטע הפעילות של הבנק.
 (ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ג) ההתאמות בגין הטבות לעובדים כוללות את עלויות תכניות הפרישה מרצון שבוצעו.

המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-31 במרס 2021 ב-565.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-556 מיליארד ש"ח לסוף 2020 - גידול של 1.8%, ובהשוואה למרס 2020 גידול של 6.5%.

ערך הנכסים הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ מסך מאזן הקבוצה הינו כ-117.0 מיליארד ש"ח, כ-20.7% מסך הנכסים. ברבעון הראשון של 2021 פחת השקל ביחס לדולר של ארה"ב ב-3.7%, יוסף ביחס לאירו ב-0.8% ופחת ביחס לליש"ט ב-4.4%. השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לעלייה בשיעור של כ-0.6% בסך כל המאזן של הקבוצה.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה, סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי וניהול פיקדון, מסתכמים בכ-1,836 מיליארד ש"ח ב-31 במרס 2021, בהשוואה לסך של כ-1,734 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020.

1. הלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

31 במרס		31 בדצמבר		השינוי	
2021	2020	2020	מדצמבר 2020	ממרס 2020	2020
במיליוני ש"ח		באחוזים			
סך כל המאזן	565,934	556,035	1.8	6.5	
מזומנים ופיקדונות בבנקים	139,979	136,194	2.8	35.7	
ניירות ערך	87,685	92,297	(5.0)	(6.7)	
אשראי לציבור, נטו	307,561	295,341	4.1	4.4	
בניינים וציוד	2,832	2,932	(3.4)	(4.2)	
פיקדונות הציבור	460,412	447,031	3.0	10.0	
פיקדונות מבנקים	17,178	15,143	13.4	+	
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים ^(א)	13,108	16,303	(19.6)	(41.8)	
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	39,118	37,664	3.9	7.9	

(א) למידע נוסף ראה פרק [אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים](#).

2. הלן התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים

31 במרס		31 בדצמבר		השינוי	
2021	2020	2020	מדצמבר 2020	ממרס 2020	2020
במיליוני ש"ח		באחוזים			
אשראי תעודות, נטו	1,446	1,067	35.5	45.8	
ערביות להבטחת אשראי, נטו	5,444	5,186	5.0	8.1	
ערביות לרוכשי דירות, נטו	21,635	20,123	7.5	3.3	
ערביות והתחייבויות אחרות, נטו	16,817	16,999	(1.1)	4.0	
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו ^(א)	7,554	15,655	(51.7)	(51.3)	
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו, נטו	12,746	12,813	(0.5)	0.8	
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערביות, נטו	56,771	52,909	7.3	35.6	
מכשירים נגזרים ^{(ב)(ג)}	744,371	698,304	6.6	(2.5)	
אופציות מכל הסוגים ^(ג)	156,956	92,392	69.9	(28.2)	

(א) למידע נוסף בנושא צמצום סך מסגרות האשראי בכרטיסי אשראי בהתאם להוראות סעיף 9(ג) לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית כדוח הכספי השנתי לשנת 2020](#).

(ב) כולל עסקאות "פורוורד", חוזי החלפות פיננסיות, swaps, futures ונגזרי אשראי.

(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 11](#).

האשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור נטו בקבוצת לאומי, הסתכם ב-31 במרס 2021 לסך של כ-307.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-294.5 מיליארד ש"ח ליום 31 במרס 2020, גידול בשיעור של כ-4.4% ובהשוואה לסך של כ-295.3 מיליארד ש"ח בסוף 2020, גידול בשיעור של כ-4.1%.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה בניירות ערך של חברות המסתכמים ב-31 במרס 2021 ב-20,148 מיליון ש"ח בהשוואה ל-19,048 מיליון ש"ח בסוף 2020, והמגלמים גם הם סיכוני אשראי.

למידע נוסף בנוגע להשפעת משבר הקורונה ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

להלן התפתחות האשראי לציבור, לאחר הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים

	31 בדצמבר		31 במרס		
	2020	השינוי	2021	2021	
	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	89,753	2,161	91,914	2.4	
אנשים פרטיים - אחר	25,412	395	25,807	1.6	
בינוי ונדל"ן	69,542	5,601	75,143	8.1	
מסחרי	27,048	1,092	28,140	4.0	
תעשייה	19,991	1,110	21,101	5.6	
אחר	63,595	1,861	65,456	2.9	
סך הכל	295,341	12,220	307,561	4.1	

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

סיכון אשראי בעייתי

להלן סיכון אשראי בעייתי לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות

	31 בדצמבר			31 במרס			
	2020	מאזני	סך הכל	2021	מאזני	סך הכל	
	מאזני	חוף מאזני	מאזני	מאזני	חוף מאזני	מאזני	
סיכון אשראי פגום, נטו	2,657	132	2,789	2,889	153	3,042	
סיכון אשראי נחות, נטו	511	23	534	339	25	364	
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת, נטו	3,055	404	3,459	3,299	309	3,608	
סך הכל	6,223	559	6,782	6,527	487	7,014	

	31 בדצמבר		31 במרס		
	2020	במיליוני ש"ח	2021	במיליוני ש"ח	
סיכון אשראי בעייתי מסחרי	7,807	7,619			
סיכון אשראי בעייתי קמעונאי	1,427	1,377			
סך הכל	9,234	8,996			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	2,220	2,214			
אשראי בעייתי לאחר הפרשה להפסדי אשראי	7,014	6,782			

למידע נוסף בנוגע לאשראי בעייתי ראה פרק [סיכוני אשראי וביאור 13](#).

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה, ראה [ביאור 1.כ.נ.5 בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

ליום 31 במרס 2021 יתרת סיכון האשראי הבעייתי הסתכמה לסך של כ-6,782 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-7,014 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. עיקר הקיטון נובע מפירעונות של חובות פגומים.

ניירות ערך

השקעות הקבוצה בניירות ערך ב-31 במרס 2021 הסתכמו ב-87.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-92.3 מיליארד ש"ח בסוף 2020, קיטון של 5.0%.

ניירות הערך בקבוצה מסווגים לארבע קטגוריות: ניירות ערך למסחר, מניות וקרנות שאינן למסחר, אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.0.1 בדוח הכספי לשנת 2020](#).

אופן חישוב השווי ההוגן

השווי ההוגן של ניירות ערך ישראליים מתבסס בעיקרו על מחירים מצוטטים מהבורסה לניירות ערך בתל-אביב ובניירות ערך זרים על מחירים המתקבלים ממקורות חיצוניים.

אגרות החוב בישראל הנקובות בשקלים ואינן סחירות משוערכות באמצעות מודל, מכיוון שאין שוק פעיל לאגרות החוב הללו.

להלן סיווג סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד

31 בדצמבר 2020		31 במרס 2021	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)
מניות וקרנות למסחר	מניות וקרנות למסחר	מניות וקרנות למסחר	מניות וקרנות למסחר
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
4,188	4,188	3,144	3,144
20,116	20,116	223	223
392	392	323	323
8,959	8,959	98	98
9,341	9,341	80	80
278	278	58	58
6,931	6,931	46	46
4,396	4,396	61	61
92,297	92,297	4,033	4,033
34,821	34,821	3,919	3,919
19,893	19,893	-	-
69	69	-	-
8,861	8,861	-	-
6,996	6,996	2,265	2,265
220	220	-	-
6,067	6,067	818	818
4,335	4,335	-	-
76,927	76,927	7,002	7,002
38,596	38,596	2,138	2,138
17,222	17,222	1	1
249	249	181	181
8,953	8,953	89	89
10,186	10,186	76	76
336	336	89	89
7,305	7,305	37	37
4,838	4,838	55	55
87,685	87,685	2,666	2,666
32,396	32,396	4,062	4,062
17,221	17,221	-	-
68	68	-	-
8,864	8,864	-	-
7,541	7,541	2,569	2,569
247	247	-	-
5,415	5,415	1,853	1,853
4,783	4,783	-	-
4,783	4,783	71,752	71,752
8,484	8,484	8,484	8,484

- (א) כולל רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 1,184 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר (31 בדצמבר 2020 - 2,062 מיליון ש"ח).
 (ב) כולל רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 9 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2020 - 52 מיליון ש"ח).
 (ג) מזה: ממשלת ארה"ב בסך 10,467 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2020 - 11,534 מיליון ש"ח).
 (ד) מרבית אגרות החוב של מוסדות פיננסיים זרים הינם מסוג supranational או עם גיבוי מדינות.

ליום 31 במרס 2021 כ-81.8% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה, כ-3.0% כתיק למסחר, כ-5.5% כמניות וקרנות שאינן למסחר וכ-9.7% בתיק לפדיון, כ-5.5% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות הנסחרות בבורסה.

למידע בנוגע לשווי ניירות ערך לפי אופן המדידה ראה [ביאור 15.א](#).

התיק הזמין למכירה

- ברבעון הראשון של 2021 היה קיטון ברווח כולל אחר בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך 510 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לקיטון בסך של 632 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בתקופה המקבילה אשתקד.
- ברבעון הראשון של 2021 נזקפו לרווח והפסד רווחים נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 65 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לרווחים נטו בסך 134 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה המצטברת נטו של התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב המוחזקות בתיק הזמין למכירה ליום 31 במרס 2021 מסתכמת בסכום חיובי של 827 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), לעומת סכום חיובי של 1,163 מיליון ש"ח בסוף 2020. סכומים אלה מייצגים רווחים נטו שטרם מומשו לתאריכי הדוחות.

ביום 1 במרס 2021 סווגה יתרה של כ-750 מיליון ש"ח (225 מיליון דולר) מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב מוחזקות לפדיון.

למידע בנוגע להתאמות לשווי הוגן של ניירות זמינים למכירה שנזקפו להון ראה [ביאור 5](#).

התיק למסחר

ב-31 במרס 2021, בתיק למסחר יש כ-2.6 מיליארד ש"ח אגרות חוב, לעומת 4.0 מיליארד ש"ח אגרות חוב ב-31 בדצמבר 2020. נכון ל-31 במרס 2021 התיק למסחר מהווה כ-3.0% מסך תיק הנוסטרו של הקבוצה לעומת 4.4% ב-31 בדצמבר 2020.

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו ברבעון הראשון של 2021 בדוח רווח והפסד הפסדים שמומשו וטרם מומשו בסך של 8 מיליון ש"ח לעומת הפסדים בסך של 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 31 במרס 2021 בכ-4,838 מיליון ש"ח, מזה מניות וקרנות סחירות 3,078 מיליון ש"ח ושאינן סחירות 1,760 מיליון ש"ח.

מסך כל ההשקעה 4,783 מיליון ש"ח מסווגים בתיק שאינו למסחר ו-55 מיליון ש"ח מסווגים בתיק למסחר.

ההון הנדרש בגין השקעות אלה עומד ליום 31 במרס 2021 על סך של 615 מיליון ש"ח.

למידע נוסף בנוגע להרכב התיק ראה [ביאור 5](#).

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

א. השקעות באגרות חוב מגובות נכסים שהונפקו בחו"ל

תיק ניירות ערך מגובי נכסים של הקבוצה (משכנתאות ושאינם משכנתאות), שמדורג בדרוג השקעה (Investment Grade), מסתכם בכ-10.2 מיליארד ש"ח (כ-3.1 מיליארד דולר) ל-31 במרס 2021 לעומת 9.3 מיליארד ש"ח בסוף 2020. מתוך התיק הנ"ל ל-31 במרס 2021 כ-7.5 מיליארד ש"ח (כ-2.2 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון.

התיק הזמין למכירה של השקעות באגרות חוב מגובי נכסים בחו"ל ליום 31 במרס 2021 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום של כ-5.4 מיליארד ש"ח. 94.02% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב (FNMA, FHLMC, GNMA) ומדורגות, נכון למועד הדוח, בדירוג AAA.

נכון ליום 31 במרס 2021 הסתכמה ירידת הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-15 מיליון ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדראליים אמריקאים, מסתכם בכ-326 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-4 שנים בממוצע (מח"מ). בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות בסך של 2.1 מיליארד ש"ח, מתוכן אגרות חוב מסוג CLO בסך של כ-1.4 מיליארד ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-4.9 שנים בממוצע.

למידע נוסף בנוגע להשקעות באגרות חוב מגובות נכסים ראה [ביאור 5](#).

ב. השקעות בניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-31 במרס 2021 כ-43.5 מיליארד ש"ח (13.0 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל. 36.1 מיליארד ש"ח (10.8 מיליארד דולר) הינן מאגרות החוב המסווגות בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון. 98.72% מסך ניירות הערך הינם בדירוג השקעה והם כוללים בעיקר ניירות ערך של ממשלת ארה"ב, בנקים ומוסדות פיננסיים, אגרות חוב של חברות בדרוג השקעה והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל.

למידע נוסף בנוגע לחשיפה מוסדות פיננסיים זרים ראה פרק [סיכוני אשאי](#).

ליום 31 במרס 2021 הסתכמה יתרת עליית הערך המצטברת בהון העצמי בגין אגרות חוב שאינם מגובות נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-468 מיליון ש"ח (שהם 308 מיליון ש"ח לאחר מס).

כאמור, בנוסף לתיק הזמין למכירה קיימים ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר ובתיק לפדיון. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של מדינות, בנקים ומוסדות פיננסיים. 71.87% מניירות הערך שבתיק למסחר הינם בדירוג השקעה (Investment Grade).

שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-31 במרס 2021 הסתכם ב-0.2 מיליארד ש"ח (כ-0.1 מיליארד דולר). ההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת, במידה שיש הפרש כזה, נזקף לרווח והפסד.

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-31 במרס 2021 ב-32.9 מיליארד ש"ח, מזה סך של 32.3 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל בשקלים, והיתר אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-53.8% מההשקעות באגרות חוב חברות שהם כ-0.3 מיליארד ש"ח נכללו בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

תיק אגרות החוב של חברות, שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 0.3 מיליארד ש"ח כולל קרן הון חובית בסך של 18 מיליון ש"ח. כל אגרות החוב של החברות שבתיק למסחר רשומות למסחר וסחירות בבורסה.

למידע נוסף ראה [ביאור 5](#).

פיקדונות הציבור

פיקדונות הציבור בקבוצה הסתכמו ב-31 במרס 2021 בכ-460.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-418.6 מיליארד ש"ח ליום 31 במרס 2020, גידול בשיעור של כ-10.0%, ובהשוואה לסך של כ-447.0 מיליארד ש"ח בסוף 2020, גידול של 3.0%.

הגידול הינו על רקע התפרצות מגפת הקורונה בתקופה המקבילה אשתקד, אשר הובילה לגידול מהותי בפיקדונות.

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים של הלקוחות בקבוצת לאומי

	31 בדצמבר		31 במרס	
	2020	השינוי	2021	2021
	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
תיקי ניירות ערך ^(א)	843,017	74,339	917,356	8.8
נכסים בגינם ניתנים שירותי תפעול: ^{(א)(ב)(ג)}				
קופות גמל ופנסיה	178,964	8,668	187,632	4.8
קרנות השתלמות	155,674	9,389	165,063	6.0

(א) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי הניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.

(ב) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.

(ג) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שרותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

תשקיף המדף של הבנק, על פיו ניתן להציע ניירות ערך, היה בתוקף עד לתאריך 24 במאי 2021. ביום 26 במאי 2021 אישר דירקטוריון הבנק תשקיף מדף חדש של הבנק, שיעמוד בתוקף לתקופה של שנתיים ממועד פרסומו, אשר קיבל את היתר רשות ניירות ערך.

פדיון מוקדם של שטרי הון נדחים

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתבי התחייבות נדחים סדרה 400 אשר הונפקו לציבור בינואר 2016. בהתאם לכך, ביום 21 בינואר 2021 נפדו כתבי התחייבויות בסך כ-0.9 מיליארד ש"ח. בעקבות ההחלטה על פדיון מוקדם מלא, שפורסמה ביום 30 בדצמבר 2020, כתבי התחייבות סדרה 400 לא הוכרו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020.

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא גם את שטרי הון סדרות 200 ו-201 אשר הונפקו לציבור בפברואר 2010. בהתאם לכך, ביום 4 בפברואר 2021 נפדו שטרי הון סדרות 200 ו-201 בסך כולל של כ-2.3 מיליארד ש"ח. שטרי הון נכללו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, בהתאם להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299.

למידע נוסף ראה דיווחים מיידים מיום 30 בדצמבר 2020, דיווח מיידים מיום 17 בינואר 2021, דיווח מיידים מיום 24 בינואר 2021 ודיווח מיידים מיום 7 בפברואר 2021.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-31 במרס 2021 ב-39,118 מיליון ש"ח, לעומת 37,664 מיליון ש"ח בסוף 2020.

השינוי בהון העצמי הושפע מהרווח לתקופה שקוזז חלקית על ידי ירידה בקרן ההון בגין אג"ח זמינות למכירה.

הון זה מהווה בסיס לחישוב ההון הפיקוחי המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק בתוספת מכשירים הוניים והתאמות פיקוחיות כפי שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 של הפיקוח על הבנקים.

יחס הון למאזן ב-31 במרס 2021 הגיע ל-6.9% בהשוואה ל-6.8% ב-31 בדצמבר 2020.

מבנה הלימות ההון^(א)

31 במרס		31 בדצמבר	
2021		2020	
במיליוני ש"ח			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	40,446	35,887	39,262
הון רובד 2, לאחר ניכויים	10,333	13,857	12,297
סך הכל הון כולל	50,779	49,744	51,559
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי	317,777	301,846	303,356
סיכויי שוק	4,488	6,283	5,313
סיכון תפעולי	22,458	22,783	22,182
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	344,723	330,912	330,851
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.73%	10.84%	11.87%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.73%	15.03%	15.58%

(א) למידע נוסף בגין מבנה הלימות ההון ראה [ביאור 9א](#).

יחס הון עצמי רובד 1 ביום 31 במרס 2021 הינו 11.73%, ירידה של כ-0.14% לעומת 31 בדצמבר 2020.

מבנה ההון הפיקוחי

במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים את ההוראות הסופיות ליישום באזל 3 בישראל, וזאת על ידי תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 (להלן בפרק זה: "ההוראות"). הוראות אלה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014 בכפוף להוראות המעבר שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים.

על פי הוראות אלו, רכיבי ההון בקבוצה לצורך חישוב הלימות ההון משויכים לשני רבדים:

1. הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף.

2. הון רובד 2.

סיכום הרבדים האלו מכונה "בסיס ההון לצורך הלימות ההון" או "ההון הפיקוחי" או "ההון הכולל".

הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מזכויות המיעוט (זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

בנוסף לאלו, נכללות התאמות להון עצמי רובד 1, אשר נובעות מיישום תכניות התייעלות תפעולית וכן מאופן חישוב ריבית ההיוון שמשמשת לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים, כמפורט בהמשך.

הון רובד 1 נוסף, מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון ברובד זה.

הון רובד 2

הון רובד 2 כולל בעיקר מכשירי הון, ויתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בכפוף לתקרה שנקבעה בהוראות.

לגבי מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 בתאריך 31 בדצמבר 2013 נקבעו הוראות מעבר ותקרת הכרה, כמפורט בהוראות, כך שהסכום המוכר בגינם בפועל הינו הנמוך מבין סכומם המופחת של המכשירים עצמם ותקרת הכרה המתבססת על יתרת מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 ביום 31 בדצמבר 2013 אשר מופחתת בתחילת כל שנה ב-10% עד ליום 1 בינואר 2022. בשנת 2021 תקרת ההכרה הינה 10%.

מכשירי הון המונפקים מתחילת שנת 2014 נדרשים לעמוד בקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 לצורך הכללתם בהון. הקריטריונים העיקריים שעל המכשיר לכלול הינם: (1) מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה למניות רגילות או הפחתת המכשיר כאשר יחס הון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי יורד מ-5%; (2) סעיף הקובע שבהתרחש האירוע המכונן לאי-קיימות (כמוגדר בנספח ה' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202), יומר המכשיר באופן מיידי למניות רגילות או יימחק.

למידע בנוגע למכשירי הון רובד 2 שנפדו בשנת 2021 ראה פרק [אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבויות נדחים](#).

תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחי שהונפקו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il בפרק אודות > מידע כספי > גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

הלימות ההון

יחסי ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל

לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות", תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5% וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. דרישה זו חלה על לאומי.

כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 "מגבלות למתן הלוואות לדירור" התאגיד הבנקאי נדרש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ואת יעד ההון הכולל, בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250

ביום 31 במרס 2020 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250) (להלן: הוראת השעה). בהתאם להוראת השעה, תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-9% וביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-12.5% (חלף 10%-13.5% בהתאמה, עובר לפרסום החוזר). הוראה זו חלה על לאומי.

על רקע המשך התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל, החליט הפיקוח על הבנקים ביום 22 במרס 2021 להאריך בתקופה נוספת של שישה חודשים את תוקף הוראת השעה, עד ליום 30 בספטמבר 2021 (תום תוקף ההוראה). תוקף ההקלה ביעדי ההון יהיה עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה, ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

כמו כן, על פי החוזר מיום 22 במרס 2021 נקבע כי בתקופת ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3% לא תחשב כחריגה מיחסי ההון הנדרשים, בכפוף לתכנון הון מוקפד ושמרני ולדיווח לפיקוח על הבנקים. בהתאם להודעת בנק ישראל מיום 7 במרס 2021, לצד הארכת תוקף הוראת השעה וההקלות ההוניות שבמסגרתה עד ליום 30 בספטמבר 2021, הפיקוח על הבנקים מצפה מהמערכת הבנקאית שלא לעשות שימוש בעודפי ההון לצורך חלוקת דיבידנדים לפחות עד לתום תוקף הוראת השעה.

ביום 15 בנובמבר 2020, במסגרת הוראת השעה, פרסם בנק ישראל חוזר להתאמת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס המינוף", כך שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% עובר לפרסום החוזר). עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. הוראה זו חלה על לאומי מיום פרסום החוזר.

למידע בנוגע להקלה בדרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדירור ראה פרק [הון והלימות הון בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

בהתאם להוראת השעה, ובתוספת דרישת ההון בגין יתרת ההלוואות לדירור, דרישות ההון המינימליות שחלות על הבנק ליום 31 במרס 2021 הינן 9.21% ליחס הון עצמי רובד 1 ו-12.71% ליחס ההון הכולל.

תכנון ההון ועדי הלימות ההון שנקבעו על ידי הבנק

תכנון ההון בקבוצת לאומי משקף ראייה צופה פני עתיד של תיאבון ופרופיל הסיכון, האסטרטגיה העסקית והלימות ההון הנדרשת כתוצאה מכך. תכנון ההון מאושר על ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק ולוקח בחשבון את הצמיחה בפעילות של מרכזי הרווח השונים בקבוצה וגורמים נוספים המשפיעים על עמידת הבנק בדרישות ההון, כגון: תחזיות רווח, שינויים ברווח כולל אחר, התאמות פיקוחיות, השפעת הוראות מעבר ושיעור הגידול בנכסי הסיכון. תחזית יחסי ההון נבחנת גם תחת מבחני רגישות ותרחישי קיצון שונים.

מדיניות הקבוצה שאושרה על ידי הדירקטוריון, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף המזערי שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל ואשר לא תפחת משיעור ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך ה-ICAAP. בנוסף, הוגדרו יעדי הון לעת אירוע תרחיש קיצון. לפירוט תהליך ה-ICAAP והשימוש במבחני קיצון, ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

במסגרת הליך הסקירה הפיקוחי, הנחה הפיקוח על הבנקים על קביעת יעדי הון פנימיים אשר יהלמו את פרופיל הסיכון של הבנק. בהמשך לכך, דירקטוריון הבנק אישר להגדיל את יעד ההון העצמי רוברד 1 הפנימי של הבנק באופן שמיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.5%.

לאור הוראת השעה, ובהתאם להפחתה בדרישות הרגולטוריות המזעריות החלות על הבנקים בעקבות משבר הקורונה, כמפורט לעיל, החליט דירקטוריון הבנק ביום 16 באפריל 2020 לקבוע כי יעד הון עצמי רוברד 1 הפנימי יעמוד על 9.5% חלף 10.5%.

למידע נוסף ראה דיווח מיידי מיום 16 באפריל 2020 (אסמכתא: 01-034294-2020).

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם לדברי ההסבר להוראת השעה, ולמכתב הפיקוח על הבנקים ממרס 2021 בנוגע להארכת תוקף הוראת השעה בתקופה נוספת של שישה חודשים עד ליום 30 בספטמבר 2021, הפיקוח על הבנקים מצפה מהמערכת הבנקאית שלא לעשות שימוש בעודפי ההון לצורך חלוקת דיבידנדים לפחות עד לתום תוקף הוראת השעה.

למידע נוסף ולמידע בנוגע למדיניות חלוקת הדיבידנד של לאומי ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
26 במאי 2019	23 ביוני 2019	29.27 באגורות	437 במיליוני ש"ח
13 באוגוסט 2019	8 בספטמבר 2019	24.95	369
26 בנובמבר 2019	22 בדצמבר 2019	20.87	306
26 בפברואר 2020	23 במרס 2020	20.29	297

התאמות להון עצמי רוברד 1

מדידת ההתחייבות בגין זכויות עובדים

למידע בנוגע למדידת ההתחייבות לעובדים ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

למידע בנוגע למתודולוגית ההיוון ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים](#).

הקלה בגין תכניות התייעלות תפעולית

בשנים 2016 ו-2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתבים בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" בכח אדם ובתחום הנדל"ן. על פי המכתבים, תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו, יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעתן של תוכניות התייעלות על ההון הפיקוחי על פני חמש שנים בקו ישר. תוקף המכתבים הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2021, במטרה לאפשר גיבוש תכניות התייעלות נוספות.

ביוני 2016 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות שעלותה הסתכמה בכ-438 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 31 במרס 2021 מיוחסים להון הפיקוחי 95% מעלויות תכנית זו.

ביולי 2017 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות נוספת שעלותה הסתכמה בכ-204 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 31 במרס 2021 מיוחסים להון הפיקוחי 75% מעלויות תכנית זו.

במסגרת ההכנות הנוגעות להסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם עם ארגון העובדים ביולי 2019, אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מרצון, שעלותה הסתכמה בכ-167 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 31 במרס 2021 מיוחסים להון הפיקוחי 35% מעלויות תכנית זו.

שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון

התפתחויות בהוראות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים בנוגע למדידת הלימות ההון

במהלך חודש דצמבר 2017 סיימה ועדת באזל לפיקוח על הבנקים את עבודתה לעדכון המסגרת הכוללת של "באזל 3" להלימות ההון. במסגרת העדכונים, אשר לעתים מקבלים את הכינוי "באזל 4", נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. בין היתר, נקבעו שינויים באופן החישוב של דרישות ההון על פי הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי, נקבעה גישה סטנדרטית אחידה לגבי הסיכון התפעולי וכן נקבעו שינויים במסגרת מדידת סיכונים השוק. במרס 2020 פורסמה הודעה מטעם הגוף המפקח על ועדת באזל, שלפיה היישום של הסטנדרטים השונים הכלולים במסגרת העדכון הכוללת, יידחה בשנה וחל ב-1 בינואר 2023. בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה על ידי הפיקוח על הבנקים בישראל.

באפריל 2019 הודיע הפיקוח על הבנקים על הכוונה להתחיל ליישם הנחיות של ועדת באזל משנת 2014 בנושא "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי" (SA-CCR), בתאריך 1 ביוני 2021 או שנה לאחר תאריך היישום בפועל באיחוד האירופי, המאוחר מביניהם. בחודש פברואר ומרס 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטות חוזרים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203A ו-208A, על פיהן תאריך היישום של הוראה 203A צפוי להיות 1 ביולי 2022 ושל הוראה 208A מיום 1 בינואר 2023. הבנק בוחן את ההשפעות של טיוטות החוזרים וממשיך בהיערכותו ליישומן.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

ביום 1 בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר להתאמות להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", הכולל הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. בהתאם לחוזר ליישום הכללים החדשים, מועד התחולה שלהם על התאגידים הבנקאיים הוא ביום 1 בינואר 2022. במידה וכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה יחול קיטון בהון עצמי רוברד 1 של הבנק, נטו לאחר השפעת המס, הבנק יהיה רשאי לכלול באופן חלקי בהון עצמי רוברד 1 (כלומר להוסיף חזרה להון עצמי רוברד 1) את הקיטון בהון עצמי רוברד 1 שנרשם ביום היישום לראשונה, וזאת על פני שלוש שנים (תוספת של 75% בשנת היישום לראשונה, עם קיטון של 25% מדי שנה, עד לתוספת של 0% ב-1 בינואר של שנת היישום הרביעית).

למידע נוסף בגין יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים ראה [ביאור 2.1.1](#).

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 - הגישה הסטנדרטית - סיכונים אשראי

ביום 2 בפברואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", להתאמת הוראות ניהול בנקאי תקין לכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. בין היתר, עודכנו הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא מדידה והלימות הון - הון פיקוחי, והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי, כך שתאגידים בנקאיים ידרשו, החל מיום 1 בינואר 2022, לנכות מהון עצמי רוברד 1 סכומים לצורך כיסוי בגין הלוואות לדיור שלאורך זמן אינן צוברות.

הלן ניתוח רגישות לגורמים העיקריים המשפיעים על הלימות ההון של קבוצת לאומי

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון של לאומי מסתכמים ליום 31 במרס 2021 בכ-344.7 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון, יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03% ו-0.04% בהתאמה.
- שינוי הון עצמי רוברד 1 - הון עצמי רוברד 1 ליום 31 במרס 2021 מסתכם בכ-40.4 מיליארד ש"ח. קיטון ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רוברד 1, יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03%.
- שינוי בשער החליפין - פחות של 1% בשער החליפין של השקל מול כל המטבעות יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 ואת יחס ההון הכולל בכ-0.02%.
- התחייבויות בדבר זכויות עובדים - ההתחייבות האקטוארית לעובדים מהוונת על פי ממוצע נע של שמונה רבעונים של תשואות השוק המושפעות מעקום אג"ח ממשלת ישראל ומרווח אג"ח קונצרני AA בארה"ב. שינוי של 0.1% לאורך עקום הריבית להיוון, בהנחה שהעקום עולה ויורד בצורה אחידה, משמעותה השפעה מצטברת של כ-0.08% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל. מזה על פי חישוב ממוצע נע לשמונה רבעונים, השפעה של כ-0.01% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל, לרבעון השוטף.

המידע הנ"ל לגבי הלימות ההון וניהולה מתייחס לפעולות עתידיות של הבנק, והוא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

יחס מינוף

יחס המינוף מחושב באחוזים ומוגדר כמדידת ההון הרגולטורי מחולק במדידת החשיפה. ההון הרגולטורי לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, בהתאם להתאמות פיקוחיות לעניין חישוב ההון. מדידת החשיפה של תאגיד בנקאי היא סכום החשיפות המאזניות, החשיפות לנגזרים, החשיפות לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. יחס המינוף הינו מדד משלים ליחס ההון ומהווה מגבלה נוספת על רמת המינוף של המגזר הבנקאי.

יחס המינוף עשוי להיות מושפע מהשינויים בהון הרגולטורי של הבנק. בין היתר, בחישוב יחס המינוף הובאה בחשבון השפעה של יישום תכנית ההתייעלות והתאמות מיישום ריבית ההיוון המחושבת על פני ממוצע נע של תשואת השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח, בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות.

31 בדצמבר		31 במרס	
2020	2020	2021	
במיליוני ש"ח			
בנתוני המאוחד			
39,262	35,887	40,446	
הון רובד 1			
597,538	557,829	612,517	
סך החשיפות			
יחס מינוף			
6.57%	6.43%	6.60%	
יחס מינוף			
5.50%	6.00%	5.50%	
יחס מינוף מזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים			

למידע נוסף בנושא הלימות הון ומינוף ראה [ביאור 9](#).

למידע נוסף אודות התאמות להוראת השעה בנושא יחס המינוף, ראה סעיף [התאמות להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250](#) לעיל.

יחס המינוף ב-31 במרס 2021 הינו 6.6%, עלייה של כ-0.03% לעומת 31 בדצמבר 2020.

מגזרי פעילות - גישת ההנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

למידע נוסף בדבר קווי עסקים בגישת הנהלה ראה פרק [מגזרי פעילות בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021												
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	בנק
												קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	286	265	613	1,164	328	272	234	93	1	23	233	2,348
בימגזרי	165	14	(297)	(118)	(4)	(80)	(18)	218	-	1	1	-
הכנסות ריבית, נטו	451	279	316	1,046	324	192	216	311	1	24	234	2,348
הכנסות שאינן מריבית	363	113	4	480	113	57	78	388	89	108	61	1,374
סך כל ההכנסות	814	392	320	1,526	437	249	294	699	90	132	295	3,722
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(11)	(52)	(15)	(78)	(4)	(68)	(121)	36	6	1	16	(212)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	691	236	75	1,002	189	74	29	103	214	48	180	1,839
רווח (הפסד) לפני מס	134	208	260	602	252	243	386	560	(130)	83	99	2,095
הפרשה למס	46	71	89	206	86	83	132	192	12	20	22	753
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	88	137	171	396	166	160	254	369	(142)	69	68	1,340
יתרות ליום 31 במרס 2021												
אשראי לציבור, נטו	27,938	24,534	93,277	145,749	46,766	42,644	35,107	7,859	5,703	820	22,913	307,561
פיקדונות הציבור	184,654	49,134	-	233,788	75,069	26,449	10,650	87,708	3	-	26,745	460,412
נכסים בניהול	195,649	20,000	-	215,649	29,044	9,398	1,189	639,975	25,301	331,406	18,089	1,270,051

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	בנק פרימיום ובנקאות פרטית	בנק קמטונאות, פרימיום ובנקאות פרטית
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
2,169	263	49	-	195	192	192	252	1,026	397	309	320	מחיצוניים
-	(9)	6	2	(107)	(26)	(25)	61	98	(119)	12	205	בינמגזרי ^(א)
2,169	254	55	2	88	166	167	313	1,124	278	321	525	הכנסות ריבית נטו
246	71	8	(2)	(613)	81	67	120	514	12	128	374	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית ^(א)
2,415	325	63	-	(525)	247	234	433	1,638	290	449	899	סך כל ההכנסות (הוצאות)
860	47	5	(7)	5	37	338	122	313	36	158	119	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,803	209	50	208	99	30	56	142	1,009	62	261	686	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(248)	69	8	(201)	(629)	180	(160)	169	316	192	30	94	רווח (הפסד) לפני מס
(39)	16	5	(18)	(215)	62	(55)	58	108	66	10	32	הפרשה (הטבה) למס
(232)	44	(11)	(183)	(414)	118	(105)	111	208	126	20	62	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 במרס 2020												
294,486	24,449	808	5,132	9,275	27,964	45,250	41,843	139,765	86,591	24,519	28,655	אשראי לציבור, נטו
418,627	25,479	-	4	85,622	8,984	24,643	57,180	216,715	-	42,479	174,236	פיקדונות הציבור
1,025,138	17,787	293,060	16,250	496,128	1,665	9,090	19,721	171,437	-	14,838	156,599	נכסים בניהול

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	קמטונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	בנק
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית נטו:												
8,723	938	128	-	510	834	880	1,118	4,315	2,047	1,142	1,126	מחיצוניים
-	(2)	7	-	287	(111)	(205)	103	(79)	(891)	38	774	בינמגזרי ^(א)
8,723	936	135	-	797	723	675	1,221	4,236	1,156	1,180	1,900	הכנסות ריבית נטו
4,366	263	254	127	879	312	244	428	1,859	38	459	1,362	הכנסות שאינן מריבית ^(א)
13,089	1,199	389	127	1,676	1,035	919	1,649	6,095	1,194	1,639	3,262	סך כל ההכנסות
2,552	282	4	(33)	(18)	210	762	352	993	178	482	333	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,046	778	190	871	382	125	227	667	3,806	245	951	2,610	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	139	195	(711)	1,312	700	(70)	630	1,296	771	206	319	רווח (הפסד) לפני מס
1,356	39	41	(45)	448	239	(24)	215	443	264	70	109	הפרשה (הטבה) למס
2,102	80	139	(666)	866	461	(46)	415	853	507	136	210	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2020												
295,341	21,842	790	5,339	8,700	31,559	39,389	44,626	143,096	91,313	24,253	27,530	אשראי לציבור, נטו
447,031	22,388	-	5	90,938	10,149	28,390	65,775	229,386	-	47,710	181,676	פיקדונות הציבור
1,177,655	16,529	312,520	21,484	585,627	2,336	10,043	25,909	203,207	-	19,455	183,752	נכסים בניהול

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

מגזרי פעילות פיקוחיים

לגבי תיאור מגזרי הפעילות העיקריים ראה פרק [מגזרי פעילות פיקוחיים בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021										
פעילות ישראל	משקי בית									
פעילות חו"ל	הלוואות לדיור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
264	334	11	429	187	374	13	504	(2)	234	2,348
13	245	42	205	78	141	46	484	59	61	1,374
277	579	53	634	265	515	59	988	57	295	3,722
(20)	(12)	-	(43)	(41)	(136)	-	24	-	16	(212)
75	627	26	397	117	102	57	86	172	180	1,839
222	(36)	27	280	189	549	2	878	(115)	99	2,095
80	(15)	10	102	70	200	-	312	(28)	22	753
142	(21)	17	178	119	349	2	573	(87)	68	1,340
יתרה ליום 31 במרס 2021										
92,275	26,607	361 ^(*)	53,466	31,412	83,293	2,009	-	-	23,330	312,753
-	123,090	26,154	81,102	54,584	72,039	76,698	-	-	26,745	460,412
-	63,076	47,696	75,268	27,615	90,652	905,752	41,903	-	18,089	1,270,051
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020										
פעילות ישראל	משקי בית									
פעילות חו"ל	הלוואות לדיור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
239	410	23	511	197	342	39	156	(2)	254	2,169
15	251	39	207	83	139	74	(635)	2	71	246
254	661	62	718	280	481	113	(479)	-	325	2,415
31	87	-	197	100	386	5	7	-	47	860
62	624	23	383	106	95	56	73	172	209	1,803
161	(50)	39	138	74	-	52	(559)	(172)	69	(248)
56	(18)	14	45	25	7	19	(174)	(29)	16	(39)
105	(32)	25	93	49	(7)	33	(399)	(143)	44	(232)
יתרה ליום 31 במרס 2020										
85,328	27,314	317 ^(*)	49,992	27,919	79,802	3,039	-	-	24,744	298,455
-	115,912	26,734	66,958	42,411	64,602	76,531	-	-	25,479	418,627
-	58,234	37,021	48,897	21,316	71,138	739,875	30,870	-	17,787	1,025,138

(א) כולל יתרת הלוואות לדיור ליום 31 במרס 2021 בסך 130 מיליון ש"ח, וליום 31 במרס 2020 בסך 99 מיליון ש"ח.

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020												
פעילות ישראל	משקי בית	הלוואות לדיור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	פעילות חו"ל	סך הכל
במיליוני ש"ח												
995	1,499	57	1,802	724	1,441	73	1,202	(6)	936	8,723	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו	
61	923	151	773	290	549	207	1,127	22	263	4,366	הכנסות שאינן מריבית	
1,056	2,422	208	2,575	1,014	1,990	280	2,329	16	1,199	13,089	סך כל הכנסות	
174	271	-	569	285	1,001	(1)	(29)	-	282	2,552	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
243	2,345	83	1,531	421	376	231	321	717	778	7,046	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	
639	(194)	125	475	308	613	50	2,037	(701)	139	3,491	רווח (הפסד) לפני מס	
236	(73)	47	177	117	219	19	804	(229)	39	1,356	הפרשה (הטבה) למס	
403	(121)	78	298	191	394	31	1,220	(472)	80	2,102	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020												
90,133	26,212	(320) ^(א)	50,658	29,502	77,154	4,386	-	-	22,266	300,631	אשראי לציבור, ברוטו	
-	121,146	26,082	77,259	47,145	72,512	80,499	-	-	22,388	447,031	פיקדונות הציבור	
-	62,117	44,850	67,433	25,942	70,151	844,180	46,453	-	16,529	1,177,655	נכסים בניהול	

(א) כולל יתרת הלוואות לדיור ליום 31 בדצמבר 2020 בסך 103 מיליון ש"ח.

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת לאומי פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות חברות בנות שהינן: בנקים, חברות למימון וחברות לשירותים פיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים העוסקים בפעילות לא בנקאית.

סך כל השקעות הבנק בחברות מוחזקות (כולל השקעות בשטרי הון) הסתכם ב-31 במרס 2021 בכ-11.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-10.8 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2020 והתרומה של החברות המוחזקות ברבעון הראשון של 2021 לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברווח בסך 177 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך (2) מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מאוחדות בארץ

סך כל השקעות הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בחברות המאוחדות בארץ הסתכם ב-31 במרס 2021 ב-7,303 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,243 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2020. התרומה של החברות המאוחדות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברבעון הראשון של 2021 ברווח בסך 69 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך (11) מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לאומי פרטנרס בע"מ

בהמשך להגדלת היקף ההשקעות הריאליות בקבוצת לאומי וכחלק מהליך שינוי מבני בשנת 2020, בחודש מרס 2021 הנפיקה לאומי פרטנרס שטרי הון ללאומי אחזקות פיננסיות בע"מ בסך כולל של 885 מיליון ש"ח. השטרות אינם נושאים ריבית ו/או הצמדה ויפרעו לפי דרישת לאומי אחזקות פיננסיות אך בכל מקרה לא לפני חלוף 5 שנים ממועד ההנפקה.

למידע נוסף ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

מכירת מניות ריטיילורס

ביום 13 במאי 2021 מימשה לאומי פרטנרס בע"מ אופציה שהוקצתה לה בד בבד עם השקעתה בחברת ריטיילורס בע"מ.

למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב](#).

חברות מאוחדות בחו"ל

סך כל ההשקעות של הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בשלוחות בחו"ל ב-31 במרס 2021 הסתכם ב-3,640 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3,543 מיליון ש"ח בסוף 2020.

התרומה של השלוחות בחו"ל לרווח הנקי בשקלים של הקבוצה ברבעון הראשון של 2021 הסתכמה ברווח בסך 107 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך חודש מרס 2021 התקבל אישור מהרגולטור הסיני לסגירת הנציגות שהפעיל הבנק בסין. הסגירה המלאה של הנציגות הושלמה במהלך חודש מאי 2021.

למידע נוסף בנוגע לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה [ביאור 10](#).

בנק לאומי ארה"ב

בהמשך לדיווח מידי שפרסם הבנק ביום 22 בינואר 2018, במסגרת ההסכם להכנסת שותפים אסטרטגיים ל-BLUSA (באמצעות מכירת 15% מהון המניות של Bank Leumi Corporation, המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA) ("העסקה") החל מחלוף ארבע שנים ממועד השלמת העסקה ועד חמש שנים מהמועד כאמור, אם המניות הנרכשות לא תהיינה סחירות עד אותו מועד, ובכפוף לתנאים נוספים, תהיה לשותפים האסטרטגיים Put Option כלפי הבנק במסגרתה יהיו רשאים לדרוש מהבנק לרכוש את מלוא המניות בחזרה, והבנק יהיה רשאי להיענות לאופציה ולרכוש את המניות או להקצות להם מניות של הבנק, לפי בחירתו של הבנק.

מאז ביצוע העסקה, הבנק בוחן, מעת לעת, אפשרויות לביצוע האמור לעיל, לרבות בחינת מהלכים שיביאו להסחרת המניות כאמור, אולם בחינות כאמור לא הובילו, בשלב זה, לקבלת החלטה לבצע עסקה או הנפקה כלשהם.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב [בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020 ובדוח על הסיכונים לשנת 2020](#) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

הפעילות העסקית של הבנק כרוכה בניהול סיכונים פיננסיים ושיאנים פיננסיים. הסיכונים הפיננסיים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם: סיכוני אשראי שהינם אינטגרליים בעיסוק הליבה של הבנק וכן סיכוני שוק ונזילות. לצד ניהול הסיכונים הפיננסיים, פעילות הבנק כרוכה בסיכונים שאינם פיננסיים אשר ניהולם הינו תנאי הכרחי לעמידה במטרות השוטפות ובמטרות ארוכות הטווח של הקבוצה. בין סיכונים אלה נכללים סיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים טכנולוגיים וסייבר, סיכון רגולציה, סיכון ציות, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכון מודלים, סיכון סביבתי, סיכון הבנקאות ההוגנת (conduct) וסיכון מאקרו-כלכלי.

אסטרטגיית ניהול הסיכונים בלאומי הינה שמירה על יציבות הקבוצה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים. מטרות אלו מושגות תוך עמידה בתיאבון הסיכון שהוגדר, במדיניות ובמגבלות הנגזרות מהם, אשר יוצרים גבולות גזרה לפעילות העסקית. מסגרת ניהול הסיכונים כוללת מנגנונים לזיהוי סיכונים ואמידתם, הגדרת מבנה ארגוני ותחומי אחריות לניהולם לרבות מנגנוני בקרה ודיווח נאותים.

בבנק מתבצעת פעילות מתמדת לשדרוג תשתית ניהול הסיכונים וניתוח תמונת הסיכון, דבר המאפשר קבלת החלטות באופן מושכל.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים בסיכונים וברמת חומרתם ביחס לטבלה שפורסמה [בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכוני אשראי

אשראי הינו פעילות ליבה מרכזית של הבנק והקבוצה, המתקיימת באופן מבוזר במספר קווי עסקים.

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שצד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות: אשראי לציבור, אשראי לבנקים, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון. כמו כן, הבנק מקפיד על ניהול הסיכון בהתאם להנחיות ודרישות נוספות שנכללות בהוראות הפיקוח על הבנקים תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

במסגרת ניהול סיכונים אשראי מנטר הבנק את איכות תיק האשראי, לרבות נאותות כוללת של הפרשה להפסדי אשראי לכיסוי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, ריכוזיות תיק האשראי ופעילות לפי מוצרים עיקריים, כגון: אשראי לענף בינוי ונדל"ן, הלוואות לדיר, אשראי לאנשים פרטיים ואשראי ממונף.

במהלך התקופה המדווחת בוצעו התאמות בניהול סיכון האשראי ובתיאבון הסיכון. לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי הקשור לסיכון אשראי.

השפעת משבר הקורונה

האינדיקטורים הכלכליים מצביעים עתה על התאוששות בפעילות הכלכלית לאור תהליך הפתיחה המחודש של המשק לצד העלייה בשיעור המתחסנים.

ככל שתהליך ההתחסנות בישראל ימשיך ויתקדם בהצלחה, תוך השגת התחסנות וחסניות טבעית ושמדדי המגיפה ימשיכו להציג את דעיכתה, ללא התפרצות מחודשת של רוב גדול מהאוכלוסייה, האפשרות להמשיך ולפתוח פעילויות שונות במשק תגבר. נכון למועד הדוח, בחינה של הפעילויות לפי ענפי משק ממשיכה להצביע על שונות משמעותית במידת הפגיעה בין ענפי המשק השונים. עם זאת, התאוששות ניכרת גם בענפי משק שנפגעו באופן משמעותי במשבר.

ככל שתהליך פתיחת המשק ימשיך ויתקדם צפוי שיפור במצבם של משקי הבית ועלייה בביקושים. הציפייה היא כי שיעור האבטלה "הרחב" כפי הגדרת הלמ"ס (אבטלה "רגילה" בתוספת עובדים בחל"ת ועובדים שפוטרו בעקבות המשבר), ימשיך לרדת (פחות עובדים בחל"ת) במקביל לעלייה מסוימת בשיעור האבטלה "הרגיל" (הממושך). לאור אופיו המתמשך של המשבר, טרם ניתן לאמוד את עוצמת הפגיעה בתיק האשראי של הבנק, אם כי ראוי לציין כי רוב הלקוחות העסקיים והפרטיים להם נדחו חלויות, חזרו, בשלב זה, לשלם באופן סדיר.

הבנק ממשיך לבחון את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר.

במסגרת זו חודדו דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון וההתפתחויות בשוק, תוך היערכות והתאמת הפעילות.

למידע נוסף ראה פרק [סיכוני אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 לדצמבר 2020](#).

ההכנסה מהפסדי אשראי ברבעון זה הסתכמה ב-212 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מגביות בתקופה המדווחת. בנוסף, נרשמה הכנסה בשיעור של 0.06% בהפרשה הקבוצתית. ההפרשה להפסדי אשראי של הבנק מייצגת את אומדני הבנק. הפרשה זו מהווה אומדן המבוסס על שיקול דעת משמעותי שהופעל בתקופה המדווחת בסביבה משתנה המאופיינת בחוסר וודאות רבה.

תהליך ההפרשה כולל שלושה שלבים מרכזיים, אשר הותאמו לנסיבות המשבר:

- זיהוי ואיתור לווים בעלי אינדיקטורים שליליים, לרבות לווים אשר נפגעו ממשבר הקורונה, או פועלים בענפי משק אשר חשופים יותר להשפעות השליליות של המשבר. הבנק שם דגש רב על תהליכי חיתום אשראי קפדניים ופעילויות הניטור והליווי על מנת להבין את התפתחות הסיכונים הגלומים בתיק האשראי, להיערך מבעוד מועד ולבצע התאמות נדרשות. בתוך כך, עורך הבנק בחינה זהירה של הצורך להחמיר את דירוג הסיכון והסיווג של חובות שעלולים להיות מושפעים לרעה מהמשבר.
- ביצוע הוצאות להפסדי אשראי ביחס לחובות פגומים ברמה הפרטנית (Individual).
- ביצוע הפרשות המבטאות את ההפסד הצפוי לבנק ברמה הקבוצתית (Collective). במסגרת זו, מתבסס הבנק על מידע קיימים בידי, כגון: היקף המחיקות, פרופיל הסיכון של ענף המשק, סיווג החוב, תיאבון הסיכון, תנאי הכלכלה וכיו"ב. בתהליך זה מושם דגש על השינוי במאפייני הסיכון של הלקוחות ושל ענפי המשק השונים ובהערכות הכלכליות.

בהתייחס, בין היתר, לשיעור האבטלה והצמיחה. החמרה בכל אחד מפרמטרים אלה עלולה להביא להגדלת ההפרשה להפסדי אשראי, ולהפך. שיעור האבטלה על פי הגדרה רחבה של ה"מ"ס (ההגדרה הרגילה בתוספת הנעדרים זמנית בשל חל"ת וירידה בשיעור ההשתתפות) הסתכם בחודש מרס 2021 בכ-12.1%, השיעור הנמוך מאז חודש אוגוסט 2020, ואף המשיך וירד במחצית הראשונה של חודש אפריל 2021, ברבעון הראשון של 2021, הצטמצם התוצר המקומי הגולמי (צמיחה שלילית) בקצב שנתי של כ-6.5% בהשוואה לרבעון הרביעי של שנת 2020 (הרבעון הרביעי של 2020 הסתכם בצמיחה חיובית של 6.3% אל מול רבעון שלישי 2020 במונחים שנתיים). זאת, על רקע השפעת משבר הקורונה (הסגר השלישי שהחל בסוף חודש דצמבר 2020) וכן ירידה חדה שנרשמה ביבוא מכוניות נוסעים עקב שינוי במדיניות המיסוי.

במסגרת תהליך כימות ההפרשה חושבו תרחישים המייצגים נסיבות ומצבים אשר לדעת ההנהלה הינם במנעד הסבירות, להם יוחסו משקלות לצורך כימות האומדן הטוב ביותר. יודגש כי בעטייה של אי הוודאות האופפת את הנסיבות הנוכחיות - ובהתאם - הקושי הקיים בזיהוי, הכרה ומדידה של הפסדי האשראי, אומדן הפסדי האשראי בצל המשבר הינו תוצאה של הנחות והערכות אשר בשלב זה קשה לקבוע את סבירותן. קושי זה מתגבר על רקע פעולות למיתון השפעות המשבר אשר עלולות לטשטש את השלכותיו על סיכון האשראי של הלקוחות, כגון: תשלומי החל"ת דמי האבטלה ותכניות הסיוע הממשלתי.

לאור אופיו המתמשך של המשבר, הבנק המשיך לבחון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 את הפרמטרים המרכזיים בתהליך ההפרשה וביצע את העדכונים שנמצאו מתאימים, תוך מתן משקל להתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב ההיקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה ופתיחתו מחדש של המשק. שינויים נוספים בהערכות, באומדנים ובתחזיות של ההנהלה יכולים להשפיע באופן משמעותי על ההפרשה להפסדי אשראי.

הערכות ותחזיות כלכליות ואחרות באשר למשך המשבר וחומרתו עלולות להשתנות באופן תכוף ומשמעותי, ולפיכך נתונות בחוסר וודאות גבוה. משכך, קשה להעריך או לצפות כיצד ישתנה מצב הלקוחות והתנהגותם. קשה להעריך כיצד שינויים פוטנציאליים במשתנה כלשהו עלולים להשפיע על ההפרשה להפסדי אשראי בכללותה, הואיל וההנהלה מתחשבת במנעד רחב של גורמים, מדדים ואינדיקטורים בתהליך גיבוש האומדן. ייתכן ששינויים במשתנים אלה לא יחולו באותו שיעור, או לא יהיו עקביים בהשפעתם על הרכיבים השונים של תיק האשראי. יתר על כן, שינויים עתידיים באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יכולים לנבוע מגורמים שונים ומגוונים, כגון שינויים ביתרות האשראי, תמהיל האשראי הענפי, איכות הלווים, מחיקות, סיווגים חשבונאיים וכיוצא באלה.

למרות האמור לעיל, על מנת להמחיש את רגישות ההפרשה וכדי לבחון את ההשפעה האלטרנטיבית של הנחות והערכות אחרות, השתמש הבנק בתרחישים השונים אשר גובשו לצורך בסיס האומדן, והשווה אותם ליתרת ההפרשה שהוכרה במועד המאזן וכומתה על בסיס הקצאת משקלות לתרחישים אלה. במסגרת זו, הניח הבנק שבתרחיש אופטימי היקף הלקוחות החשופים למשבר אשר יחוו התדרדרות שתביא להחמרת סיווגם ו/או שיעור ההפרשה בגינם יהיה נמוך יותר ביחס לאומדנים בתרחיש הבסיס וזאת בהתבסס על שורה של משתנים שונים כמתואר לעיל, נסיבות שעשויות להיות מלוות בשיעור אבטלה נמוך מזה הקיים בהערכות הבסיס לצד שיעור צמיחה בשיעור גבוה יותר מזה שבהערכות הבסיס. מאידך, הניח הבנק באופן אלטרנטיבי כי בתרחיש פסימי היקף הלקוחות החשופים למשבר אשר יחוו התדרדרות שתביא להחמרת סיווגם ו/או שיעור ההפרשה בגינם יהיה גבוה יותר ביחס לאומדנים בתרחיש הבסיס בהתבסס על משתנים שונים כמתואר לעיל, נסיבות שעלולות להיות מלוות בשיעור אבטלה על פי הגדרתו הרחבה, אשר יוותר ברמה דו ספרתית בממוצע שנתי, לצד שיעור צמיחה נמוך יותר ביחס להערכות הבסיס. הבנק השווה את תוצאות שני התרחישים האלטרנטיביים המתוארים לעיל ליתרת ההפרשה להפסדי אשראי שהוכרה בדוחותיו הכספיים ליום 31 במרס 2021. מבלי להתחשב בהשפעות של קיזוז או קורלציה, ההשפעה של האמור לעיל, באופן היפותטי, עשויה להביא להקטנה או להגדלה של ההפרשה להפסדי אשראי בכ-0.3 מיליארד ש"ח, כתלות בהנחות התרחיש.

ניתוח זה הינו סובייקטיבי במידה גבוהה ואינו מיועד, או מתיימר, להעריך שינויים עתידיים בהפרשה להפסדי אשראי מסיבות רבות, ביניהן:

- השפעות השינויים עלולות שלא להתנהג באופן ליניארי.
- קיימים קשרי גומלין, אשר עשויים להיות מהותיים, בין השינויים.
- המשבר השפיע על תחומים רבים במהירות, בעוצמה ובדפוס שלא נראו באחרונה בהיסטוריה, ולכן חוסר הוודאות מעיב על כל תהליך אמידה.
- שינויים משמעותיים בחומרת המשבר ובמשכו, ההשפעות של תמיכה ממשלתית, התפתחויות במישור הבריאותי ומהירות ההתאוששות יכולים להשפיע באופן משמעותי על אומדני ההפרשה, ללא קשר לרגישויות שהומחשו לעיל.
- קיום הפגיעה הכלכלית ויכולת הלקוח להתמודד עמה תלויים בגורמים רבים אשר אינם ברורים בשלב זה כל צרכם, ובכללם מהירות החזרה לשגרה, הצלחת מבצעי ההתחסנות לאורך זמן, התמודדות רפואית עם ויראנטים, יכולת עסקים ומשקי בית להתמודד ולהסתגל באמצעות שינוי דפוסי פעילות והתנהגות, תמיכת הממשלה, פעולות בנק ישראל וכיוצא באלה.

הבנק סבור שהאומדן הקיים הינו נאות במועד הדיווח. הואיל ושיקול דעת משמעותי הופעל במסגרת ניתוח זה, ייתכן שאחרים אשר יבצעו ניתוחים דומים יגיעו למסקנות שונות.

יובהר כי חוסר הוודאות לגבי אופן התפתחות המשבר והשלכותיו על הכלכלה הריאלית עדיין גבוהים, כך שההפרשה יכול שתשתנה - תגדל או תקטן - בעתיד בסכומים מהותיים בהתאם להתפתחויות ובעטיו של חוסר הוודאות כמתואר לעיל.

למידע נוסף, ראה [פרק סיכומי אשראי בדוח הדייקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם משבר הקורונה

הבנק יישם את הנחיות בנק ישראל בנושא נגיף הקורונה ואימץ את המתווים האחידים שפרסם בנק ישראל עד כה לשינוי בתנאי הלוואות, בעיקר באמצעות דחיית תשלומים של אנשים פרטיים ולקוחות עסקיים.

המתווים האחרונים לדחיית תשלומי משכנתאות והלוואות צרכניות מיום 30 בנובמבר 2020¹ ולמתן סיוע לעסקים הקטנים וזעירים² מיום 10 בדצמבר 2020³ נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2021. התקופה להגשת בקשת דחיה על פי מתווה זה הייתה עד ליום 31 במרס 2021.

בנפרד מהמתווה האחיד הנ"ל, החל מחודש אוגוסט 2020 הבנק אפשר בתנאים מסוימים, ללקוחות אשר שילמו את הלוואות הדיור שלהם כסידרן, לקבל דחיה של תשלום קרן ההלוואה (גרייס חלקי) לתקופה של עד שנתיים.

למידע נוסף ראה פרק [סיכומי אשראי בדוח הדייקטוריון וההנהלה ליום 31 לדצמבר 2020](#).

החלק הארי של יתרות החוב הרשומות של הלוואות שאושרו בגיבן דחיות נכון למועד הדוח, שעדיין נמצאים בתקופת הדחיה ושיאין מסווגות בסיווג בעייתי, הוא לתקופה העולה על שישה חודשים.

בהתייחס לאשראי צרכני ואשראי עסקי בשלושת המתווים הראשונים לדחיית תשלומים שהיו תקפים בשנת 2020, הדחיה נעשתה במתכונת של הארכת תקופת הלוואה במנגנון של דחיית תשלום הקרן. במתווה הרביעי, שהחל ביום 1 בינואר 2021 והסתיים ב-31 במרס 2021 הדחיה נעשתה במתכונת של הפחתה בהחזרי הלוואות לתקופות זמן מוגדרות.

בהלוואות לדיור ביחס לשלושת המתווים הראשונים לדחיית תשלומים שהיו תקפים בשנת 2020 מרבית דחיות התשלומים ניתנו במתכונת של גרייס מלא (קרן וריבית), כאשר התשלומים הנדחים, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה, נפרסו על יתרת תקופת המשכנתא. במתווה הרביעי לדחיית תשלומי משכנתאות שהחל ב-1 בינואר 2021 והסתיים ב-31 במרס 2021 הדחיה נעשתה במתכונת של הפחתה בהחזרי הלוואות לתקופות זמן מוגדרות.

הרוב המכריע של מבקשי הדחיות נענה בחיוב.

הבנק עוקב אחר כלל לקוחותיו ובכלל זה גם אחר אוכלוסיית הלקוחות אשר דחו תשלומי הלוואה על מנת לזהות במועד כל התדרדרות באשראי לרבות חשיפה פוטנציאלית להפסד. זאת הן במסגרת תהליכי הניטור והאיתור של הלקוחות ברשימות המעקב השוטפות של הבנק והן במסגרת ניטור ייעודי לזיהוי לקוחות בעלי פוטנציאל פגיעה גבוה יותר מהמשבר.

מתוך סך המשכנתאות שהוקפאו שעדיין קיימת בגיבן יתרת חוב ל-31 במרס 2021 כ-80% חזרו לשלם כרגיל.

ליום 30 באפריל 2021 כ-4.0% מסך חבות המשכנתאות עדיין מצויות בסטטוס של הקפאת תשלומים.

למידע נוסף ופירוט לגבי התפתחויות שחלו בתיק האשראי ומדדים איכותיים המאפיינים את התיק ניתן לראות בהמשך פרק זה וכן [בדוח על הסיכונים ליום 31 במרס 2021](#).

¹ נועד לסייע ללקוחות שנפגעו משמעותית מהשלכות המשבר ושעמדו במספר תנאים מצטברים: שנכון ל-28 בפברואר 2020, הכנסת משק הבית שלהם לא עלתה על 20,000 נטו ושקיימת פגיעה בהכנסתם בשיעור של 40% ומעלה.

² עסק קטן - מחזור פעילות 10-50 מיליון ש"ח. עסק זעיר - מחזור פעילות עד 10 מיליון ש"ח.

³ נועד לאפשר לעסקים קטנים וזעירים שנפגעו משמעותית מהמשבר ושעמדו במספר תנאים מצטברים: ההלוואה נמצאה בסטטוס דחיה נכון ל-31 בדצמבר 2020, מחזור המכירות של העסק ירד בלפחות 25% במשך שלושה חודשים (לא רציפים בהכרח), במהלך מרס-דצמבר 2020, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

פרטים בדבר יתרת החובות בישראל^(א), לגביהם בוצעו שינויים בתנאים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החל מיום 1 במרס 2020 ועד ליום 31 במרס 2021, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי בעקבות הדחיה

פירוט נוסף של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים נכון למועד הדיווח		פירוט נוסף של יתרת האשראי לציבור בגינו נדחו התשלומים ^(ב)		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים		פירוט נוסף של חובות לא בעייתיים	
חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים נכון למועד הדיווח ^(ב)	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים
יתרת האשראי בגינו נדחו תשלומים	סכום התשלומים שנדחו בפועל ^(ג)	חובות בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים
מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר	מזה: כפיגור של 30 ימים או יותר
588	35	338	232	-	18	250	129	117	1,081	-	-
404	46	102	58	-	244	302	125	73	2,356	1	1
737	2,567	63	17	3	658	678	244	330	7,928	99	99
246	4,457	37	36	-	205	241	175	49	2,456	36	36
4,147	8,556	67	3,472	85	523	4,080	613	3,411	16,408	319	319
6,122	15,661	537	3,815	88	1,648	5,551	1,286	3,980	30,229	455	455
13,180	63,655	446	6,300	162	6,272	12,734	4,944	6,659	24,949	224	224

- (א) חובות אשר בוצעו לגביהם דחיות תשלומים בחברות בנות בחו"ל, הינם לפי מתווים מקומיים והיתרה בגינם אינה מהותית.
- (ב) נכון ליום 30 באפריל הסתכמה יתרת האשראי בגינו נדחו תשלומים לסך של 5,468 מ"ח ויתרת התשלומים שנדחו בפועל הסתכמו לסך של 528 מיליון ש"ח.
- (ג) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיות שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה ואינה כוללת דחיה אשר לה הלואה זכאי לפי כל דין.
- (ד) מזה: סווגו כחובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית בסך 81 מיליון ש"ח.
- (ה) מספר ההלוואות מוצג ביחידות.

הלוואות בערבות מדינה

על רקע התפרצות נגיף הקורונה, הבנק חתם על הסכמים עם המדינה (שעודכנו מעת לעת) להעמדת הלוואות בערבות מדינה במסגרת "קרנות קורונה", שייעודן סיוע לעסקים (קטנים, בינוניים וגדולים), שנקלעו לקשיים תזרימיים כתוצאה ממשבר נגיף הקורונה. תנאי הלוואות נקבעו על ידי משרד האוצר והם אחידים לכל סוגי הלוואים.

במסגרת העדכון האחרון שהתקבל מהמדינה במרס 2021 נקבע, בין השאר, שתקופת האשראי במסלול הכללי ובמסלול סיכון מוגבר תוארך לעד 10 שנים להלוואות חדשות חלף עד 5 שנים.

כמו כן, בהלוואות קיימות ניתן יהיה בתנאים מסוימים להאריך את תקופת הגרייס על הקרן בהלוואה, לתקופה נוספת של עד 12 חודשים. כן, הושווה סכום ההלוואה המקסימלי בין המסלולים הכללי והמוגבר. עסק יהיה זכאי לקבלת הלוואות בכל המסלולים יחדיו עד 40% מהמחזור השנתי ובסכום שלא יעלה על 20 מיליון ש"ח.

זכאות לסכום ההלוואה מקסימלי ניתן לחשב לפי מחזור הכנסות מדווח בדוחות הכספיים לשנת 2019 או לשנת 2020 נתון להחלטת הלקוח.

קבלת ערבות המדינה סייעה לבנק לתמוך בצרכי לקוחותיו ותרמה באופן חיובי לאיכות תיק האשראי של הבנק.

למידע נוסף ופירוט לגבי הלוואות בערבות מדינה ראה פרק זה [בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#) וכן בפרק [האשראי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

מידע בדבר אשראי שניתן בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה ליום 31 במרס 2021

ייתרת חוב רשומה ליום 31 בדצמבר 2020	ייתרת חוב רשומה ליום 31 במרס 2021	סיווג לקוח
	במיליוני ש"ח	
3,807	4,086	עסקים קטנים וזעירים
1,595	1,677	עסקים בינוניים
469	465	עסקים גדולים
5,871	6,228	סך הכל

הערות:

1. סיווג הלקוחות מבוסס על מגזרי פעילות - פיקוחיים.
2. עד סמוך לפרסום הדוח העמיד הבנק במסגרת הקרן בערבות המדינה הלוואות לעסקים בסך של כ-6.5 מיליארד ש"ח. בנוסף אישר הבנק הלוואות בסך של כ-0.2 מיליארד ש"ח שטרם נמשכו על ידי הלקוחות.

למידע נוסף אודות סיכון האשראי ראה פרק [סיכון אשראי בדוח על הסיכונים ליום 31 במרס 2021](#).

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים

31 במרס 2021			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
211,350	88,082	24,436	323,868
91,167	3,358	12,005	106,530
302,517	91,440	36,441	430,398
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
3,366	3,723 ^(ג)	1,489	8,578
6,945	723	641	8,309
2,906	700	236	3,842
632	-	48	680
3,407	23	357	3,787
10,311	4,446	2,130	16,887
930	-	193	1,123
11,241	4,446	2,323	18,010
63	698	32	793
313,758	95,886	38,764	448,408

מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים

2,970	209	23	3,202	א. חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
4	-	-	4	ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
2,974	209	23	3,206	סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור
שיעור אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור				
1.02%				

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ג) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ד) בעקבות משבר הקורונה הרחיב הבנק את הגדרת סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע בהלוואות לדיוור, כך שהיא תכלול גם את אוכלוסיית הלקוחות שאושרה להם במהלך חיי הלוואה דחיית תשלומים ארוכה משישה חודשים ומצויים עדיין בתקופת הדחיה.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

31 במרס 2020			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
210,990	84,373	25,682	321,045
81,534	2,963	17,366	101,863
292,524	87,336	43,048	422,908
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
3,278	428	877	4,583
4,587	824	613	6,024
1,825	824	228	2,877
566	-	72	638
2,196	-	313	2,509
7,865	1,252	1,490	10,607
756	-	15	771
8,621	1,252	1,505	11,378
90	824	58	972
301,145	88,588	44,553	434,286
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
1,978	-	229	2,207
8	-	-	8
1,986	-	229	2,215
שיעור אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.74%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ג) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

31 בדצמבר 2020			
סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
306,702	24,028	83,930	198,744
סיכון אשראי מאזני			
109,024	17,129	3,226	88,669
סיכון אשראי חוץ מאזני			
415,726	41,157	87,156	287,413
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
10,564	1,519	5,687 ^(ג)	3,358
א. לא בעייתי			
8,626	641	772	7,213
ב. סך הכל בעייתי ^(ב)			
4,149	250	722	3,177
השגחה מיוחדת			
458	54	-	404
נחות			
4,019	337	50	3,632
פגום			
19,190	2,160	6,459	10,571
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
1,085	212	-	873
סיכון אשראי חוץ מאזני			
20,275	2,372	6,459	11,444
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
814	38	720	56
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)			
436,001	43,529	93,615	298,857
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
3,469	207	50	3,212
א. חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית			
12	-	-	12
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
3,481	207	50	3,224
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
1.15%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ג) לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ד) בעקבות משבר הקורונה הרחיב הבנק את הגדרת סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע בהלוואות לדיוור, כך שהיא תכלול גם את אוכלוסיית הלקוחות שאושרה להם במהלך חיי ההלוואה דחיית תשלומים ארוכה משישה חודשים ומצויים עדיין בתקופת הדחיה.

תנועה ביתרת פגומים

תנועה בחובות פגומים בגין אשראי לציבור

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
3,632	50	337	4,019
248	11	77	336
(10)	(14)	-	(24)
(78)	(2)	(18)	(98)
(409)	(23)	(39)	(471)
24	1	-	25
3,407	23	357	3,787

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
2,220	-	311	2,531
471	-	54	525
(8)	-	-	(8)
(167)	-	(16)	(183)
(331)	-	(36)	(367)
6	-	-	6
2,191	-	313	2,504

מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
2,324	-	317	2,641
332	-	70	402
(33)	-	(12)	(45)
(188)	-	(36)	(224)
10	-	-	10
2,445	-	339	2,784

מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020			
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
729	-	290	1,019
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה			
164	-	50	214
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה			
(20)	-	(13)	(33)
חובות בארגון מחדש שנמחקו			
(240)	-	(34)	(274)
חובות בארגון מחדש שנפרעו			
4	-	-	4
התאמה מתרגום דוחות כספיים			
637	-	293	930
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה			

גילוי, הערכה, סיווג וכללי הפרשה להפסדי אשראי

בנושא הוצאות בגין הפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2011 והעדכונים של הוראות אלו ממועד זה. הבנק נוהג לאמוד, להעריך ולעדכן את גובה ההפרשה להפסדי אשראי באופן שוטף, בהתאם לניסיון העבר, ניתוח מצבם של הלווים הנבחנו באופן פרטני, וכן בהתאם לתחזיות כלכליות והערכות לגבי השווקים והסקטורים העסקיים השונים.

למידע נוסף בנוגע לאופן קביעת שיעורי הפרשה קבוצתית בנין משבר הקורונה ראה פרק סיכומי אשראי, [השפעת משבר הקורונה](#).

תנועה ביתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021			
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
911	7	212	1,130
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת התקופה			
(158)	1	(12)	(169)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
(79)	(2)	(17)	(98)
מחיקות חשבונאיות			
222	-	42	264
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
3	-	-	3
התאמות מתרגום דוחות כספיים			
899	6	225	1,130
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה			

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020			
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
372	-	167	539
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת התקופה			
105	-	(6)	99
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
(167)	-	(16)	(183)
מחיקות חשבונאיות			
67	-	33	100
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות			
1	-	-	1
התאמות מתרגום דוחות כספיים			
378	-	178	556
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה			

למידע נוסף בנוגע לאופן קביעת שיעורי הפרשה קבוצתית ראה פרק [מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים](#), [ביאור 6](#).

להלן פירוט מדדי סיכון האשראי

31 בדצמבר		31 במרס	
2020	2020	2021	
באחוזים			
1.34	0.84	1.21	
0.27	0.33	0.25	
2.12	1.52	2.01	
0.88	1.20	(0.28)	
(0.18)	(0.07)	0.04	
1.76	1.33	1.66	
131.62	158.51	137.10	
109.46	114.18	113.36	
(10.00)	(4.96)	2.33	

(א) על בסיס שנתי.

ברבעון הראשון נרשמה ירידה (שיפור) ברוב המדדים המובאים לעיל וזאת לאור ההתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב ההיקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה ופתיחתו מחדש של המשק והשיפור באינדיקטורים הכלכליים העומדים בבסיס הפרשה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

31 במרס 2021

הפסדי אשראי ^(א)						
ייתרת	מחיקות	הוצאות (הכנסות)	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: דירוג ביצוע	סיכון כולל ^(א)
הפרשה להפסדי אשראי	חשבונאיות נטו	אשראי	אשראי פגום	אשראי בעייתי ^(ד)	אשראי ^(ה)	
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
(496)	(2)	54	241	557	26,001	26,947
תעשייה						
(485)	(33)	(27)	89	387	65,757	66,243
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ו)						
(426)	(12)	4	337	566	35,821	36,804
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן						
(470)	(1)	(10)	382	896	31,171	32,148
מסחר						
(265)	(4)	19	6	16	33,820	33,836
שרותים פיננסיים						
(1,113)	(108)	(250)	986	2,005	44,840	47,605
ענפים אחרים						
(3,255)	(160)	(210)	2,041	4,427	237,410	243,583
סך הכל מסחרי^(ז)						
(613)	1	(20)	23	723	91,316	95,754
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור						
(775)	3	(12)	356	653	36,044	38,364
אנשים פרטיים - אחר						
(4,643)	(156)	(242)	2,420	5,803	364,770	377,701
סך הכל ציבור - פעילות בישראל						
(3)	-	-	-	-	41,816	41,817
בנקים בישראל וממשלות בישראל						
(4,646)	(156)	(242)	2,420	5,803	406,586	419,518
סך הכל פעילות בישראל						
בנין פעילות לווים בחו"ל						
(988)	35	30	1,583	3,193	65,628	70,707
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל						
-	-	-	8	8	56,227	56,236
בנקים וממשלות בחו"ל						
(988)	35	30	1,591	3,201	121,855	126,943
סך הכל פעילות בחו"ל						
(5,634)	(121)	(212)	4,011	9,004	528,441	546,461
סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל						

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 330,004, 116,001, 12,979, 4,630, 82,847 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לכיצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(ז) סיכון האשראי המסחרי כולל יתרה בסך 2,648 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 במרס 2020						
הפסדי אשראי ^(א)						
מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:
סיכון	דירוג	ביצוע	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
כולל ^(א)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ד)	אשראי	אשראי	אשראי
כחול	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
תעשייה	27,657	26,780	646	410	114	32
בניני ונדל"ן - בינוי ^(ב)	53,815	53,321	338	145	98	15
בניני ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	30,810	30,496	314	206	24	(5)
מסחר	32,752	31,366	934	415	179	31
שרותים פיננסיים	40,853	40,843	10	4	49	(3)
ענפים אחרים	45,911	43,921	1,250	509	192	27
סך הכל מסחרי^(א)	231,798	226,727	3,492	1,689	656	97
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	88,382	87,137	824	-	31	1
אנשים פרטיים - אחר	44,153	42,650	624	312	86	35
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	364,333	356,514	4,940	2,001	773	133
בנקים בישראל וממשלות בישראל	56,086	56,086	-	-	3	-
סך הכל פעילות בישראל	420,419	412,600	4,940	2,001	776	133
בנין פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	69,953	66,394	1,668	752	84	64
בנקים וממשלות בחו"ל	57,033	57,033	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	126,986	123,427	1,668	752	84	64
סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל	547,405	536,027	6,608	2,753	860	197

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בנין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 319,411, 2,365,90,489, 24,901, 110,239 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) כולל בנין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ד) סיכון אשראי מאזני וחוסר מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בנין הלוואות לדיור שבנין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבנין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ז) סיכון האשראי המסחרי כולל יתרה בסך 2,947 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2020

הפסדי אשראי ^(א)						
ייתר	מחיקות	הוצאות (הכנסות)	מזה: סיכון	מזה: סיכון	מזה: דירוג ביצוע	סיכון כולל ^(א)
הפרשה להפסדי אשראי	חשבונאיות נטו	בגין הפסדי אשראי	אשראי פגום	אשראי בעייתי ^(ד)	אשראי ^(ה)	
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
(454)	105	147	281	511	25,216	26,086
תעשייה						
(479)	25	145	137	350	61,643	62,099
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ו)						
(405)	(32)	100	332	525	32,926	33,769
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן						
(471)	35	157	467	1,000	30,407	31,491
מסחר						
(233)	(13)	51	4	12	33,739	33,751
שרותים פיננסיים						
(1,261)	112	828	941	1,953	44,922	47,542
ענפים אחרים						
(3,303)	232	1,428	2,162	4,351	228,853	234,738
סך הכל מסחרי^(ז)						
(635)	6	174	26	748	87,028	93,455
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור						
(790)	136	271	336	654	40,745	43,115
אנשים פרטיים - אחר						
(4,728)	374	1,873	2,524	5,753	356,626	371,308
סך הכל ציבור - פעילות בישראל						
(3)	-	1	-	-	46,509	46,509
בנקים בישראל וממשלות בישראל						
(4,731)	374	1,874	2,524	5,753	403,135	417,817
סך הכל פעילות בישראל						
בנין פעילות לווים בחו"ל						
(984)	155	678	1,732	3,481	59,100	64,693
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל						
-	-	-	15	15	53,722	53,737
בנקים וממשלות בחו"ל						
(984)	155	678	1,747	3,496	112,822	118,430
סך הכל פעילות בחו"ל						
(5,715)	529	2,552	4,271	9,249	515,957	536,247
סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל						

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 311,668,118,404, 15,255,3019,87,901 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(ז) סיכון האשראי המסחרי כולל יתרה בסך 2,707 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן

ענף הבינוי והנדל"ן הינו תחום הפעילות שבו לבנק חשיפת האשראי הגדולה ביותר מבין ענפי המשק העסקיים. בדומה לענפי המשק האחרים, מוגדרים במדיניות האשראי מתודולוגיות ופרמטרים פנימיים למימון עסקאות בכל אחד מענפי המשנה של תחום הנדל"ן.

במסגרת ניהול סיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, ממשיך הבנק לעקוב ולנטר את התיק בהתאם למגבלות הרגולטוריות, מדיניות האשראי ומאפייני סגמנט זה.

החל משנת 2016 מבטח הבנק את תיק הערבויות מכוח חוק המכר (דירות). על פי החלטת הנהלת הבנק, לא חודש הביטוח הנ"ל לפרויקטים חדשים שהתחילו החל מ-1 בינואר 2021. עם זאת, ערבויות מכר שהוצאו במסגרת פרויקטים שהחלו עד ליום 31 בדצמבר 2020, לרבות ההתחייבויות להוצאתן, תמשכנה להיות מבוטחות במסגרת הפוליסות הקיימות.

פוליסות אלה, שנרכשו ממבטחי משנה בינלאומיים בעלי דירוג אשראי בינלאומי גבוה, מבטחות את הבנק למקרה בו יידרש לשלם בשל חילוט הערבויות, והכל על פי תנאי הפוליסה. הביטוח מאפשר להפחית את ההון המרותק בגין סיכון האשראי הנובע מהנפקת הערבויות תוך שימוש בפוליסה כ"מפחיתת סיכון אשראי" (ההפחתה הינה בהתאם לדירוג מבטחי המשנה).

ביום 10 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל עדכון לניהול בנקאי תקין מספר 315 ביחס למגבלת ענף בינוי ונדל"ן במערכת הבנקאית כדלקמן:

- הוארך התוקף בחמש שנים של ההקלה בהוראת השעה, שאפשרה לבנקים להגדיל את החשיפה לענף בינוי ונדל"ן מ-20% ל-22% (לא כולל תשתיות לאומיות), עד לשנת 2025.
- מגבלת החשיפה לענף בינוי ונדל"ן (כולל תשתיות לאומיות) גדלה ב-2 נקודות אחוז (סף המגבלה עלה ל-26% מ-24% מהיקף תיק האשראי).
- נקבע כי אשראי, בגינו ניתן ביטוח אשראי כשיר יסווג לפי הענף המבטח. כך שלצורכי מדידת המגבלה הענפית אשראי לבינוי ונדל"ן המכוסה בביטוח אשראי כשיר יופחת מהחבות הענפית של ענף בינוי ונדל"ן.

נכון ליום 31 במרס 2021 הבנק עומד במגבלה הרגולטורית הקבועה בחוק ובמגבלות הפנימיות, שהינן בהלימה להערכת הבנק את הסיכון בענפי המשנה השונים.

למידע נוסף ראה פרק [הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

השפעת משבר הקורונה

בחלוף כשנה מתחילת המשבר ניתן לומר כי ענף "הבנייה למגורים" נפגע פחות מהמשבר מענפי משק אחרים. יחד עם זאת חברות בתחום זה חשופות יותר מתמיד להיבטים תזרימיים, מה שעלול להוביל לעיכובים בבנייה.

במהלך המשבר, ספגו המרכזים הבינוניים והגדולים בתחום המסחר, פגיעה משמעותית. במבט קדימה, ההערכה היא כי עם חזרה לפעילות מלאה, מרכזים אלו יתאוששו, אך בקצב איטי וזאת גם לאור מגמות המסחר המקוון ועודפי היצע שקיימים בשוק.

שוק המשרדים, הפגין חוסן יחסי במהלך המשבר וספג פגיעה מתונה. במבט קדימה, לאור עודפי היצע בשוק המשרדים עוד טרם המשבר והמשך עבודה חלקית מהבית, ההערכה היא שבשנת 2021 תיתכן ירידה בשיעורי התפוסה ובשכר דירה.

במסגרת ניתוח המגמות דלעיל, חודדו דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון וההתפתחויות בשוק, תוך הערכות והתאמת הפעילות לשינויים במצב המשק ובפעילות הלקוחות.

לצד זאת בוחן הבנק את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר. במסגרת זו מובאות בחשבון השפעות המשבר ונעשית בחינה מעמיקה של הלקוחות נוכח המשבר.

כחלק ממאמציו של הבנק לתמוך בצרכי לקוחותיו ולצלוח את תקופת המשבר יישם הבנק את הנחיות בנק ישראל.

למידע נוסף ולפירוט לגבי השפעת משבר הקורונה ראה פרק זה [בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#) וכן בפרק [האשראי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

קבוצות לווים¹

הקבוצה מקיימת תהליכי מעקב סדורים על מנת לוודא כי היא ממלאת אחר מגבלות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

נכון ליום 31 במרס 2021, הבנק עומד במגבלות הקבועות בהוראה.

למידע נוסף אודות קבוצות לווים ראה פרק [סיכוני אשראי בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

¹ קבוצת לווים הם כל אלה יחד: הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. תאגיד מוחזק שהינו מהותי עבור מחזיק שאין לו שליטה, וכל הנשלט על ידם. לווים הקשורים באופן שפגיעה ביציבות הפיננסית של אחד מהם עלולה להשליך על היציבות הפיננסית של האחר, או שאותם גורמים עלולים להשליך על היציבות הפיננסית של שניהם.

חשיפה למדינות זרות

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם:

31 במרס 2021			
חשיפה ^{(א)(ב)}			
סך הכל	חוץ מאזנית ^(א)	מאזנית	
במיליוני ש"ח			
34,528	6,399	28,129	ארה"ב
26,071	8,422	17,649	בריטניה
5,121	2,139	2,982	צרפת
3,372	1,920	1,452	שוויץ
5,407	1,564	3,843	גרמניה
29,403	2,797	26,606	אחרות
103,902	23,241	80,661	סך הכל החשיפה למדינות זרות
1,372	245	1,127	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ד)
2,290	959	1,331	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ה)
190	22	168	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ו)

31 במרס 2020			
חשיפה ^{(א)(ב)}			
סך הכל	חוץ מאזנית ^(א)	מאזנית	
במיליוני ש"ח			
34,559	6,432	28,127	ארה"ב
28,448	7,721	20,727	בריטניה
6,847	2,105	4,742	צרפת
3,610	1,802	1,808	שוויץ
5,939	1,342	4,597	גרמניה
24,873	2,531	22,342	אחרות
104,276	21,933	82,343	סך הכל החשיפה למדינות זרות
1,151	255	896	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ד)
2,448	781	1,667	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ה)
505	119	386	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ו)

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

חשיפה למדינות זרות (המשך)

31 בדצמבר 2020			
חשיפה ^(א,ב)			
מאזנית	חוץ מאזנית ^(ג)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
29,300	5,774	35,074	ארה"ב
17,678	8,049	25,727	בריטניה
3,418	1,966	5,384	צרפת
1,050	1,915	2,965	שוויץ
3,665	1,613	5,278	גרמניה
22,090	2,616	24,706	אחרות
77,201	21,933	99,134	סך הכל החשיפה למדינות זרות
917	276	1,193	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ד)
1,068	892	1,960	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ה)
1,018	152	1,170	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ו)

- (א) החשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי.
- (ב) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים ולפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ד) החשיפה למדינות ה-GIPS כוללת את המדינות: יוון, איטליה, פורטוגל וספרד.
- (ה) החשיפה למדינות ה-LDC כוללת את המדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות, שהינן ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
- (ו) הבנק קבע מספר קריטריונים שעל פיהם נקבעה רשימת המדינות אשר התנאים הנוכחיים בהן עשויים להעיד על בעיות נזילות ויתכן שיהיו בעלי השפעה על יכולת הפירעון שלהן. היתרה מתייחסת ל-11 מדינות (ב-31 במרס 2020 מתייחס ל-10 מדינות, ב-31 בדצמבר 2020 מתייחס ל-16 מדינות). החל ממרס 2021 לא נכללות במדידה חשיפות למדינות בדירוגי השקעה, אלא אם זוהו פרטנית ככאלה עם בעיות נזילות הצפויות להיות בעלות השפעה מהותית על כושר הפירעון שלהן.

חלק ב' - לימים 31 במרס 2021, 31 במרס 2020 ו-31 בדצמבר 2020, אין חשיפה מאזנית מצרפית למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים מסחריים, לחברות החזקה בנקאיות, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים פיננסיים אחרים.

הבנק מנהל מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם ומנתח באופן תדיר את איתנותם הפיננסית. הבנק מנהל רשימה מצומצמת של בנקים איכותיים שמולם יש חשיפות אשראי קבוצתיות.

השפעת משבר הקורונה

המיתון הגלובלי על רקע משבר הקורונה הביא את הבנקים המרכזיים בעולם לתמוך במערכות הפיננסיות ובכלל זה לנקוט בצעדים כגון: הקלה בדרישות ההון, הקלה ביישום רפורמות חשבונאיות, מתן כלי נזילות לבנקים ועוד. בעת הנוכחית, הבנקים המרכזיים מסירים בהדרגה את ההקלות השונות. מרווחי האשראי של הבנקים והמוסדות הפיננסיים ממשיכים להיות נמוכים על רקע הנזילות הגבוהה בשווקים.

הבנק ממשיך את הניטור אחר מוסדות פיננסיים זרים זאת כחלק מאופן ניהול החשיפה למוסדות פיננסיים זרים ומתאים את החשיפה בהתאם לשינויים בסביבת הסיכון. ניהול זה מביא בחשבון בין היתר:

- יחסים פיננסיים שונים כגון יחסי ההון, יחסי הנזילות ועוד כפי שמפורסמים על ידי הבנקים.
- הערכת השוק כפי שמשתקפת בשווי השוק של מניותיהם ובסיכון כפי שנאמד בעזרת נגזרי האשראי (CDS) ומרווחי האג"ח שלהם.
- הדירוג על פי סוכנויות הדירוג הבינלאומיות.
- חוסנה הפיננסי של המדינה בה נמצא מרכז פעילותו של הבנק.
- הצעדים שנקטה המדינה במטרה לתמוך במערכת הפיננסית שלה ובכלכלתה.
- מגבלות כמותיות על היקף החשיפה לבנק בודד ולמדינה.

עיקר החשיפה לבנקים ומוסדות פיננסיים זרים הינה בדירוגי השקעה. הבנק אינו סבור כי בנקים ומוסדות פיננסיים אלו נמצאים ברמת סיכון גבוהה.

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים^(א)

ליום 31 במרס 2021 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^(ב)	
במיליוני ש"ח			
			חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ד)
27,797	598	27,199	AAA עד AA-
7,224	860	6,364	A+ עד A-
764	163	601	BBB+ עד BBB-
89	10	79	BB+ עד B-
168	-	168	ללא דרוג
36,042	1,631	34,411	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

ליום 31 במרס 2020 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^(ב)	
במיליוני ש"ח			
			חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ד)
34,276	603	33,673	AAA עד AA-
7,678	811	6,867	A+ עד A-
781	176	605	BBB+ עד BBB-
245	11	234	BB+ עד B-
145	-	145	ללא דרוג
43,125	1,601	41,524	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

ליום 31 בדצמבר 2020 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^(ב)	
במיליוני ש"ח			
			חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ד)
24,323	581	23,742	AAA עד AA-
4,588	725	3,863	A+ עד A-
742	216	526	BBB+ עד BBB-
100	7	93	BB+ עד B-
163	-	163	ללא דרוג
29,916	1,529	28,387	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
 (ב) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים (שווי הוגן של נגזרים) והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-31 במרס 2021 בשווי של 597 מיליון ש"ח (ב-31 במרס 2020 - 659 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2020 - 600 מיליון ש"ח).
 (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
 (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנויות הדירוג המוכרות - ECAI.
 (ה) נכון לימים 31 במרס 2021, 31 במרס 2020 ו-31 בדצמבר 2020, לא קיים סיכון אשראי בעייתי מול מוסדות פיננסיים זרים.

הערות:

1. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).
2. חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים, ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
3. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה [ביאור 11](#).

סיכונים בתיק הלוואות לדיר

התפתחויות בסיכוני אשראי

ההתפתחויות שחלו במשך בשנים האחרונות (סביבת ריבית נמוכה, ביצועי מחיר למשתכן ועלייה מתונה במחירי הדיר) הביאו לגידול משמעותי בהיקף האשראי לדיר בישראל, הן למטרת מגורים והן למטרת השקעה. תיק הלוואות לדיר מנוטר באופן שוטף תוך ניתוח המגמות במאפייני ובמוקדי הסיכון. במסגרת העמדת הלוואות לדיר, מעמיד הבנק גם הלוואות פרטניות למשתתפים בקבוצת רכישה.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 חל גידול בהעמדות אשראי חדש לדיר בישראל ("ביצועים") לעומת התקופה המקבילה אשתקד בקשר עם ביקושים לאשראי לדיר בישראל, הן למטרת מגורים והן אשראי למטרת השקעה בשעבוד דירת מגורים.

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים בישראל

שיעור השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2020	2021
ב-%	במיליוני ש"ח	
23.0	4,254	5,231
(13.3)	45	39
22.6	4,299	5,270
(64.2)	938	336
7.0	5,237	5,606

השפעת משבר הקורונה

התוכניות הממשלתיות לסיוע בגין משבר הקורונה תמכו במצבם הכלכלי של משקי הבית. עם זאת, השלכות הצעדים המגבילים והסגרים הכבידו על שוק העבודה ומצב התעסוקה. ככל שתהליך פתיחת המשק ימשיך ויתקדם, במקביל למהלכים של הממשלה לצמצום התשלום לעובדים שהוצאו לחל"ת ומסרבים לעבודה ו/או להכשרה מקצועית, צפויה ירידה בהיקף העובדים בחל"ת ובשיעור האבטלה. מניסיון העבר, לשיעור האבטלה עלולה להיות השפעה שלילית על תיק האשראי לדיר.

לאור אופיו המתמשך של המשבר טרם ניתן לאמוד את עוצמת הפגיעה בתיק הלוואות לדיר של הבנק. אם כי רוב הלקוחות להם נדחו חלויות חזרו לשלם באופן סדיר.

במסגרת ניתוח המגמות דלעיל, חודדו דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון, ההתפתחויות בשוק ובפעילות הלקוחות ובכלל זה גם חזרה למדיניות דחיית התשלומים שהייתה נהוגה בבנק טרום המשבר.

למידע נוסף ופירוט לגבי השפעת משבר הקורונה ראה פרק זה [בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#) וכן בפרק [האשראי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

ביום 27 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל עדכון לניהול בנקאי תקין מספר 329 המבטל את מגבלת ריבית הפריים (על פיה חלקה של הלוואת הפריים לא יעלה על שליש מסך ההלוואה) ומותיר רק את המגבלה הקובעת כי היחס בין חלק הלוואה לדיר בריבית משתנה, לבין סך ההלוואה, לא יעלה על 66.66%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 17 בינואר 2021 לנוטלי הלוואה חדשה לדיר וביום 28 בפברואר 2021 למחזור הלוואה לדיר.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו בישראל

	יתרת תיק האשראי	
	שיעור השינוי	במיליוני ש"ח
31 בדצמבר 2019	4.8	83,746
31 בדצמבר 2020	7.0	89,594
31 במרס 2021	2.4	91,785

בשנים 2019 ו-2020 חל גידול בהיקף האשראי לדיור. הגידול נמשך ואף התעצם ברבעון הראשון של שנת 2021, בין היתר על רקע ההתעוררות בשוק הנדל"ן כתוצאה מהבשלת פרויקטים של מחיר למשתכן וחזרה חלקית של משקיעים.

במסגרת הניטור אחר מוקדי הסיכון בתיק ההלוואות לדיור נערך מעקב גם על מאפייני התיק ומאפייני האשראי החדש, וכיניהם על התפלגות האשראי החדש לפי שיעורי מימון (שיעור מימון הינו היחס בין סך האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד בעת העמדת מסגרת האשראי) ויחס החזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין החזר החודשי).

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך כל תיק האשראי במיליוני ש"ח	מגזר לא צמוד		מגזר צמוד מדד		מגזר מט"ח	
	ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית משתנה	
	שיעור מתיק	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק	יתרה במיליוני ש"ח
83,746	41.0	34,311	16.1	19,012	0.9	732
89,594	40.7	36,380	15.7	19,658	0.6	575
91,785	40.6	37,246	15.6	19,820	0.6	566

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית בישראל

להלן התפתחות ביצוע האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חיי ההלוואה):

2019		2020		2021	
ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון
שיעור מביצוע					
באחוזים					
20.6	18.8	16.7	15.1	16.0	16.2
קבועה - צמודה					
19.2	18.7	18.7	18.1	19.1	17.0
משתנה כל 5 שנים ומעלה - צמודה					
-	-	-	-	-	-
משתנה עד 5 שנים - צמודה					
24.4	29.1	27.7	29.6	31.2	28.8
קבועה - לא צמודה					
3.2	2.8	3.3	3.9	2.5	1.7
משתנה כל 5 שנים ומעלה - לא צמודה					
32.5	30.6	33.5	33.3	31.2	36.3
משתנה עד 5 שנים - לא צמודה					
0.1	-	0.1	-	-	-
משתנה - מט"ח					

שיעור האשראי החדש שהעמיד הבנק בהלוואות לדיור בריבית משתנה בתקופה המדווחת עמד על 55.0% לעומת כ-54.0% במהלך שנת 2020. הנתונים מתייחסים לכל מסלולי הריבית המשתנה ומגזרי ההצמדה השונים לרבות הלוואות בהן הריבית משתנה מדי תקופה של 5 שנים ומעלה. בנטרול הלוואות בהן שיעור הריבית המשתנה, משתנה מדי תקופה של 5 שנים ומעלה, אשר הוראת המפקח מחריגה אותה מהגדרת הלוואות בריבית משתנה, שיעור האשראי לדיור בריבית משתנה שהועמד בתקופה המדווחת עמד על 36.3% לעומת 32.2% בשנת 2020.

נתונים המתייחסים לאשראי חדש לדיור בישראל

במהלך התקופה המדווחת הועמדו הלוואות חדשות לדיור בסך של 5.2 מיליארד ש"ח מכספי הבנק.

ההלוואה הממוצעת שהועמדה על ידי הבנק ברבעון הראשון לשנת 2021 היתה 814 אלפי ש"ח, לעומת 774 אלפי ש"ח בשנת 2020 ו-723 אלפי ש"ח בשנת 2019.

להלן יתרת תיק הלוואות לדיור והיתרות בפיגור מעל 90 יום פיגור בישראל

שנת דיווח	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור	שיעור הסכום בפיגור
	במיליוני ש"ח		ב-%
31 בדצמבר 2019	84,213	826	0.98
31 בדצמבר 2020	90,228	720	0.80
31 במרס 2021	92,397	698	0.76

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2021, הכוללת את ההפרשה הקבוצתית על הלוואות לדיור הינה 612 מיליון ש"ח המהווה 0.66% מיתרת האשראי לדיור, לעומת יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2020, בסך של 634 מיליון ש"ח המהווה 0.70% מיתרת האשראי לדיור.

התפתחות שיעור מימון, באשראי חדש, מעל 60% בישראל

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

שיעור מימון	2021					2020		2019
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון שני	ממוצע שנתי	
מעל 60 ועד 70 כולל	20.7	20.5	19.8	19.9	18.7	17.2	17.2	
מעל 70 ועד 75 כולל	21.5	20.1	18.5	18.2	19.4	17.5	17.5	
מעל 75	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	

(א) מסך האשראי החדש לדיור שהעמיד הבנק.

התפתחות שיעור מימון, יתרת תיק האשראי בישראל

שיעור המימון הממוצע של יתרת תיק האשראי ליום 31 במרס 2021 עומד על 45.6% בדומה לשנת 2020.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2.5 בישראל

יחס ההחזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין ההחזר החודשי.

שיעור הלוואות שהועמדו ברבעון הראשון לשנת 2021 בהן יחס ההחזר נמוך מ-2.5 במועד אישור האשראי שהועמדו בתקופה המדווחת, עמד על 0.49% מסך העמדות האשראי החדשות לעומת 0.3% בשנת 2020. חישוב זה תואם את הנחיות בנק ישראל לצורך הדיווח על פי הוראה 876.

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה בישראל

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור, בהן מועדי הפירעון על פי חוזה הלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד ברבעון הראשון לשנת 2021 בממוצע על כ-38.4% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת שיעור ממוצע של כ-37.5% במהלך שנת 2020.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

האשראי הפרטי, אשר יכולת החזר שלו מבוססת בעיקרה על כושר ההשתכרות של משק הבית, מאופיין בפיזור נרחב מאוד של לווים, במגוון של מוצרי אשראי (הלוואות לסוגיהן, עו"ש, כרטיסי אשראי) ובהיקף נמוך (בממוצע) של אשראי ללקוח בודד. פעילות הלקוחות הפרטיים מרוכזת, רובה ככולה, בחטיבה הבנקאית.

מדיניות האשראי הפרטי, אותה מגבשת החטיבה לניהול סיכונים בשיתוף החטיבה הבנקאית, מהווה נדבך מרכזי בהתוויית תיאבון הסיכון ובהכוננת הניהול השוטף של פעילות זאת.

בנוסף להקפדה על תהליכי החיתום, הניהול והבקרה ברמת הלווה הבודד, הורחב והוגבר גם הניטור השוטף אחר האשראי הפרטי ברמה האגרגטיבית, בין השאר על בסיס סט מדדים פנימי.

השפעת משבר הקורונה

התכניות הממשלתיות לסייע בנין משבר הקורונה תמכו במצבם הכלכלי של משקי הבית. עם זאת, השלכות הצעדים המגבילים והסגרים הכבידו על שוק העבודה ומצב התעסוקה. ככל שתהליך פתיחת המשק ימשיך ויתקדם, במקביל למהלכים של הממשלה לצמצום התשלום לעובדים שהוצאו לחל"ת ומסרבים לעבודה ו/או להכשרה מקצועית, צפויה ירידה בהיקף העובדים בחל"ת ובשיעור האבטלה. מניסיון העבר, לשיעור האבטלה עלולה להיות השפעה שלילית על תיק האשראי לאנשים פרטיים.

לאור אופיו המתמשך של המשבר טרם ניתן לאמוד את עוצמת הפגיעה בתיק האשראי לאנשים פרטיים של הבנק, אם כי מרבית הלקוחות להם נדחו חלויות חזרו לשלם באופן סדיר.

במסגרת ניתוח המגמות דלעיל, חודדו דגשים בהעמדת אשראי ומתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר מוקדי סיכון וההתפתחויות בשוק, תוך הערכות והתאמת פעילות הלקוחות.

למידע נוסף ופירוט לגבי השפעת משבר הקורונה ראה פרק זה [בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#) וכן בפרק [האשראי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

להלן התפתחות יתרות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

יתרת סיכון אשראי	
במיליוני ש"ח	
31 בדצמבר 2019	44,387
31 בדצמבר 2020	43,108
31 במרס 2021	38,355

להלן התפלגות של סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי התקופה הנותרת לפירעון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

	31 בדצמבר 2020		31 במרס 2021	
	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח
עד שנה	17.8	4,585	18.2	4,770
מעל שנה עד 3 שנים	19.4	4,993	19.4	5,091
מעל 3 שנים עד 5 שנים	35.0	9,024	33.1	8,679
מעל 5 שנים עד 7 שנים	14.5	3,737	15.3	3,998
מעל 7 שנים	5.6	1,451	6.3	1,643
ללא תקופת פירעון ^(*)	7.7	2,006	7.7	2,013
סך הכל	100.0	25,796	100.0	26,194

(*) יתרה זאת כוללת יתרות חובה בחשבונות עובר ושכ ויתרות אשראי בפיגור.

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גודל החבות ללווה בודד (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2020		31 במרס 2021		גודל סיכון האשראי באלפי ש"ח	
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	טד	מ-
12.3	5,294	15.5	5,955	25	-
15.4	6,637	15.3	5,851	50	25
14.0	6,049	13.2	5,067	75	50
12.1	5,206	10.6	4,073	100	75
17.4	7,511	16.3	6,252	150	100
11.7	5,038	11.4	4,367	200	150
9.8	4,226	10.1	3,875	300	200
7.3	3,147	7.6	2,915		מעל 300
100.0	43,108	100.0	38,355		סך הכל סיכון אשראי כולל

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי מוצרי אשראי עיקריים (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2020		31 במרס 2021		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
12.4	5,367	14.5	5,562	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2.8	1,201	3.2	1,212	הלוואות לרכישת רכב (ששועבד)
44.6	19,228	50.6	19,420	הלוואות אחרות
59.8	25,796	68.3	26,194	סך הכל סיכון אשראי מאזני
16.0	6,883	18.1	6,946	מסגרת עובר ושב לא מנוצלת
23.6	10,166	12.9	4,939	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת ^(א)
0.6	263	0.7	276	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
40.2	17,312	31.7	12,161	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
100.0	43,108	100.0	38,355	סך הכל סיכון אשראי כולל

(א) הקטון נובע בעיקרו מפעולות שנקט הבנק לצמצום מסגרות אשראי בלתי מנוצלות בהתאם לצו להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) שינוי השיעור והסכומים לעניין צמצום מסגרות אשראי סעיף 9(ג) לחוק (הוראת שעה) התשפ"א-2020 ("הצו"). בהמשך להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 ("החוק"). למידע נוסף ראה פרק [חקיקה ורגולציה בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#). המהלך לצמצום מסגרות לא מנוצלות בכרטיסי אשראי מכוח הצו והחוק הוחל על כלל לקוחות הבנק ולא רק על הלקוחות הפרטיים.

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק בחלוקה למגזרי הצמדה ובסיסי ריבית (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 במרס 2021					
שיעור מהתיק ב-%	סך הכל סיכון האשראי המאזני	מט"ח	לא צמוד / צמוד		
			במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
95.0	24,891	61	39	24,791	הלוואות בריבית משתנה
5.0	1,303	11	21	1,271	הלוואות בריבית קבועה
100.0	26,194	72	60	26,062	סך הכל סיכון אשראי מאזני

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק בחלוקה למגזרי הצמדה ובסיסי ריבית (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדירור) (המשך)

31 בדצמבר 2020					
שיעור מהתיק	סך הכל סיכון האשראי המאזני	מט"ח	צמוד	לא צמוד	
ב-%				במיליוני ש"ח	
94.7	24,419	55	39	24,325	הלוואות בריבית משתנה
5.3	1,377	13	22	1,342	הלוואות בריבית קבועה
100.0	25,796	68	61	25,667	סך הכל סיכון אשראי מאזני

להלן יתרות תיק הנכסים הפיננסיים של האנשים הפרטיים בבנק בעלי סיכון אשראי כולל (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדירור)

31 בדצמבר 2020	31 במרס 2021	
במיליוני ש"ח		
96,437	98,132	פיקדונות הציבור
51,625	54,213	תיקי ניירות ערך
148,062	152,345	סך תיק הנכסים הפיננסיים
34,141	29,899	סך החבות הכוללת ללקוחות בעלי תיק נכסים פיננסיים

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גובה ההכנסה הקבועה^(א) לחשבון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדירור)

31 בדצמבר 2020		31 במרס 2021		
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	גובה הכנסה
8.2	2,127	8.5	2,227	חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון
5.9	1,515	6.1	1,593	מזה: חשבונות לפירעון אשראי ^(ב)
26.9	6,930	28.9	7,571	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
36.1	9,317	34.7	9,095	הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
28.8	7,422	27.9	7,301	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה
100.0	25,796	100.0	26,194	סך הכל

(א) הכנסה קבועה לחשבון (לפי תעודת זהות) כוללת את הזיכויים הקבועים בחשבון לקוח ובכלל זה משכורת, העברות מבנק/מחשבון אחר, הפקדות מזומן ושיקים ועוד. ההכנסה הקבועה החודשית מחושבת על בסיס ממוצע ההכנסה במשך מספר חודשים רצופים, ובנטרול זיכויים חריגים.

(ב) חשבונות לפירעון אשראי הינם חשבונות שהפעילות היחידה המבוצעת בהם הינה פירעון הלוואה בלבד, בעוד שטיקר פעילותו השוטפת של הלקוח מרוכזת בבנק אחר.

כאמור לעיל, מדיניות האשראי של הבנק לאנשים פרטיים מבוססת על יכולת שירות החוב של הלווה מתוך ההכנסות. בהלימה לכך, למעלה מ-90% מהאשראי המאזני הינו בקרב בעלי הכנסה קבועה.

להלן התפלגות סיכון אשראי מאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 במרס		31 בדצמבר	
2021		2020	
במיליוני ש"ח			
אשראי לא בעייתי	25,554	25,156	
אשראי בעייתי לא פגום	284	304	
אשראי בעייתי פגום	356	336	
סך הכל סיכון אשראי מאזני	26,194	25,796	
שיעור סיכון האשראי הבעייתי מסך סיכון אשראי מאזני לאנשים פרטיים	2.4%	2.5%	
מחיקות חשבונאיות, נטו	3	136	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	763	776	

למידע נוסף ובכלל זה הנוגע לחובות בעייתיים והוצאות בגין הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#) ובפרק החשיפה לסיכונים, סיכוני אשראי סעיף [סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק](#).

הוראת ניהול בנקאי תקין - ניהול אשראי צרכני

ביום ה-4 בפברואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311A בנושא ניהול אשראי צרכני. ההוראה מרכזת את דרישות הפיקוח על הבנקים מהמערכת הבנקאית בפעילותה מול הלקוחות הצרכניים. הבנק לומד את ההוראה.

תחילת ההוראה 9 חודשים ממועד פרסומה למעט סעיפים המתייחסים לשיווק אשראי צרכני שייכנסו לתוקפם שלושה חודשים ממועד הפרסום.

למידע נוסף ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2020](#).

חשיפת הבנק למימון ממונף

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 נקבע כי מדיניות אשראי של בנק תתייחס, בין היתר, למימון ממונף. הבנק פועל על פי עקרונות ייחודיים במדיניות האשראי לסגמנט זה, ובכלל זה בהיבט של פרמטרים פיננסיים, סמכויות אשראי ועוד.

למידע נוסף ראה [דוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

יתרות האשראי המצרפיות ללווים ממונפים

31 במרס			31 בדצמבר		
2021			2020		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
במיליוני ש"ח					
ענף משק					
תעשייה וחרושת	-	-	706	200	506
מסחר	203	8	1,125	74	1,051
תחבורה ואחסנה	370	2	370	2	368
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	621	9	235	-	235
בינוי ונדל"ן	779	245	289	76	213
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	66	151	-	-	217
אספקת מים, שירותי ביוק, טיפול באשפה ובפסולת ושירותי טיהור	275	-	360	-	360
אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר	1	219	-	-	220
סך הכל	2,315	634	2,949	352	2,733

סיכוני שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי הנכסים וההתחייבויות בשל שינוי ברמת מחירים בשווקים, שינוי בשיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה ומחירי מניות. החשיפה לסיכוני שוק מתבטאת בתוצאות העסקיות, בשווי ההון של הנכסים וההתחייבויות, בהון העצמי ובתזרימי המזומנים.

הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכוני השוק של הקבוצה, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" ומספר 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק". במסגרת יישום הוראות אלה נקבעו עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכלים למדידת הסיכונים ואמצעי הבקרה והפיקוח על סיכונים אלה, תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול סיכון השוק.

השפעת משבר הקורונה

עם התפשטות נגיף הקורונה, חלה עלייה ברמת התנדבות של גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים ובתחילת המשבר נרשמו ירידות ערך משמעותיות בשווקי המניות והאשראי הסחיר, ותנודות חריפות בעקומי הריבית חסרי הסיכון ושערי החליפין. בהמשך, יחד עם תמיכה מוניטרית ותקציבית חסרת תקדים, השווקים הפיננסיים החלו לעלות ועלייה מהירה זו נמשכת, תוך כדי הגעה לרמות גבוהות של מחירים. הבנק הפדרלי של ארה"ב כבר החל להסביר את עקרונות תוואי הנורמליזציה של הריבית ותהליך הדרגתי וממושך זה עשוי להשפיע בעתיד על המגמות בשווקים הפיננסיים. לפיכך, המידה הרבה של חוסר הוודאות בשווקים עדיין קיים, והתנדבותיות בשווקים הפיננסיים יכולה להימשך ואף להתגבר מחדש.

הבנק מבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות ומקפיד, על ניהול סיכונים מוקפד תוך ביצוע תרחישי קיצון ובחינה מתמדת של התפתחות האירועים ודרכי הפעולה, על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

מדיניות ניהול סיכוני השוק

מדיניות ניהול סיכוני השוק מהווה ביטוי לאסטרטגית ניהול סיכון השוק של הקבוצה. זאת, לצד הנהלים הקיימים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיתוח ובקרה אחר סיכוני השוק. המדיניות נועדה מחד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והסיכויים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק, ובכלל זה לשמור על רמת נזילות גבוהה.

המדיניות מהווה כלי חשוב להגדרת תיאבון הסיכון של הבנק בתחום הנוסטרו, חדרי העסקות וחשיפות השוק בכלל קבוצת לאומי. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי, חלוקת האחריות הארגונית ומנגנוני האסקלציה. תיאבון הסיכון בא לידי ביטוי במגבלות שנקבעו.

במסגרת המדיניות לניהול סיכוני השוק נקבעו מגבלות דירקטוריון לכל גורם סיכון שוק מהותי. כמו כן, נקבעו מגבלות ברמת מנהלת סיכונים ראשית ומגבלות נוספות משלימות למגבלות אלו. מגבלות אלו נועדו להגביל את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בגורמי הסיכון השונים הקיימים בשווקים, כגון: שיעורי הריבית, אינפלציה, שער חליפין, מרווחי אשראי סחיר ומחירי מניות.

החשיפות לסיכוני שוק מנוהלות באופן שוטף ברמת הקבוצה. חברות הבת בחו"ל קובעות מדיניות לניהול סיכוני שוק בהלימה עם המדיניות הקבוצתית ומסגרות הסיכון שאושרו בה וכן בהתאם לרגולציה המקומית והסביבה העסקית בה הן פועלות. המידע על מצב החשיפות בפועל בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל מהחברות הבנות ומובא בחשבון בניהול הכולל של החשיפות בקבוצה.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בשני מוקדי סיכון עיקריים: התיק הבנקאי והתיק למסחר. הגדרת התיק למסחר נגזרת מהוראות באזל והיא כוללת את תיק ניירות הערך הסחיר של הבנק ועסקאות נגזרים בפעילות הסחירה שאינם, בהכרח, לצרכי גידור. הפעילות למסחר מתבצעת בדסקים ייעודיים. הגדרת התיק הבנקאי כוללת את העסקאות אשר אינן כוללות בתיק למסחר.

במטרה לפקח ולבקר אחר יישום מדיניות ניהול סיכוני השוק, מקבל הדירקטוריון לפחות אחת לרבעון דיווח על עיקרי החשיפות לסיכוני שוק אל מול המגבלות שהוקצו, הצפת הסיכונים המרכזיים לפי קווי פעילות, מוצרים ומוקדי סיכון של הקבוצה, ודיווח על אירועים חריגים.

חשיפה לסיכוני שוק הנובעים מההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים

הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל. המחויבות האקטוארית לעובדים בעלת מח"מ ארוך ומושפעת באופן משמעותי משינויים בריבית ההיוון. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבויות האקטואריות לזכויות עובדים מחושב כפי הוראות בנק ישראל על בסיס תשואת אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

בשנת 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מבנק ישראל לפיו, עבור מדידת הלימות ההון, היוון ההתחייבויות לזכויות עובדים יבוצע על פי עקום ממוצע נע של שמונה רבעונים של תשואות השוק המושפעות, כאמור, מעקום אג"ח ממשלת ישראל וממרווח אג"ח קונצרני AA בארה"ב. אישור זה מיתן באופן משמעותי את התנודתיות של ההון הפיקוחי הנובעת משינויים בריבית ההיוון. תוקף האישור הוארך עד וכולל 31 בדצמבר 2024.

כנגד חלק מההתחייבות האקטוארית, קיימת השקעה ב"נכסי התכנית" שנועדה לשרת מחויבות זו, באמצעות השקעה בנכסים מגוונים ומפוזרים כדוגמת מניות ונכסי חוב. ההשקעה כפופה למגבלות רגולטוריות ומגבלות הנקבעות על ידי הקופות המנהלות את נכסי התכנית.

למידע כמותי אודות סיכוני שוק ראה פרק [סיכון שוק בדוח על הסיכונים ליום 31 במרס 2021](#).

סיכון הריבית

סיכון הריבית הוא הסיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית והוא נובע ממספר מקורות, כלהלן: סיכון תמחור מחדש (הבדלי עיתוי בתקופות לפירעון ובמועדי התמחור מחדש של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות), סיכון עקום התשואה (תזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה), סיכון בסיס Basis Risk (מתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש) וסיכון אופציונליות (שינוי בעיתוי או בהיקף של תזרים מזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק).

הבנק מנהל את סיכון הריבית והשפעתו על הרווחיות, ההון ושווי הנכסים וההתחייבויות, תחת הנחות שונות של שינויים בריבית, לרבות תרחישים של שינויים קיצוניים בריבית על בסיס תרחישים היסטוריים וסימולציות היפותטיות. בנוסף נעשה שימוש במודל האומד את השינוי בהכנסה המימונית הצפויה, כתוצאה משינויים בריבית ובמרווח העתידי ורגישות של ההון הפיקוחי, הכולל את ההשפעות על ההון וקרן ההון כתוצאה משינוי מיידי בריבית. על מדדים אלה קיימות מגבלות ברמות היררכיה שונות.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. על פי ניסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש כהתחייבות לזמן ארוך. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפירעונות המוקדמים במשכנתאות על בסיס מודל סטטיסטי המנסה לחזות את הפירעונות המוקדמים כתלות בריבית. להערכות אלו חשיבות גדולה בניהול סיכוני הריבית, בין היתר בשל הגידול המשמעותי ביתרות אלו בשנים האחרונות.

הכלים לניהול ולגידור החשיפות בתיק הבנקאי הינם מדיניות המחירים, ניהול תיק אגרות-החוב, הנפקת מכשירי חוב, עסקאות חוץ-מאזניות ועוד. כמו כן, ניהול החשיפות מסתמך, בין היתר, על תחזיות והנחות עבודה לגבי ההתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון בארץ ובעולם.

מדידת החשיפה לשינויים בריבית מבוצעת הן לעלייה והן לירידת ריבית בכל מגזר הצמדה. מדידה זו נועדה לבחון את רגישות מבנה שווי הנכסים וההתחייבויות הקיים לשינויי ריבית.

ככלל, הרגישות לריבית נמדדת לפחות אחת לחודש, עם מדידות תכופות יותר בהתאם לצורך.

יובהר כי קיים חוסר וודאות לגבי ההשלכות של התמשכות מגפת הקורונה והשפעתם על שוקי ההון בארץ ובעולם.

למידע נוסף ראה פרק [סיכון הריבית בדוח על הסיכונים ליום 31 במרס 2021](#).

הפסקת פרסום ריביות ה-LIBOR

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן יופסק ביוני 2023.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.4.4. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

למידע נוסף ראה חלק [סיכון ריבית בפרק הסיכונים בדוח הדיסקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

הבנק ממשיך בהיערכותו להפסקת פרסום ריביות הליבור והשימוש בהן. להלן פירוט יתרות החוזים ברמת הקבוצה, נכון ליום 31 במרס 2021, המושפעים מריבית הליבור ואשר העסקאות בגינם יימשכו מעבר למועד הפסקת פרסום הליבור*:

31 במרס 2021	
במיליוני ש"ח	
11,984	הלוואות
497	פיקדונות
3,670	ניירות ערך
69,417	נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

* עסקאות ליבור שימשכו בכל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר - אחרי יוני 2023.

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות
שווי הוגן נטו מותאם^(א) של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 במרס 2021			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	22,479	(3,460)	19,019
מזה: תיק בנקאי	21,772	(3,369)	18,403
31 במרס 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	22,079	(3,498)	18,581
מזה: תיק בנקאי	17,584	(3,529)	14,055
31 בדצמבר 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	19,872	(1,901)	17,971
מזה: תיק בנקאי	17,998	(2,187)	15,811

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

למידע נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15.א](#).

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על שווי הוגן נטו מותאם^(א) על הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 במרס 2021			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	499	(531)	(32)
מזה: תיק בנקאי	497	(504)	(7)
ירידה במקביל של 1%	(944)	246	(698)
מזה: תיק בנקאי	(925)	283	(642)
שינויים לא מקבילים			
התללה ^(ב)	244	(352)	(108)
השטחה ^(ג)	(287)	24	(263)
עליית ריבית בטווח הקצר	55	(192)	(137)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(73)	213	140
31 במרס 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	418	394	812
מזה: תיק בנקאי	526	405	931
ירידה במקביל של 1%	(732)	(487)	(1,219)
מזה: תיק בנקאי	(856)	(470)	(1,326)
שינויים לא מקבילים			
התללה ^(ב)	189	139	328
השטחה ^(ג)	(206)	(97)	(303)
עליית ריבית בטווח הקצר	79	64	143
ירידת ריבית בטווח הקצר	(95)	(37)	(132)
31 בדצמבר 2020			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	608	(178)	430
מזה: תיק בנקאי	627	(129)	498
ירידה במקביל של 1%	(1,056)	(8)	(1,064)
מזה: תיק בנקאי	(1,082)	47	(1,035)
שינויים לא מקבילים			
התללה ^(ב)	346	(59)	287
השטחה ^(ג)	(367)	(142)	(509)
עליית ריבית בטווח הקצר	39	(193)	(154)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(55)	221	166

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(ב) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
 (ג) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

* לאחר השפעות מקזוז.

הערה: בטבלה זו מוצג השינוי בשווי הוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

31 במרס 2021			
	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
<u>שינויים מקבילים</u>			
עלייה במקביל של 1%	148	1,098	1,246
מזה: תיק בנקאי	170	1,098	1,268
ירידה במקביל של 1%	(231)	(1,324)	(1,555)
מזה: תיק בנקאי	(172)	(1,323)	(1,495)

31 במרס 2020			
	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
<u>שינויים מקבילים</u>			
עלייה במקביל של 1%	340	1,059	1,399
מזה: תיק בנקאי	470	1,059	1,529
ירידה במקביל של 1%	(350)	(1,024)	(1,371)
מזה: תיק בנקאי	(470)	(1,022)	(1,492)

31 בדצמבר 2020			
	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
<u>שינויים מקבילים</u>			
עלייה במקביל של 1%	320	1,220	1,540
מזה: תיק בנקאי	395	1,171	1,566
ירידה במקביל של 1%	(415)	(1,146)	(1,561)
מזה: תיק בנקאי	(397)	(1,197)	(1,594)

* לאחר השפעות מקזות.

החל מדצמבר 2020 בנק לאומי עבר לנהל את רגישות ההכנסה החשבונאית לפי מודל הנתון מענה לסביבת הריבית הנמוכה, לרבות התחשבות ברצפות ריבית תוך בידול בין סוגי הלקוחות וכן שימוש בהנחות שונות בתרחישי עלייה וירידת ריבית לגבי מעבר יתרות בין העו"ש והפיקדונות מספרי השוואה למרס 2020 הוצגו מחדש בהתאמה למודל זה.

סיכון שער חליפין

במהלך התקופה המדווחת ההשפעה של שינוי בשערי חליפין על הרווח הנקי אינה מהותית מאחר והבנק אינו מנהל חשיפות משמעותיות במגזר המט"ח.

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי. מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של קבוצת לאומי והיא מותאמת לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", המאמצת את המלצות ועדת באזל 3, לחישוב יחס מזערי לנזילות LCR (Liquidity Coverage Ratio). תוך ביצוע התאמות למשק הישראלי.

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", נקבע כי על הבנק להיות בעל מלאי מספק של נכסים נזילים באיכות גבוהה, שיכול לתת מענה לצורכי הנזילות באופק של 30 ימים בתרחיש קיצון משולב הגלום בהוראה.

לאומי שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמט"ח אשר תאפשר לו לעמוד בכל צורכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון, ובאמצעות מדיניות גיוס של מקורות יציבים ומגוונים ולטווחי זמן שונים בדגש על גיוס פיקדונות מקמעונאים וכן גיוס של אג"ח לתקופות ארוכות.

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו באמצעות מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל רגולטורי וכן מודלים פנימיים שפותחו בלאומי בהתאם להוראת בנק ישראל, ובהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם.

טיוטת הוראה לחישוב יחס מימון יציב (NSFR)

בתאריך 4 במרס 2020 פרסם בנק ישראל טיוטת הוראה "יחס מימון יציב (NSFR)" 222 - הוראה זו מתבססת על פרסום של ועדת באזל. יחס מימון יציב נטו נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. בתאריך 11 במרס 2021 פרסם בנק ישראל מספר הבהרות לגבי ההוראה, לרבות דחיית יישום ההוראה שנקבעה ל-31 בדצמבר 2021. בתאריך 28 באפריל 2021 פורסם חוזר מעודכן בנושא.

לפי ה-QIS שביצע הבנק על נתוני 31 בדצמבר 2019, הבנק יעמוד ברף הרגולטורי (100%) שנדרש ליישום ההוראה. הבנק נערך ליישום ההוראה בהתאם להנחיית בנק ישראל.

השפעת משבר הקורונה

עם התפשטות נגיף הקורונה, חלה עלייה ברמת התנדלות של גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים ובתחילת המשבר נרשמו ירידות ערך משמעותיות בשווקי המניות והאשראי הסחיר, ותנודות חריפות בעקומי הריבית חסרי הסיכון ושערי החליפין. בהמשך, יחד עם תמיכה מוניטרית ותקציבית חסרת תקדים, השווקים הפיננסיים החלו לעלות ועלייה מהירה זו נמשכת, תוך כדי הגעה לרמות גבוהות של מחירים. הבנק הפדרלי של ארה"ב כבר החל להסביר את עקרונות תוואי הנורמליזציה של הריבית ותהליך הדרגתי וממושך זה עשוי להשפיע בעתיד על המגמות בשווקים הפיננסיים. לפיכך, המידה הרבה של חוסר הוודאות בשווקים עדיין קיים, והתנדלות בשווקים הפיננסיים יכולה להימשך ואף להתגבר מחדש.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 חלה ירידה ביחס כיסוי הנזילות הנובעת מגידול באשראי לציבור ופירעונות של כתבי התחייבות, בקיזוז גידול בפיקדונות הציבור ושיעבוד משכנתאות חלף ניירות ערך נזילים להבטחת מימון לטווח ארוך מבנק ישראל. לכל אורך התקופה הנסקרת יחס ה-LCR במט"ח ובכלל המטבעות היה גבוה מהדרישה הרגולטורית.

יחס כיסוי הנזילות של התאגיד הבנקאי המודל הרגולטורי מחושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31 במרס	31 בדצמבר	
2021	2020	2020
באחוזים		
א. בנתוני המאוחד		
130	128	137
יחס כיסוי הנזילות		
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)		
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי		
128	126	136
יחס כיסוי הנזילות		
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		

הערה: מחושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות.

(א) בימים אלה מתבצעת בחינה לנבי המתודולוגיה של חישוב יחס הנזילות ולהערכת הבנק יישום מתודולוגיה חדשה, ככל שתיקבע, תותיר את הבנק עם יחס נזילות גבוה משמעותית מהדרישות הרגולטוריות בנושא. לאור האמור, ובתיאום עם הפיקוח על הבנקים, קבע הבנק בשלב זה יחס כיסוי נזילות פנימי מעבר ליחס המזערי הנדרש על ידי הפיקוח, בשיעור של 115%.

למידע נוסף ראה פרק [סיכון נזילות בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020 וביאור 39](#).

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

קבוצת לאומי פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות ולפיכך חשופה לסיכונים תפעוליים הכוללים, בין היתר, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים טכנולוגיים, סיכונים המשכיות עסקית וסיכונים מעילות והונאות.

תפיסת ניהול הסיכון הינה בהלימה לאסטרטגית קבוצת לאומי, מהווה בסיס להגדרת סובלנות הסיכון, לאופן ניהול הסיכון והמשל התאגידי ולקביעת המיקוד והדגשים בתהליכי ניהול הסיכונים התפעוליים, ומאפשרת ניהול סיכונים מושכל וממוקד תוך תעדוף משימות ומשאבים.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים במבנה המשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול הסיכון התפעולי.

סיכון אבטחת מידע וסייבר

משבר הקורונה הוביל לעלייה משמעותית בתקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בארץ ובעולם ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. החשיפה לסבירות התממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים ומעבר לעבודה של עובדים וספקים מרחוק.

לאומי נוקט במספר צעדים להפחתת הסיכונים ובכלל זה: יישום בקורות מונעות ומגלות, ביצוע סקרי אבטחת מידע, הגברת הניטור לשם הסרת אתרים מתחזים, הידוק תהליכי ניהול ובקרת הרשאות והעלאת מודעות עובדים להנחיות אבטחת מידע.

ברבעון ראשון בשנת 2021 לא נתגלו אירועי סייבר שהשפיעו על הדוחות הכספיים של לאומי.

סיכון טכנולוגיה

לאומי מייחס חשיבות רבה לכך שהתשתית הטכנולוגית המשרתת את לקוחותיו ועובדיו תאפשר זמינות ורציפות עסקית ותפעולית, ומשקיע לשם כך משאבים רבים. הבנק פועל על פי מדיניות מוצר חדש אשר מתווה את תהליכי ניהול הסיכונים הכרוכים בהכנסת מוצרים חדשים ובכלל זה יוזמות טכנולוגיות וחדשנות.

לאומי החל ביישום תכנית עסקית-טכנולוגית (תכנית מודרניזציה) לצורך השגת יעדיו העסקיים בשנים הבאות.

למידע נוסף אודות הסיכון התפעולי ופירוט מוקדי הסיכון העיקריים בסיכון התפעולי ראה פרק [סיכון תפעולי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכונים אחרים

סיכון רגולציה

סיכון רגולציה הינו הסיכון ששינויים שיבוצעו בחקיקה וברגולציה ישפיעו על היקף ההכנסות וההוצאות של הקבוצה, ההון, תחומי הפעילות של הקבוצה או הסביבה העסקית בה היא פועלת.

קבוצת לאומי פועלת בסביבה רגולטורית מורכבת ורב תחומית. שינויים מהותיים ומתמשכים בתחומי רגולציה מגוונים מחייבים היערכות מתאימה ומתמשכת בפעילות הבנק.

בעת האחרונה הושם עיקר הדגש על הוראות בתחומים הבאים:

הוראות שפורסמו על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה, הוראות שעניינן קידום תחרות במגזר הפיננסי לרבות הוראות בתחום הבנקאות הפתוחה, הוראות העוסקות בתחומים של מניעת פשיעה פיננסית - איסור הלבנת הון, שוחד ושחיתות, הוראות מתחומי הגנת הפרטיות ואבטחת המידע; וכן הוראות מתחום ניהול הסיכונים ובפרט ניהול סיכונים תפעוליים.

לפירוט נוסף ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית](#)

המגמות והשינויים הנ"ל משפיעים וצפויים להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל. הבנק פועל לניטור ואיתור הוראות הרגולציה הרלוונטיות, בוחן את היערכותו לתנאי השוק המשתנים, להגברת התחרות והשקיפות, לכניסתם של שחקנים חדשים לתחומי הבנקאות הקלאסיים, להשוואת עלויות בין הבנק לגופים נוספים, לשימוש במאגרי המידע והנתונים של לקוחות הבנק על ידי גופים חוץ בנקאיים וכן למתן הצעות ערך מתאימות ללקוחות הבנק. במקביל, הרגולציה גורמת לשחיקה בהכנסות, לגידול בהוצאות הנדרשות לשם עמידה בהוראות הרגולציה, ולצורך בשיפור מתמיד ברמת השירות והחדשנות.

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות החוק/הרגולציה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי" מגדירה את תחומי האחריות של הציות באופן פורמאלי וברמה הקבוצתית. ההוראה קובעת כי נדרש להעריך את אפקטיביות ניהול סיכון הציות ולמצוא אמצעים למדידתו כאשר, הסיכון נגזר ממכלול החקיקה הרלוונטית לפעילות הבנק.

על פי מדיניות הבנק, מנוהל סיכון הציות על בסיס קבוצתי. במסגרת זו, ננקטים צעדים שונים לפיקוח ובקרה על השלוחות וחברות הבנות לצורך מעקב על יישום נושאי הציות בכללותם ויישום מדיניות הציות הקבוצתית. נוכח משבר הקורונה, מתבצעות התאמות באופן ניהול סיכון הציות, תוך איתור סיכונים מתפתחים המאפיינים עיתות משבר ציות.

א. איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

לצורך ניהול אפקטיבי של סיכונים הציות פועל בלאומי מערך ציות ואכיפה שבראשו עומדת קצינת הציות הראשית (Chief Compliance Officer). קצינת הציות הראשית אחראית, בין היתר, למילוי החובות לפי הוראות החקיקה בנושאי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור. קצינת הציות הראשית משמשת גם כממונה על האכיפה בתחום דיני ניירות ערך וגם כממונה על הגנת הפרטיות כ- Responsible Officer בתחום ה-FATCA.

מערך ציות ואכיפה כפוף למנהלת הסיכונים הראשית.

שמירה על תרבות ציות נאותה, לרוחב הארגון, מחייבת קיומה של מסגרת בקרה ואכיפה אפקטיבית. לצורך כך, נקבעו תהליכי בקרה ואכיפה סדורים על מכלול תהליכי העבודה וסיכונים הציות הנגזרים מהם. מטרתה של מסגרת הבקרה והאכיפה הינה, בין היתר, לאתר פערים וחשיפות קיימים ופוטנציאלים לשם בחינת הצורך בעדכון תהליכי עבודה, וביצוע הדרכות.

המערך נמצא בקשר שוטף עם חברות הבנות בארץ ובחו"ל לצורך מעקב ליישום נושאי הציות בכללותם ויישום מדיניות הציות הקבוצתית.

בין היתר, מתמקד הבנק במוקדי סיכון בעולם טכנולוגי פיננסי (כגון: פינטק, P2P, קרנות גידור, נותני שירותים פיננסיים, מטבעות וירטואליים וכדומה) - ניהול סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון בעולם טכנולוגי פיננסי מתפתח המאופיין בהיעדר פיקוח רגולטורי מוגדר לצד מורכבות מקצועית והיעדר פרקטיקות מובנות לתהליכי בקרה עקב חדשנותם של הנושאים.

ב. אכיפה מנהלית

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 בא לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החקיקה בתחום דיני ניירות הערך. במסגרת חקיקה זו ניתן יהיה להטיל סנקציות שונות על תאגיד, שהפר את ההוראות הרלוונטיות וכן על עובדי התאגיד, לרבות נושאי המשרה.

קצינת הציות הראשית של הקבוצה משמשת גם כממונה על האכיפה, האחראית על יישום תכנית האכיפה הפנימית בתחום ניירות הערך וניהול השקעות אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק. בשנת 2018 בוצע הליך של תיקוף חוזר של תכנית האכיפה על ידי מומחה חיצוני.

ג. FATCA – Foreign Account Tax Compliance Act, CRS – Common Reporting Standard ומדיניות כסף מוצהר
ביום 14 ביולי 2016 פורסם החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016 בנושא יישום הסכם FATCA שנחתם בין מדינת ישראל לארה"ב והסכמים לחילופי מידע בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי התקן לחילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים שפרסם ה-OECD.

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019 פורסמו ביום 6 בפברואר 2019, ומכוחן נדרש הבנק לבצע הליכים לזיהוי לקוחות תושבי מדינות זרות, ולדווח על לקוחות שזוהו כתושבי מדינות שישראל חתומה עמן על הסכמים לחילופי מידע לרשות המיסים בישראל לצורך העברת המידע לרשות המוסמכת במדינת התושבות שלהם.

הבנק מבצע את הדיווחים הנדרשים לרשות המיסים בישראל בהתאם להוראות החקיקה האמורה.

הבנק מיישם מדיניות כסף מוצהר תוך הקפדה כי לא ינהלו בבנק כספים שאינם מוצהרים לרשויות המס הרלוונטיות, בהקשר זה נערכו מהלכים רבים לאיתור זיהוי האוכלוסיות הרלוונטיות. במידת הצורך, נדרשים לקוחות להמציא הצהרות ואישורים שונים.

סיכון משפטי

הסיכון המשפטי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף קיומו של הסכם או כתוצאה מהתחייבויות תלויות לרבות בגין תביעות ודרישות מהבנק. הסיכון המשפטי כולל גם סיכונים הנובעים מחקיקה, תקנות, פסיקה והוראות רשויות, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי בהסכמים מספקים, או מפעילות ללא ייעוץ משפטי או על פי ייעוץ משפטי לקוי וכן כתוצאה מפרשנות לגבי זכויות הצדדים מכח הסכמים שבין הבנק לבין לקוחותיו.

קיימת חשיפה משפטית כללית, אשר לא ניתן להעריכה או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הבנק והחברות המאחדות ללקוחותיהם. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את כל סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם שירותי הבנק והחברות המאחדות, המועלות, בין היתר, בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה משפטית בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ורגולטורים אחרים להם כפופה פעילות הבנק. ההתקשרויות עם הלקוחות הינן, בחלקן, התקשרויות הנמשכות לאורך שנים רבות, במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. הבנק והחברות המאחדות פועלים באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף למציאות המשתנה. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומשפטית מוגברת.

בנוסף קיימת חשיפה משפטית כללית הנובעת מכך שכנגד הבנק והחברות המאחדות מוגשות מעת לעת תלונות לפיקוח על הבנקים, שעלולות בנסיבות מסוימות להביא לנקיטת הליכים משפטיים נגד הבנק.

למידע נוסף ראה [סיכון משפטי בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הסיכון לפגיעה באמון של בעלי עניין שונים (לקוחות, בעלי מניות, מחזיקי אג"ח וכו'), זאת כתוצאה מהתנהגות, פעולה, או הימנעות מפעולה של הקבוצה, נושאי משרה בקבוצה, העובדים או מעורבים אחרים. סיכון מוניטין מתייחס לתפיסותיהם של בעלי המניות, בעלי העניין, הציבור, מעצבי דעת הקהל והתקשורת, בין אם מתבססות על עובדות ובין אם אחרת. סיכון המוניטין הינו דינאמי ומשתנה בין נושאים שונים ואוכלוסיות שונות.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הוא סיכון עסקי אשר הפגיעה שלו מהותית ונוגעת במודל העסקי של הבנק או של אחד מקווי העסקים שלו. למעשה זהו סיכון שההשפעה המיידית שלו על הרווח יכולה להיות לא משמעותית בטווח המידי, אך בטווח הבינוני או הארוך עלולה להיות משמעותית. סיכונים אסטרטגיים כוללים איומים אשר יכולים לנבוע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים מאקרו כלכליים, ענפיים, רגולטוריים, צרכניים או טכנולוגיים.

הסיכון האסטרטגי העיקרי נובע מכך שענף השירותים הפיננסיים עובר שינויים משמעותיים בתחום הדיגיטציה. פתיחת ענף הבנקאות לתחרות וכניסת שחקנים חדשים כדוגמת חברות הטכנולוגיה המבוססות (גוגל, אמזון, פייסבוק, אפל), חברות הפינטק, חברות הביטוח וחברות האשראי החוץ בנקאי, מחייבות התאמת המודל העסקי. בנוסף, החוק להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים ("חוק שטרומ") כולל בתוכו רכיבים העלולים להשפיע בצורה אסטרטגית על מפת התחרות בישראל. בבנק לאומי, התוצאות הישירות הינן המכירה של לאומי קארד וצמצום מסגרות האשראי ללקוחות לאומי. נושאים מהותיים נוספים הינם הפעלת מערכת נתוני אשראי (החל מאפריל 2019), ונושאים שיכנסו לתוקף במהלך שנת 2021 כגון הקלת יכולת המעבר של לקוחות והשלבים המרכזיים ביוזמת הבנקאות הפתוחה, אשר תאפשר ללקוחות הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשאת צדדים שלישיים במידע הפיננסי שלהם. שחקנים חדשים, לאו דווקא בנקים, יוכלו לגשת לחשבון הבנק של לקוח, בהסכמתו, ולהציע לו שירותים בנקאיים מותאמים לצרכיו.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון מודל

סיכון מודל הינו החשיפה להפסד או פגיעה במוניטין הבנק עקב קבלת החלטות שגויה, מבוססת מודל, כתוצאה משימוש במודל שגוי, הישענות על נתונים לא משקפים, טעויות ביישום המודל ו/או שימוש שגוי במודל.

הבנק ממשיך במעקב אחר השינויים והתאמות שבוצעו במודלים ושימושיות בהם בהתאם להתפתחות המשבר.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק מורכב משני תחומים:

- סיכון סביבתי כתוצאה מעלויות הכרוכות ביישום הוראות רגולציה הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. כמו כן, יתכן סיכון מוניטין לבנק במקרה בו ייוחס לבנק קשר לגורם מפגע סביבתי, בין באופן ישיר כיוצר המפגע ובין באופן עקיף כמממן של המפגע.
- סיכון סביבתי שמקורו בשינויי אקלים ומפגע טבע הקשורים אליהם.

הבנק עלול להיחשף לסיכון הסביבתי הנ"ל באופן עקיף כמממן במסגרת ניהול סיכון האשראי, ובאופן ישיר במקרה בו הבנק ימצא אחראי למפגע סביבתי/פגע במתקניו.

הבנק רואה חשיבות בשמירה על סביבה ברת קיימא לצורך כך הבנק מחזיק מזה כעשור תקן איכות סביבה ISO14001 ובמסגרת זאת מבוצע ניהול ובקרה אחר רגולציות הקשורות לסיכונים סביבתיים, לרבות בקרה חיצונית שנתיית על ידי מכוני התקנים.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בתחום ולומד את הנושא.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיכון הבנקאות ההוגנת (Conduct)

סיכון הבנקאות ההוגנת הינו הסיכון שהתנהלות הבנק תוביל לתוצאה בלתי רצויה עבור לקוח בשל מתן שירות באופן לא הולם, מתן שרות שאינו מתאים או התנהלות בלתי הוגנת. בסיכון זה נכללת גם התנהלות לא ראויה המשפיעה על מהימנות השוק (MARKET INTEGRITY, אמון הציבור בפעילות המגזר הבנקאי). התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק הפסדים הנובעים מתביעות משפטיות (לרבות תביעות ייצוגיות), מהטלת עיצומים או קנסות (בשל הפרת הוראות ציות אשר משיקות לנושאי הקונדקט) ו/או מנזקי מוניטין.

נמשכת מגמת הרגולציה הצרכנית בדגש על הוגנת (Conduct). במסגרת זו, מושם דגש על התאמת המוצרים הפיננסיים השונים לצרכי הלקוח, תוך מתן גילוי מירבי, שקיפות והוגנות.

הבנק מקפיד על התנהלות שקופה והוגנת במטרה להעניק ללקוחותיו שירותים ומוצרים בעלי ערך. עיקרון זה מקבל ביטוי בחזון הבנק - להוביל בנקאות יוזמת וחדשנית עבור הלקוח. כמו כן, תהליכי הייזום והמכירה כפופים לנהלים ולבקורות אשר מבטיחים התנהלות ראויה. תהליכים אלו נבחנים באופן שוטף, במטרה לשדרגם.

סיכון מאקרו-כלכלי

סיכון מאקרו-כלכלי הינו סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מתנאים מאקרו כלכליים לרבות צמיחה כלכלית, סביבת ריבית נמוכה, יחסי הכח הפוליטיים בעולם והשפעתם על הסחר הבינלאומי.

התפרצות נגיף הקורונה בחודש ינואר 2020, ומידת אי הוודאות הגדולה לגבי השפעותיו השונות, עדיין מהווה סיכון מאקרו כלכלי גלובלי משמעותי מאוד. קיים קושי בהערכת ההתפתחויות הכלכליות העתידיות, זאת לנוכח מידת חוסר הוודאות המשמעותית לגבי אורכו ומידת השפעתו על מסלול החיים של כלל מדינות העולם. ישנה שונות רבה בקצב ההתחסנות של מדינות העולם וגם קיימים סימני שאלה לגבי יעילות החיסון בפני וריאנטים שונים של הווירוס ומשך זמן הכיסוי החיסוני. על כן, השלכות המשבר על הכלכלה העולמית, ובמידה פחותה על הפעילות המקומית, וכן על עסקי הבנק עדיין עלולות להיות מהותיות. משבר הקורונה, הביא בשנת 2020 לפגיעה הגדולה ביותר בצמיחה העולמית מאז מלחמת העולם השנייה, ובהיקף גדול מאשר במשבר הפיננסי הגלובלי, יותר כלכלות רבות ברחבי העולם עם חובות ריבוניים גדולים, התפתחות אשר עלולה להוות סיכון עתידי למידת היציבות בשווקים הפיננסיים. מדובר בפגיעה מהותית בפעילות העסקית של ענפים רגישים כמו תיירות, תעופה, פנאי, בידור, שירותי אוכל ועוד וכן השפעות עקיפות משמעותיות על מכלול רחב של ענפים בתחומי המסחר והשירותים וכן נדל"ן שאיננו למגורים. עם זאת, לנוכח תהליך ההתחסנות המהיר שיושם בישראל, הסיכונים הנוגעים לפעילות הכלכלית בישראל פחתו לעת עתה. כמו כן, בחלק ממדינות העולם המובילות, כמו ארה"ב ובריטניה, מסתמן תהליך מוצלח יחסית של התחסנות, מה שפועל להפחתת רמת הסיכונים במדינות אלו. ביתר המדינות תהליך ההתחסנות היה איטי יחסית עד כה, ולכן מדינות אלו, בפרט מדינות הכלולות במניין השווקים המתעוררים, עדיין חשופות במידה רבה יחסית לסיכונים הכלכליים הנובעים ממצבי סגר ומגבלות אחרות הנובעות מהיקפי התחלואה הגבוהים. הבנק בוחן את יכולתו לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו כלכלית באמצעות תרחישי קיצון מערכתיים, ובכלל זה עורך תרחישי קיצון אחידים לבקשת הפיקוח על הבנקים. כמו כן, מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, לכשיידרש.

מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט [בביאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים וניסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר הנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים בדוח הכספי השנתי לשנת 2020](#).

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

הפרשה המבטאת את ההפסד הצפוי לבנק ברמה הקבוצתית (Collective). במסגרת זו, מתבסס הבנק על מידע הקיים בידי, כגון: היקף המחיקות, פרופיל הסיכון של ענף המשק, סיווג החוב, תיאבון הסיכון ותנאי הכלכלה. ככלל, הבנק מתבסס על שיעורי ההפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בחלוקה לאשראי בעייתי ולאשראי לא בעייתי החל משנת 2011 ועד למועד הדיווח.

החל משנת 2020, הושם דגש על השינוי במאפייני הסיכון של הלקוחות אשר נפגעו מהמשבר במישור, או הפועלים בענפי משק אשר חשופים יותר להשפעות השליליות של המשבר. במסגרת זו, גובש מנגנון לבחינה ולמיפוי של קבוצות סיכון לפי מידת עוצמת פגיעת המשבר בהן מחד, ולפי מידת סיכויי ההתאוששות שלהן, מאידך. בשלב הבא, נאמדה האפשרות שחלק מסוים מלקוחות אלה יחוו הידרדרות במצבם הכספי עד כדי סיווגים בסיווג בעייתי או קרות אירוע הפסד. מנגנון זה כולל שורה של משתנים שונים שהתווספו לתהליך הפרשה השגרתי המתואר לעיל כגון: דירוגי סיכון והסתברויות לכשל אשראי, הנחות בדבר הפסד בהינתן כשל אשראי, הערכות בדבר היקף הלקוחות שנפגעו מהמשבר באופן שעלול להביא לעליית סיכון האשראי בגינם, הערכות בדבר מצב הפיגורים וכיוצא באלה. במסגרת זו חושבו מספר תרחישים המייצגים נסיבות ומצבים אשר לדעת הנהלה הינם במנעד הסבירות, להם יוחסו משקלות לצורך כימות האומדן הטוב ביותר. יודגש כי בעטייה של אי הוודאות הרבה האופפת את הנסיבות הנוכחיות - ובהתאם - הקושי הקיים בזיהוי, הכרה ומדידה של הפסדי האשראי, אומדן הפסדי האשראי בצל המשבר הינו תוצאה של הנחות והערכות אשר קשה עד מאד לקבוע את סבירותן. קושי זה מתגבר על רקע פעולות למיתון השפעות המשבר אשר עשויות לטשטש את השלכותיו על סיכון האשראי של הלקוחות, כגון דחיות תשלומים ותכניות הסיוע הממשלתי.

נוכח ההשתנות התכופה בתנאים הכלכליים והמשקיים, בוחן הבנק באופן שוטף את הפרמטרים המרכזיים בתהליך הפרשה ומבצע את העדכונים שנמצאו מתאימים. עם זאת, שינויים נוספים בהערכות, באומדנים ובתחזיות של הנהלה יכולים להשפיע באופן משמעותי על הפרשה להפסדי אשראי.

לפרטים נוספים ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

התחייבויות לזכויות עובדים

ליום 31 במרס 2021 יתרת רווח כולל אחר מצטבר בגין הטבות לעובדים הסתכמה ביתרה שלילית בסך 3,310 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס, לעומת יתרת קרן שלילית בסך 3,734 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס ליום 31 בדצמבר 2020.

יתרת ההתחייבות להטבות לעובדים ליום 31 במרס 2021 לפי שיעור היוון על בסיס אגרות חוב קונצרניות בישראל ("שוק עמוק לגישת הרשות לניירות ערך") נמוכה בכ-538 מיליון ש"ח מיתרת ההתחייבות בפועל. הערכת האקטואר של זכויות העובדים נמצאת באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך וכתובתו: www.magna.isa.gov.il.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים בדוח הכספי השנתי לשנת 2020](#).

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידי בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה פנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הוראות המפקח קובעות:

- תאגידי בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO 2013 (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה בקבוצת לאומי.

במהלך שנת 2021 מבצע הבנק תיקוף ועדכון של תהליכי בקרה מהותיים ובדיקות אפקטיביות של כל מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל וראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל של הבנק וראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

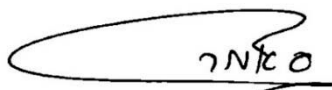
במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2021 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

דירקטוריון

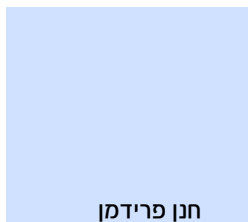
בתקופה ינואר-מרס 2021 התקיימו 12 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-22 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 26 במאי 2021, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 31 במרס 2021 ולתקופה שהסתיימה באותו תאריך.

דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובחו"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

ד"ר סאמר חאג'י יחיא
יו"ר הדירקטוריון

חנן פרידמן
מנהל כללי

26 במאי 2021

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני חנן פרידמן מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2021 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

26 במאי 2021

חנן פרידמן
מנהל כללי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני עומר זיו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2021 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

26 במאי 2021

עומר זיו

סגן מנהל כללי בכיר

חשבונאי ראשי

ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2021 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בריטמן אלמגור זר ושות'
A Firm in the Deloitte Global
Network
רואי חשבון

סומך חייקין
שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה
בארגון הגלובלי של KPMG המורכב
מפירמות עצמאיות המסונפות ל-
KPMG International Limited חברה
בריטית פרטית מוגבלת באחריות
רואי חשבון

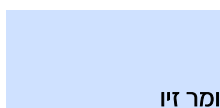
רואי החשבון המבקרים המשותפים

26 במאי 2021

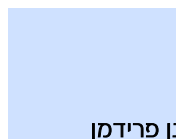
בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2021	2020	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח	ביאור	
10,175	2,593	2,612	2	הכנסות ריבית
1,452	424	264	2	הוצאות ריבית
8,723	2,169	2,348	2	הכנסות ריבית, נטו
2,552	860	(212)	6, 13	(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
6,171	1,309	2,560		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
1,026	(660)	441	3א	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
3,281	893	868		עמלות
59	13	65		הכנסות אחרות
4,366	246	1,374		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
3,742	935	1,078		משכורות והוצאות נלוות
1,531	408	366		אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,773	460	395		הוצאות אחרות
7,046	1,803	1,839		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	(248)	2,095		רווח (הפסד) לפני מיסים
1,356	(39)	753		הפרשה (הטבה) למיסים על הרווח
2,135	(209)	1,342		רווח (הפסד) לאחר מיסים
(13)	(14)	7		חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח נקי (הפסד)				
2,122	(223)	1,349		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
20	9	9		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,102	(232)	1,340		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)				
1.44	(0.16)	0.92	3ב	רווח נקי (הפסד) בסיסי ומדולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עומר זיו

סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי
ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית

חנן פרידמן

מנהל כללי

ד"ר סאמר חאג' יחיא

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 26 במאי 2021

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2021	
2020	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
2,122	(223)	1,349	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
20	9	9	בניכוי רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,102	(232)	1,340	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח כולל אחר, לפני מיסים
814	(632)	(510)	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(46)	21	26	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ^(א) , לאחר השפעת גידורים ^(ב)
43	45	(36)	(הפסדים) רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים
336	2,969	644	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ^(ג)
(5)	(4)	(6)	חלקו של הבנק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות
1,142	2,399	118	רווח כולל אחר, לפני מיסים
(460)	(783)	(8)	השפעת המס המתייחס
682	1,616	110	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
(21)	25	(4)	בניכוי (הפסד) רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
703	1,591	114	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
2,804	1,393	1,459	רווח כולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	34	5	בניכוי רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,805	1,359	1,454	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית מאזן מאוחד
ליום 31 במרס 2021

31 בדצמבר		31 במרס		
2020	2020	2021		
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח	ביאור	
נכסים				
136,194	103,171	139,979		מזומנים ופיקדונות בבנקים
92,297	94,012	87,685	5	ניירות ערך ^{(א)(כ)}
3,019	1,664	4,630		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
300,631	298,455	312,753	6, 13	אשראי לציבור
(5,290)	(3,969)	(5,192)	6, 13	הפרשה להפסדי אשראי
295,341	294,486	307,561		אשראי לציבור, נטו
632	728	749		אשראי לממשלות
795	741	790		השקעות בחברות כלולות
2,932	2,956	2,832		בניינים וציוד
15	16	15		מוניטין
15,252	24,901	13,061	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,558	8,860	8,632		נכסים אחרים
556,035	531,535	565,934		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
447,031	418,627	460,412	7	פיקדונות הציבור
15,143	6,172	17,178		פיקדונות מבנקים
208	313	228		פיקדונות ממשלות
605	3,714	535		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
16,303	22,530	13,108		אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
17,315	24,946	13,269	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
21,335	18,524	21,649		התחייבויות אחרות ^{(א)(ג)}
517,940	494,826	526,379		סך כל ההתחייבויות
37,664	36,245	39,118	9	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
431	464	437		זכויות שאינן מקנות שליטה
38,095	36,709	39,555		סך כל ההון
556,035	531,535	565,934		סך כל ההתחייבויות וההון

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15.א](#).

(ב) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 439 מיליון ש"ח (ביום 31 במרס 2020 - 414 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2020 - 422 מיליון ש"ח).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	מפרמיה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,041	184	53	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,041	184	53	יתרה ליום 31 במרס 2021

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	מפרמיה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,054	421	53	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
-	-	-	הפסד נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
(13)	(210)	-	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,041	211	53	יתרה ליום 31 במרס 2020

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,336 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (30 במרס 2020 - 3,825 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,278	(2,792)	33,178	37,664	431	38,095
-	-	1,340	1,340	9	1,349
-	114	-	114	(4)	110
-	-	-	-	1	1
7,278	(2,678)	34,518	39,118	437	39,555

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(ב)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,528	(3,495)	31,373	35,406	468	35,874
-	-	(232)	(232)	9	(223)
-	1,591	-	1,591	25	1,616
-	-	-	-	(39)	(39)
-	-	(297)	(297)	-	(297)
(223)	-	-	(223)	-	(223)
-	-	-	-	1	1
7,305	(1,904)	30,844	36,245	464	36,709

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
53	421	7,054	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
-	-	-	רווח נקי (הפסד)
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	(237)	(13)	רכישה עצמית של מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
53	184	7,041	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,805 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות. יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו ^(ב)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
35,874	468	35,406	31,373	(3,495)	7,528
2,122	20	2,102	2,102	-	-
682	(21)	703	-	703	-
(39)	(39)	-	-	-	-
(297)	-	(297)	(297)	-	-
(250)	-	(250)	-	-	(250)
3	3	-	-	-	-
38,095	431	37,664	33,178	(2,792)	7,278

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2021	2020	2020
מבוקר	בלתי מבוקר			
	במיליוני ש"ח			
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
2,122	(223)	1,349		רווח נקי (הפסד) לתקופה
התאמות:				
26	20	(1)		חלק הקבוצה (רווחים) הפסדים בלתי מחולקים של חברות כלולות ^(א)
678	180	171		פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
2,552	860	(212)		(הכנסות) הוצאות בגין הפסדי אשראי
(410)	(167)	(65)		רווחים, נטו ממכירת אגרות חוב
(58)	33	7		הפסדים (רווחים), נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
2	2	-		הפסדים ממכירת מניות של חברות מוחזקות
7	-	(35)		הפסדים (רווחים) ממימוש בניינים וציוד - נטו
33	33	-		הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה
(283)	185	(185)		(רווחים) הפסדים, נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
66	27	-		הפרשה לירידת ערך מניות שאינן למסחר
(729)	(42)	166		מיסים נדחים - נטו
(980)	(579)	84		פיצוי פרישה ופנסיה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה
253	70	302		ריבית שהתקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אג"ח זמין למכירה ואג"ח לפדיון
(393)	^(ב) (9)	(100)		הפרשי צבירה ושער בגין אג"ח וכתבי התחייבות נדחים
1,274	681	(231)		השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושוי מזומנים
שינוי נטו בכספים שוטפים:				
(4,298)	(13,929)	2,197		נכסים בגין מכשירים נגזרים
(451)	(8,933)	1,360		ניירות ערך למסחר
(1,917)	^(ב) (1,157)	(146)		נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
5,684	13,092	(3,719)		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,379	^(ב) 896	1,777		התחייבויות אחרות
5,557	(8,960)	2,719		מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

(ב) סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2021	2020
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח	
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
(1,113)	(4,095)	(16)	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים
(16,583)	^(א) (11,928)	(11,424)	שינוי נטו באשראי לציבור
112	16	(117)	שינוי נטו באשראי לממשלה
(1,902)	^(א) (194)	(1,611)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(3,026)	(1,561)	(1,162)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,402	403	421	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(136,675)	(30,366)	(20,291)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
99,757	21,709	19,627	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
32,700	9,060	3,991	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(67)	(5)	-	רכישת מניות בחברות כלולות
-	^(א) 4	-	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(594)	(92)	(75)	רכישת בניינים וציוד
11	-	45	תמורה ממימוש בניינים וציוד
137	33	1	קופה מרכזית לתשלום פיצויים
(25,841)	(17,016)	(10,611)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
9,012	(40)	2,026	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים
74,967	44,299	12,552	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
(106)	(6)	19	שינוי נטו בפיקדונות ממשלה
482	^(א) 3,238	(80)	שינוי נטו בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
4,986	^(א) 2,593	-	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(8,248)	(12)	(3,095)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(297)	(297)	-	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(39)	(39)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
(250)	(223)	-	רכישה עצמית של מניות
80,507	49,513	11,422	מזומנים נטו מפעילות מימון
60,223	23,537	3,530	גידול במזומנים ושווה מזומנים
73,667	73,667	132,616	יתרת מזומנים ושווה מזומנים לתחילת התקופה
(1,274)	(681)	231	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
132,616	96,523	136,377	יתרת מזומנים ושווה מזומנים לסוף התקופה

(א) סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2021

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח		
10,555	2,853	2,747	ריבית שהתקבלה
(2,523)	(729)	(523)	ריבית ששולמה
23	12	13	דיבידנדים שהתקבלו
(1,725)	(437)	(829)	מיסים על הכנסה ששולמו
237	229	78	מיסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021

ביום 1 במרס 2021 סווגה יתרה של כ-750 מיליון ש"ח מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב המוחזקות לפדיון.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

ליום 31 בדצמבר 2020 נכס זכות שימוש והתחייבויות שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות נכללו כפעילות שאינה במזומן.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.1](#) וביאור 1.16 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.

עמוד	פירוט הביאורים
90	1 עיקרי המדיניות החשבונאית
93	2 הכנסות והוצאות ריבית
94	א3 הכנסות מימון שאינן מריבית
96	ב3 רווח למניה רגילה
97	4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
100	5 ניירות ערך
115	6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
119	7 פיקדונות הציבור
120	8 זכויות עובדים
126	א9 הון
128	ב9 הלימות הון, מינוף ונזילות
133	10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
135	11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
147	א12 מגזרי פעילות פיקוחיים
154	ב12 מגזרי פעילות גישת ההנהלה
157	13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
175	14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
178	א15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
181	ב15 פריטים הנמדדים בשווי הוגן
188	ג15 שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
191	ד15 מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
195	16 נושאים שונים

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים ליום 31 במרס 2021 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הכללים החשבונאיים שישמשו בעריכת דוחות לתקופות ביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2020, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. דוחות כספיים לתקופות ביניים אלה אינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים, ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020 ולביאורים הנלווים אליהם.

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 19 במאי 2021.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים, בהתאם להוראות ולהנחיות כאמור לעיל, נדרש מההנהלה להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש באומדנים, בהערכות ובהנחות, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות ומצגים שונים, ניתוחים וסקירות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות, וזאת בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. חוסר הוודאות הנשקף מתנאי הכלכלה ותנאים סביבתיים אחרים עודנו משמעותי ולפיכך אומדנים והערכות עשויים להתעדכן בהתאם להתפתחות בתנאים ובנסיבות ולתמורות בכלכלה.

המדיניות שמיישם הבנק בשימוש בהערכות ובאומדנים הינה ככלל עקבית לזו ששימשה בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של המפקח על הבנקים שישמשו לראשונה

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2021 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. עדכונים מצומצמים בדרישות גילוי של תכניות להטבה מוגדרת

באוגוסט 2018 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר "מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות להטבה מוגדרת". בין עיקרי השינויים: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת (ראה [ביאור 3.2.2.23 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#)); נוספה דרישה למתן הסבר בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", המתייחס לעדכון התקינה האמור, הוראות אלה יחולו החל מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021, ואילך.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. עדכונים מצומצמים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

באוגוסט 2018 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה ASU 2018-13 בדבר "מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן". עדכון התקינה הביא לשינויים מצומצמים ונקודתיים בדרישות הגילוי השונות בדבר מדידת שווי הוגן, כגון מתן גילוי על אופן חישוב הממוצע המשוקלל המתייחס לגילוי עבור מדידות שווי הוגן ברמה 3.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", המתייחס לעדכון התקינה האמור, הוראות אלה יחולו החל מהדוחות לציבור ליום 1 בינואר 2021, ואילך.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- 3. עדכונים מסוימים בטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה**
- בדצמבר 2019 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה ASU 2019-12 בדבר "פישוט הטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה". תכליתו של התיקון הינו הפחתת המורכבות של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב תוך שמירה על שימושיות המידע המסופק למשתמשי הדוחות הכספיים.
- בין עיקרי הנושאים שעודכנו: אופן חישוב והקצאת תוצאות המס במקרים שהם יש הפסד מפעילות נמשכת; אופן ההכרה בהתחייבויות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס המתייחסים להשקעות בחברה בת זרה ההופכת לחברה כלולה ולהפך; נוספה דרישה להכרה במס זיכיון (או מס דומה אחר) המבוסס באופן חלקי על הכנסה ראשית כמיסים על הכנסה, ובחלק עודף ככל שרלוונטי - כמיסים שאינם על הכנסה; ואופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי מס או בשיעורי מס בדוחות כספיים ביניים.
- ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021.
- ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
- 4. הבהרות נקודתיות בנוגע לטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים**
- בינואר 2020 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה ASU 2020-01 בדבר "חסי הגומלין בין נושא 321, נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה".
- העדכון מבהיר כי בעת יישום "חלופת המדידה" תחת נושא 321 בקודיפיקציה, יש להתחשב בעסקאות נצפות אשר גורמות ליישום לראשונה או להפסקת היישום של שיטת השווי המאזני. כלומר, השקעות במכשירים הוניים ימדדו מחדש בשווי ההוגן בסמוך לפני מועד היישום לראשונה או בסמוך לאחר הפסקת יישום שיטת השווי המאזני (עקב השגת השפעה מהותית או איבוד השפעה מהותית, בהתאמה), כאשר השווי ההוגן כאמור יתבסס על העסקה הנצפית שהייתה הגורם לשינוי בשיטת המדידה, ככל שרלוונטי.
- כמו כן, העדכון מבהיר כי חוזי אקדמה (forward contracts) או אופציות רכש שנרכשו (purchased call options), שאינם נגזרים, לרכישת מכשירים הוניים, ימדדו בדרך כלל בהתאם לעקרונות השווי ההוגן כאמור בהוראות נושא 321 בקודיפיקציה בטרם מועד הסילוק או המימוש, ללא קשר לטיפול הצפוי בהם בעת הסילוק או המימוש.
- ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021.
- ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
- 5. דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור בעטיו של משבר הקורונה**
- באפריל 2020 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור", הכולל הנחיות חשבונאיות המאפשרות שלא להחשיב פעולות המבוצעות לייצוב לווים באמצעות שינויים בתנאי הלוואות כארגון מחדש של חוב בעייתי, בכפוף לתנאים שנקבעו במכתב.
- בהמשך למתווה הנוסף לדחיית תשלומי משכנתאות והלוואות צרכניות ולמתווה הנוסף למתן סיוע לעסקים קטנים וזעירים בפירעון הלוואות (להלן: המתווים המעודכנים) אשר אומצו על ידי המערכת הבנקאית בנובמבר 2020 ובדצמבר 2020 בהתאמה, פרסם הפיקוח על הבנקים בדצמבר 2020 מכתבים אשר עניינם הארכת תחולת ההקלות החשבונאיות שהוזכרו במכתב לעיל גם על מתווים אלה, כך שתאגיד בנקאי רשאי שלא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות הכפופות למתווים כאמור, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 במרס 2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווים המעודכנים, גם אם הדחיה המצטברת עולה על 6 חודשים.
- הבנק בחר שלא ליישם את ההקלה החשבונאית שתוארה לעיל, ולפיכך פעל ליישום נוהלי הסיווג הרגילים, לרבות בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- ג. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם**
- 1. רפורמת ריביות הייחוס**
- בינואר 2021 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה ASU 2021-01 בדבר "רפורמת ריביות הייחוס (reference rate reform): תחולה", אשר מרחיב את ההקלות בגין השפעות רפורמת הריביות על הדיווח הכספי שנקבעו כנשוא 848 בקודיפיקציה(להלן: העדכון).

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

במרס 2020 פרסם ה-FASB את עדכון תקינה ASU 2020-04 בדבר "רפורמת ריביות הייחוס: הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות העוגן על הדיווח הכספי, אשר יצר את נושא 848 בקודיפיקציה, וכלל הקלות והחרגות אפשריות בהתייחס לחוזים, יחסי גידור ועסקאות אחרות המושפעים מרפורמת הריביות בהתמלא תנאים שהוגדרו.

בהתאם לעדכון, הורחבה תחולת נושא 848 בקודיפיקציה כך שתכלול גם מכשירים נגזרים אשר מושפעים מרפורמת ריביות הייחוס, גם אם הנגזרים אינם נושאים ריבית LIBOR או ריבית ייחוס אחרת אשר צפויה להתבטל.

הבנק בוחן את יישום ההקלות האפשריות בחוזים הרלוונטיים.

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן יופסק ביוני 2023.

למידע נוסף ראה [ביאור 4.כג.1. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

הבנק ממשיך בהיערכותו להפסקת פרסום ריביות הליבור והשימוש בהן, להלן פירוט יתרות החוזים ברמת הקבוצה, נכון ליום 31 במרס 2021, המושפעים מריבית הליבור ואשר העסקאות בגינם ימשכו מעבר למועד הפסקת פרסום הליבור*:

31 במרס 2021	
במיליוני ש"ח	
11,984	הלוואות
497	פיקדונות
3,670	ניירות ערך
69,417	נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

* עסקאות ליבור שימשכו בכל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר - אחרי יוני 2023.

2. עדכונים בנושא הפרשות להפסדי אשראי - CECL

הוראות המפקח על הבנקים מאמצות את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2016-13 וכן עדכונים ותיקונים נוספים הנגזרים מכך. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, וחיצוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין אופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים. זאת, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

בתוך כך, בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי. כמו כן, פרסם הפיקוח על הבנקים בפברואר 2021 חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", במסגרתו בוטלה בין היתר הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מזערי של 0.35% בגין הלוואות לדיור, בוטלה הדרישה לחישוב הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור, ונוספה דרישה לנכות מהון רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

ההוראות החדשות ייושמו מיום 1 בינואר 2022 באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

הבנק ממשיך לבחון את השפעת יישום ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים ולהיערך ליישום הכללים החדשים, ולפיכך לא ניתן לאמוד בשלב זה באופן מהימן את השפעתם הצפויה. ההשפעה עשויה להיות תלויה במצב הכלכלה, בתחזיות העתידיות ובתמהיל התיק במועד היישום לראשונה. היערכות הבנק בעיצומה, וכוללת מיפוי של הדרישות, קביעת מתודולוגיות לחישוב אומדן הפרשה להפסדי אשראי ובחינת השינויים הנדרשים על מנת להתאים את השיטות להערכת הפסדי האשראי ויישום הוראות הגילוי. למרות ששיטות המדידה צפויות להתעדכן, הכללים החדשים אינם משנים את סיכון האשראי הגלום בתיק האשראי של הבנק.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2020	2021
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
א. הכנסות ריבית	
2,218	2,348
מאשראי לציבור	
8	4
מאשראי לממשלה	
32	26
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים	
33	17
מפיקדונות בבנקים	
4	1
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
298	216
מאגרות חוב ^(א)	
2,593	2,612
סך הכל הכנסות ריבית	
ב. הוצאות ריבית	
(353)	(175)
על פיקדונות הציבור	
(1)	(1)
על פיקדונות הממשלה	
(6)	(1)
על פיקדונות מבנקים	
-	(2)
על פיקדונות מבנק ישראל	
(4)	-
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
(60)	(85)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	
(424)	(264)
סך הכל הוצאות ריבית	
2,169	2,348
סך הכנסות ריבית, נטו	
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית^(ב)	
(8)	(12)
הוצאות ריבית	
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב	
41	40
מוחזקות לפדיון	
247	172
זמינות למכירה	
10	4
למסחר	
298	216
סך הכל כלול בהכנסות ריבית	

(א) כולל ריבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 57 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 (58 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020).

(ב) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2020	2021	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים^(א)		
742	1,093	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ^(ב)
742	1,093	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
א.2. מהשקעה באגרות חוב		
167	74	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה
-	(9)	הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה
(33)	-	הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה
134	65	סך הכל מהשקעה באג"ח
(1,269)	(992)	א.3. הפרשי שער, נטו
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות		
23	108	רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר
(27)	-	הפרשה לירידת ערך בגין מניות שאינן למסחר
(28)	(14)	הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר
6	7	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
(180)	91	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו ממניות שאינן למסחר ^(ג)
(2)	-	הפסד ממכירת מניות של חברות מוחזקות
(208)	192	סך הכל מהשקעה במניות
(601)	358	סך כל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר		
(26)	90	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
(32)	(8)	הפסדים שמומשו ושטרם מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ^(ד)
(1)	1	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ^(ד)
(59)	83	סך הכל מפעילויות מסחר^(ה)
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון		
(252)	34	חשיפת ריבית
215	38	חשיפת מטבע חוץ
(24)	9	חשיפה למניות
2	2	חשיפה לסחורות ואחרים
(59)	83	סך הכל
(660)	441	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

- (א) למעט השפעת יחסי גידור.
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) מזה חלק הרווחים בסך 6 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (הפסדים בסך 62 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020).
- (ד) מזה חלק הרווחים בסך 1 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021, הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (לא היו רווחים או הפסדים בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020).
- (ה) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
- (ו) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות למסחר.
- (ז) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאור צב - רווח למניה רגילה

א. רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח (הפסד) הבסיסי למניה מתבסס על הרווח (הפסד) המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2020	2021
בלתי מבוקר	
רווח בסיסי	
(232)	1,340
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)	
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)	
1,466,191	1,452,896
יתרה לתחילת התקופה ^(א)	
72	-
השפעה משוקללת של יחידות PSU ו-RSU שמומשו והנפקת מניות	
(1,811)	-
השפעה משוקללת בגין רכישה עצמית של מניות	
1,464,452	1,452,896
ממוצע משוקלל של מספר המניות	
(0.16)	0.92
רווח (הפסד) בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	

(א) יתרה לתחילת התקופה בניכוי רכישה עצמית של מניות עד ליום 31 בדצמבר 2019 ו-2020.

ב. רווח מדולל למניה

חישוב הרווח (הפסד) המדולל למניה של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, באופן הבא:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2020	2021
בלתי מבוקר	
רווח מדולל	
(232)	1,340
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)	
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)	
1,464,452	1,452,896
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה	
1,464,452	1,452,896
ממוצע משוקלל של מספר המניות בדילול מלא	
(0.16) ^(א)	0.92
רווח (הפסד) מדולל למניה (בשקלים חדשים)	

(א) לאור ההפסד הנקי בשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרס 2020 הרווח (הפסד) המדולל למניה זהה לרווח (הפסד) הבסיסי למניה.

ג. הון המניות

ליום 31 במרס 2021 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,452,896,006 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. (ליום 31 במרס 2020 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,453,553,262 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ.).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 ו-2020 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
624	(199)	(2)	(13)	(3,948)	(3,538)	(43)	(3,495)
624	(199)	(2)	(13)	(3,948)	(3,538)	(43)	(3,495)
44	31	(3)	1,960	1,616	25	1,591	1,591
208	(155)	29	(16)	(1,988)	(1,922)	(18)	(1,904)
1,163	(295)	26	(16)	(3,734)	(2,856)	(64)	(2,792)
336	51	(24)	(5)	424	110	(4)	114
827	(244)	2	(21)	(3,310)	(2,746)	(68)	(2,678)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
624	(199)	(2)	(13)	(3,948)	(3,538)	(43)	(3,495)
624	(199)	(2)	(13)	(3,948)	(3,538)	(43)	(3,495)
539	(96)	28	(3)	214	682	(21)	703
1,163	(295)	26	(16)	(3,734)	(2,856)	(64)	(2,792)

- (א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבצע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ג) התאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית, לרבות השפעת המעבר לקופה משלמת בגין פורשים.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (בלתי מבוקר)					
2020			2021		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(328)	170	(498)	(293)	152	(445)
רווחים (הפסדים) נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
(88)	46	(134)	(43)	22	(65)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(416)	216	(632)	(336)	174	(510)
התאמות מתרגום ^(ב) :					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
89	-	89	99	-	99
גידורים ^(א)					
(45)	23	(68)	(48)	25	(73)
שינוי נטו במהלך התקופה					
44	23	21	51	25	26
(הפסדים) רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים					
31	(14)	45	(24)	12	(36)
חלק הבנק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני הטבות לעובדים ^(ג) :					
(3)	1	(4)	(5)	1	(6)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו					
1,867	(961)	2,828	336	(174)	510
הפסדים נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ה)					
93	(48)	141	88	(46)	134
שינוי נטו במהלך התקופה					
1,960	(1,009)	2,969	424	(220)	644
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
1,616	(783)	2,399	110	(8)	118
בניכוי השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
25	(5)	30	(4)	10	(14)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
1,591	(778)	2,369	114	(18)	132
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3.א](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) התאמות בגין הטבות לעובדים כוללות את עלויות תכניות הפרישה מרצון שבוצעו.
- (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:		
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:		
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	1,191	(404)
787		
רווחים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד^(א)		
(377)	129	(248)
שינוי נטו במהלך השנה		
814	(275)	539
התאמות מתרגום^(ב):		
התאמות מתרגום דוחות כספיים		
(193)	-	(193)
גידורים^(ג)		
147	(50)	97
שינוי נטו במהלך השנה		
(46)	(50)	(96)
רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים		
43	(15)	28
חלק הבנק בהפסד כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני		
(5)	2	(3)
הטבות לעובדים^(ד):		
הפסד אקטוארי נטו		
(134)	39	(95)
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד^(ה)		
470	(161)	309
שינוי נטו במהלך השנה		
336	(122)	214
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה		
1,142	(460)	682
בניכוי השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
(17)	(4)	(21)
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
1,159	(456)	703
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה		

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).

(ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ד) התאמות בגין הטבות לעובדים כוללת את עלויות תכניות הפרישה מרצון שבוצעו.

(ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר) ^(א)					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)				
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
	4,437	(3)	378	4,062	של ממשלת ישראל
	2,550	(49)	30	2,569	מגובי משכנתאות (MBS)
	1,860	(56)	63	1,853	של אחרים זרים
	8,847	(108)	471	8,484	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ליום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר) ^(א)					
	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			הערך במאזן	
	שווי הוגן ^(א)	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	במיליוני ש"ח
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
	32,396	(59)	930	31,525	של ממשלת ישראל
	17,221	(101)	79	17,243	של ממשלות זרות
	68	-	4	64	של מוסדות פיננסיים בישראל
	8,864	(9)	194	8,679	של מוסדות פיננסיים זרים
	7,541	(71)	57	7,555	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
	247	-	14	233	של אחרים בישראל
	5,415	(67)	213	5,269	של אחרים זרים
	71,752	(307) ^(א)	1,491 ^(א)	70,568	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א)

ראה הערות [בעמוד 105](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
מניות וקרנות	4,783	4,501	328	(46)	4,783
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)	1,760	1,760			1,760
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר	4,783	4,501	328 ^(ג)	(46) ^(ד)	4,783
סך כל ניירות ערך שאינם למסחר	85,019	83,553	2,290	(461)	85,382
ליום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	2,138	2,136	5	(3)	2,138
של ממשלות זרות	1	1	-	-	1
של מוסדות פיננסיים בישראל	181	177	4	-	181
של מוסדות פיננסיים זרים	89	87	3	(1)	89
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	76	78	1	(3)	76
של אחרים בישראל	89	87	2	-	89
של אחרים זרים	37	35	2	-	37
סך הכל אגרות חוב	2,611	2,601	17	(7)	2,611
מניות וקרנות	55	56	-	(1)	55
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,666	2,657	17 ^(ג)	(8) ^(ד)	2,666
סך הכל ניירות ערך	87,685	86,210	2,307	(469)	88,048

ראה הערות [בעמוד 105](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)				
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
	3,995	(9)	332	3,672	של ממשלת ישראל
	2,276	(3)	60	2,219	מגובי משכנתאות (MBS)
	790	(3)	39	754	של אחרים זרים
	7,061	(15)	431	6,645	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	הפסדים	רווחים			
	שווי הוגן ^(א)				
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
	35,726	(82)	623	35,185	של ממשלת ישראל
	12,191	(35)	167	12,059	של ממשלות זרות
	18	-	1	17	של מוסדות פיננסיים בישראל
	9,754	(118)	100	9,772	של מוסדות פיננסיים זרים
	8,112	(101)	138	8,075	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
	203	(7)	1	209	של אחרים בישראל
	5,423	(58)	197	5,284	של אחרים זרים
	71,427	^(א) (401)	^(ב) 1,227	70,601	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א)

ראה הערות [בעמוד 105](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
מניות וקרנות	3,516	78	(192)	3,516	
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)	1,377			1,377	
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר	3,516	78^(ג)	(192)^(ד)	3,516	
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	81,588	1,736	(608)	82,004	
ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב:					
של ממשלת ישראל	11,014	5	(52)	10,967	
של ממשלות זרות	267	50	(1)	316	
של מוסדות פיננסיים בישראל	621	3	(4)	620	
של מוסדות פיננסיים זרים	254	1	(38)	217	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	142	-	(11)	131	
של אחרים בישראל	107	6	(8)	105	
של אחרים זרים	61	1	(1)	61	
סך הכל אגרות חוב	12,466	66	(115)	12,417	
מניות וקרנות	8	-	(1)	7	
סך הכל ניירות ערך למסחר	12,474	66^(ג)	(116)^(ד)	12,424	
סך הכל ניירות ערך^(ה)	93,350	1,802	(724)	94,428	

ראה הערות [בעמוד 105](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון: אגרות חוב -					
3,919	3,919	557	(1)	4,475	של ממשלת ישראל
2,265	2,265	40	(8)	2,297	מגובי משכנתאות (MBS)
818	818	68	-	886	של אחרים זרים
7,002	7,002	665	(9)	7,658	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
34,821	33,592	1,233	(4)	34,821	של ממשלת ישראל
19,893	19,794	112	(13)	19,893	של ממשלות זרות
69	64	5	-	69	של מוסדות פיננסיים בישראל
8,861	8,590	271	-	8,861	של מוסדות פיננסיים זרים
6,996	6,932	87	(23)	6,996	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
220	209	11	-	220	של אחרים בישראל
6,067	5,684	387	(4)	6,067	של אחרים זרים
76,927	74,865	2,106 ^(א)	(44) ^(א)	76,927	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(ב)
ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
4,335	4,148	230	(43)	4,335	מניות וקרנות
1,566	1,566			1,566	מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)
4,335	4,148	230 ^(א)	(43) ^(א)	4,335	סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר
88,264	86,015	3,001	(96)	88,920	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר

ראה הערות [בעמוד 105](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב					
של ממשלת ישראל	3,144	9	-	3,144	
של ממשלות זרות	223	31	-	223	
של מוסדות פיננסיים בישראל	323	4	-	323	
של מוסדות פיננסיים זרים	98	3	(1)	98	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	80	-	(5)	80	
של אחרים בישראל	58	2	-	58	
של אחרים זרים	46	3	-	46	
סך הכל אגרות חוב	3,972	52	(6)	3,972	
מניות וקרנות	61	7	(1)	61	
סך הכל ניירות ערך למסחר	4,033	59^(ב)	(7)^(ג)	4,033	
סך הכל ניירות ערך	92,297	89,996	(103)	92,953	

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (ה) כולל אג"ח פגומות צוברות ריבית ליום 31 במרס 2020 בסך 5 מיליון ש"ח.
- (ו) סך של 9.3 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם (SSA) Supernationals, Sovereign and Agencies (31 במרס 2020 - 9.6 מיליארד ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 9.0 מיליארד ש"ח).
- (ז) ביום 1 במרס 2021 סווגה חברת הבת בארה"ב יתרה של כ-750 מיליון ש"ח (כ-225 מיליון דולר) מתיק אגרות חוב זמינות למכירה לתיק אגרות חוב מוחזקות לפדיון.

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו הסתכמו בסך 1 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 233 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 95 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

ניירות ערך ששוועדו הסתכמו בסך 14,899 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 9,041 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 14,419 מיליון ש"ח). לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3א](#).

ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכרו

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	3	-	-	3	183	של ממשלת ישראל
4	-	-	4	104	45	-	-	45	1,473	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	56	-	-	56	1,036	של אחרים זרים
4	-	-	4	104	104	-	-	104	2,692	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	9	-	-	9	509	של ממשלת ישראל
2	-	-	2	144	1	-	-	1	141	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	3	-	-	3	184	של אחרים זרים
2	-	-	2	144	13	-	-	13	834	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכר (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	1	-	-	1	31	של ממשלת ישראל
3	-	-	3	117	5	-	-	5	252	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ז)	273	של אחרים זרים
3	-	-	3	117	6	-	-	6	556	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ז)					הפסדים שטרם מומשו ^(ז)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	59	-	-	59	3,076	של ממשלת ישראל
4	-	-	4	108	97	-	-	97	5,928	של ממשלות זרות
1	-	-	1	30	8	-	-	8	1,018	של מוסדות פיננסיים זרים
11	-	-	11	982	60	-	-	60	2,933	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
-	-	-	- ^(ז)	1	67	-	-	67	1,694	של אחרים זרים
16	-	-	16	1,121	291	-	-	291	14,649	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
- (ז) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ו)					הפסדים שטרם מומשו ^(ו)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	82	-	-	82	8,122	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	35	-	-	35	2,582	של ממשלות זרות
13	-	-	13	715	105	-	17	88	3,766	של מוסדות פיננסיים זרים
58	-	-	58	1,914	43	-	-	43	1,076	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	7	-	1	6	121	של אחרים בישראל
1	-	-	1	127	57	-	2	55	1,183	של אחרים זרים
72	-	-	72	2,756	329	-	20	309	16,850	סך כל אגרות חוב זמינות למכירה

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(ו)					הפסדים שטרם מומשו ^(ו)					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	4	-	-	4	1,490	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	13	-	-	13	4,073	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ז)	363	של מוסדות פיננסיים זרים
13	-	-	13	1,018	10	-	-	10	926	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ז)	5	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	4	-	-	4	568	של אחרים זרים
13	-	-	13	1,018	31	-	-	31	7,425	סך כל אגרות חוב זמינות למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בנין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בנין מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בנין מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
- (ז) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם מומש

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
	1,985	(2)	36	(32)	1,949	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
	823	- ^(ב)	57	(27)	766	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
	1,108	(9)	889	(1)	219	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
סך הכל	3,916	(11)	982	(60)	2,934	

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
	209	(1)	59	(3)	150	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
	1,254	(10)	935	(9)	319	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
	1,527	(47)	920	(31)	607	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
סך הכל	2,990	(58)	1,914	(43)	1,076	

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
	148	(1)	40	(1)	108	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
	653	(2)	77	(7)	576	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
	1,143	(10)	901	(2)	242	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
סך הכל	1,944	(13)	1,018	(10)	926	

(א) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
 (ב) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	שווי הוגן
לשווי הוגן	לשווי הוגן	לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,409	30	(30)	2,409
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,324	17	(16)	1,323
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,085	13	(14)	1,086
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
141	-	(19)	160
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או בערבותם GNMA או			
141	-	(19)	160
2,550	30	(49)	2,569
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,550	30	(49)	2,569
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			
31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	שווי הוגן
לשווי הוגן	לשווי הוגן	לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,267	60	(3)	2,210
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,370	30	(3)	1,343
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
897	30	-	867
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
9	-	-	9
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או בערבותם GNMA או			
9	-	-	9
2,276	60	(3)	2,219
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,276	60	(3)	2,219
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,102	40	(4)	2,138
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,114	19	(4)	1,129
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
988	21	-	1,009
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
163	-	(4)	159
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA או בערבותם GNMA או			
163	-	(4)	159
2,265	40	(8)	2,297
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,265	40	(8)	2,297
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3,019	14	(34)	2,999
מזה: אגרות חוב שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
982	2	(11)	973
אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2,037	12	(23)	2,026
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
2,429	32	(27)	2,434
מזה: אגרות חוב שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA או בערבותם GNMA או			
2,112	24	(27)	2,109
5,448	46	(61)	5,433
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,107	11	(10)	2,108
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,411	10	(3)	1,418
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
324	-	(6)	318
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
7,555	57	(71)	7,541

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)		שווי הוגן
	רווחים	הפסדים	
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3,373	83	(4)	3,452
745	20	-	765
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
2,628	63	(4)	2,687
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
2,869	53	(19)	2,903
2,478	49	(11)	2,516
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
6,242	136	(23)	6,355
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
1,833	2	(78)	1,757
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
1,329	1	(74)	1,256
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
412	-	(3)	409
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
8,075	138	(101)	8,112
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)		שווי הוגן
	רווחים	הפסדים	
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,513	36	(2)	2,547
735	9	(1)	743
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,778	27	(1)	1,804
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
2,494	41	(9)	2,526
2,159	33	(8)	2,184
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
5,007	77	(11)	5,073
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
1,925	10	(12)	1,923
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
1,509	9	(5)	1,513
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
330	-	(7)	323
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
6,932	87	(23)	6,996
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2	-	-	2
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2	-	-	2
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
36	-	(3)	33
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
35	-	(3)	32
38	-	(3)	35
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
40	1	-	41
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
78	1	(3)	76
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3	-	-	3
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
3	-	-	3
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
40	-	(1)	39
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
43	-	(1)	42
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
99	-	(10)	89
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
142	-	(11)	131
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2	-	-	2
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2	-	-	2
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
37	-	(3)	34
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
36	-	(3)	33
39	-	(3)	36
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
46	-	(2)	44
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
85	-	(5)	80
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
151,403	-	818	152,221	15,188	167,409
שנבדקו על בסיס פרטני					
42,256	92,528	25,748	160,532	2,063	162,595
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
638 ^(א)	92,405	-	93,043	-	93,043
מזה: לפי עומק פיגור					
193,659	92,528	26,566	312,753	17,251	330,004
סך הכל חובות^(א)					
מזה ² :					
2,445	-	339	2,784	-	2,784
חובות בארגון מחדש					
962	23	18	1,003	8	1,011
חובות פגומים אחרים					
3,407	23	357	3,787	8	3,795
סך הכל חובות פגומים					
63	698	32	793	-	793
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
3,475	2	252	3,729	-	3,729
חובות בעייתיים אחרים					
6,945	723	641	8,309	8	8,317
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
3,141	-	238	3,379	3	3,382
שנבדקו על בסיס פרטני					
678	614	521	1,813	-	1,813
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
1	612 ^(ב)	-	613	-	613
מזה: לפי עומק פיגור					
3,819	614	759	5,192	3	5,195
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
899	6	225	1,130	- ^(ד)	1,130
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 454 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
141,719	-	857	142,576	19,441	162,017
שנבדקו על בסיס פרטני					
43,946	85,627	26,306	155,879	1,515	157,394
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
728 ^(א)	85,427	-	86,155	-	86,155
מזה: לפי עומק פיגור					
185,665	85,627	27,163	298,455	20,956	319,411
סך הכל חובות^(א)					
מזה: ²					
637	-	293	930	-	930
חובות בארגון מחדש					
1,554	-	20	1,574	-	1,574
חובות פגומים אחרים					
2,191	-	313	2,504	-	2,504
סך הכל חובות פגומים					
90	824	58	972	-	972
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
2,301	-	242	2,543	-	2,543
חובות בעייתיים אחרים					
4,582	824	613	6,019	-	6,019
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
2,186	-	190	2,376	5	2,381
שנבדקו על בסיס פרטני					
597	497	499	1,593	-	1,593
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
- ^(א)	496 ^(ב)	-	496	-	496
מזה: לפי עומק פיגור					
2,783	497	689	3,969	5	3,974
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
378	-	178	556	-	556
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 301 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
143,317	24	786	144,127	10,879	155,006
שנבדקו על בסיס פרטני					
40,741	90,365	25,398	156,504	158	156,662
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
624 ^(א)	90,237	-	90,861	-	90,861
מזה: לפי עומק פיגור					
184,058	90,389	26,184	300,631	11,037	311,668
סך הכל חובות^(א)					
מזה: ²					
2,324	-	317	2,641	-	2,641
חובות בארגון מחדש					
1,308	50	20	1,378	15	1,393
חובות פגומים אחרים					
3,632	50	337	4,019	15	4,034
סך הכל חובות פגומים					
56	720	38	814	-	814
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
3,525	2	266	3,793	-	3,793
חובות בעייתיים אחרים					
7,213	772	641	8,626	15	8,641
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
3,135 ^(ה)	1	228	3,364	3	3,367
שנבדקו על בסיס פרטני					
747 ^(ה)	635	544	1,926	-	1,926
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
- ^(ד)	634 ^(ב)	-	634	-	634
מזה: לפי עומק פיגור					
3,882	636	772	5,290	3	5,293
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
911 ^(ה)	7	212	1,130	- ^(ד)	1,130
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 460 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
 (ה) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
4,284	636	792	5,712	3	5,715
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
(180)	(19)	(13)	(212)	-	(212)
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
(114)	(3)	(74)	(191)	-	(191)
מחיקות חשבונאיות					
241	-	71	312	-	312
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
127	(3)	(3)	121	-	121
מחיקות חשבונאיות נטו					
10	-	-	10	-	10
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
4,241	614	776	5,631	3	5,634
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
422	-	17	439	-	439
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,590	467	657	3,714	2	3,716
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
739	31	87	857	3	860
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(252)	(1)	(104)	(357)	-	(357)
מחיקות חשבונאיות					
91	-	69	160	-	160
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(161)	(1)	(35)	(197)	-	(197)
מחיקות חשבונאיות נטו					
9	-	-	9	-	9
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
3,177	497	709	4,383	5	4,388
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
394	-	20	414	-	414
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		31 במרס		
2020	2020	2021		
מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
בישראל				
לפי דרישה				
116,042	102,975	126,404		אינם נושאים ריבית
176,276	156,745	177,780		נושאים ריבית
292,318	259,720	304,184		סך הכל לפי דרישה
132,325	133,428	129,483		לזמן קצוב
424,643	393,148	433,667		סך כל פיקדונות בישראל ¹
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
11,363	8,673	13,361		אינם נושאים ריבית
6,713	6,485	9,295		נושאים ריבית
18,076	15,158	22,656		סך הכל לפי דרישה
4,312	10,321	4,089		לזמן קצוב
22,388	25,479	26,745		סך כל פיקדונות מחוץ לישראל
447,031	418,627	460,412		סך כל פיקדונות הציבור
¹ מזה:				
147,228	142,646	149,244		פיקדונות של אנשים פרטיים
80,499	76,531	76,698		פיקדונות של גופים מוסדיים
196,916	173,971	207,725		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		31 במרס		
2020	2020	2021		
מבוקר		בלתי מבוקר		תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
במיליוני ש"ח				
117,472	110,282	120,881		עד 1
108,612	105,389	110,994		מעל 1 ועד 10
77,759	73,592	84,156		מעל 10 ועד 100
54,650	44,973	55,563		מעל 100 ועד 500
88,538	84,391	88,818		מעל 500
447,031	418,627	460,412		סך הכל

ביאור 8 - זכויות עובדים

א. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	
2020	2020	2021	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים			
20,491	16,751	20,174	סכום ההתחייבות
8,945	7,448	9,179	השווי ההוגן של נכסי התכנית
11,546	9,303	10,995	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
חופשת יובל צבורה			
36	33	35	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
36	33	35	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות			
639	552	652	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
639	552	652	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך הכל¹			
12,221	9,888	11,682	עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"
84	61	63	¹ מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

2. תכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון

1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים שהסתיימו	לשלושה חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 במרס	
2020	2020	2021	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
20,470	20,470	20,491	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת התקופה
175	45	49	עלות שירות
573	132	134	עלות ריבית
33	9	8	הפקדות משתתפי תכנית
555	(3,278)	(327)	הפסד (רווח) אקטוארי
(19)	1	17	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(1,296)	(628)	(198)	הטבות ששולמו
20,491	16,751	20,174	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופת הדיווח
18,817	15,618	18,557	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופת הדיווח

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

א. מחויבות ומצב המימון (המשך)

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2021	
2020	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
7,614	7,614	8,945	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה
743	(423)	282	תשואה בפועל על נכסי תכנית
1,272	633	43	הפקדות לתכנית על ידי הבנק
33	9	8	הפקדות משתתפי תכנית
(31)	-	18	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(732)	(385)	(117)	הטבות ששולמו
46	-	-	אחר
8,945	7,448	9,179	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח
11,546	9,303	10,995	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	2021	
2020	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
11,546	9,303	10,995	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
11,546	9,303	10,995	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

4. סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	2021	
2020	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
5,564	3,005	4,925	הפסד אקטוארי, נטו
5,564	3,005	4,925	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2021	
2020	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
175	45	49	עלות שירות
573	132	134	עלות ריבית
(365)	(89)	(99)	תשואה חזויה על נכסי התכנית
470	139	131	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
-	-	-	אחר לרבות שינוי מבני
853	227	215	סך עלות ההטבה, נטו
181	48	45	סך הוצאה בגין תכנית פנסיה להפקדה מוגדרת
1,034	275	260	סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2021	
2020	2020		
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
177	(2,766)	(510)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו לתקופה
(470)	(139)	(131)	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
(5)	2	2	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(46)	-	-	אחר
(344)	(2,903)	(639)	סך הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
853	227	215	סך עלות ההטבה נטו
509	(2,676)	(424)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו
 1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

31 במרס		ליום 31 בדצמבר	
2021	2020	2020	2021
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
שיעור היוון	0.98	2.43	1.00
שיעור עליית המדד	1.91	1.47	1.63
שיעור עזיבה	0.1-3.7	0.1-3.7	0.1-3.7
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0-6.3	0-6.3

2. ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה

31 במרס		ליום 31 בדצמבר	
2021	2020	2020	2021
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
שיעור היוון	1.00	1.22	1.62
תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תכנית	4.50	5.50	4.59
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0-6.3	0-6.3

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

גידול בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר
2021	2020	2021	2020	2021	2020
בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר
במיליוני ש"ח					
שיעור היוון	(2,767)	(2,141)	(2,846)	3,445	2,634
שיעור עליית המדד	(660)	(444)	(681)	745	496
שיעור עזיבה	316	212	320	(306)	(188)
שיעור גידול בתגמול	732	496	755	(650)	(444)

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים, כאשר חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תתרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין את גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצטמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2020	2020	2021	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח		
246	256	332		מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,733	1,655	1,730		מניות
533	463	380		אגרות חוב ממשלתיות
997	1,230	1,073		אגרות חוב קונצרניות
5,436	3,844	5,664		אחר
8,945	7,448	9,179		סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2021

אחוז מנכסי התכנית		יעד הקצאה		
31 בדצמבר		31 במרס		31 בדצמבר
2020	2020	2021	2021	2021
מבוקר		בלתי מבוקר		
		באחוזים		
3	3	4	3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
19	22	19	19	מניות
6	6	4	6	אגרות חוב ממשלתיות
11	17	12	11	אגרות חוב קונצרניות
61	52	61	61	אחר
100	100	100	100	סך הכל

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	תחזית ^(א)	
2020	2020	2021	2021
מבוקר			בלתי מבוקר
			במיליוני ש"ח
1,305	642	51	184
			הפקדות

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה כי יפקדו לתכנית להטבה מוגדרת במהלך התקופה שנותרה עד לסוף שנת 2021.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2021	573
2022	746
2023	774
2024	827
2025	829
2026-2030	4,876
2031 ואילך	13,894
סך הכל	22,519

(א) בערכים מהוונים.

ביאור פא - הון

שינויים בהון הבנק

מניות רדומות של הבנק

נכון למועד פרסום הדוח, בבעלות הבנק 7,824,258 מניות רדומות.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250
ביום 31 במרס 2020 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250) (להלן: הוראת השעה). בהתאם להוראת השעה, תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-9% וביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-12.5% (חלף 10% ו-13.5% בהתאמה, עובר לפרסום החוזר). הוראה זו חלה על לאומי.

על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל, החליט הפיקוח על הבנקים ביום 22 במרס 2021 להאריך בתקופה נוספת של שישה חודשים את תוקף הוראת השעה, עד ליום 30 בספטמבר 2021 (תום תוקף ההוראה). תוקף ההקלה ביעדי ההון יהיה עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה, ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

כמו כן, על פי החוזר מיום 22 במרס 2021 נקבע כי בתקופת ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3% לא תחשב כחריגה מיחסי ההון הנדרשים, בכפוף לתכנון הון מוקפד ושמרני ולדיווח לפיקוח על הבנקים. בהתאם להודעת בנק ישראל מיום 7 במרס 2021, לצד הארכת תוקף הוראת השעה וההקלות ההוניות שבמסגרתה עד ליום 30 בספטמבר 2021, הפיקוח על הבנקים מצפה מהמערכת הבנקאית שלא לעשות שימוש בעודפי ההון לצורך חלוקת דיבידנדים לפחות עד לתום תוקף הוראת השעה.

ביום 15 בנובמבר 2020, במסגרת הוראת השעה, פרסם בנק ישראל חוזר להתאמת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס המינוף", כך שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% עובר לפרסום החוזר). עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. הוראה זו חלה על לאומי מיום פרסום החוזר.

למידע בנוגע להקלה בדרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדיור ראה [ביאור 25א לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

בהתאם להוראת השעה, ובתוספת דרישת ההון בגין יתרת ההלוואות לדיור, דרישות ההון המינימליות שחלות על הבנק ליום 31 במרס 2021 הינן 9.21% ליחס הון עצמי רובד 1 ו-12.71% ליחס ההון הכולל.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם לדברי ההסבר להוראת השעה, ולמכתב הפיקוח על הבנקים ממרס 2021 בנוגע להארכת תוקף הוראת השעה בתקופה נוספת של שישה חודשים עד ליום 30 בספטמבר 2021, הפיקוח על הבנקים מצפה מהמערכת הבנקאית שלא לעשות שימוש בעודפי ההון לצורך חלוקת דיבידנדים לפחות עד לתום תוקף הוראת השעה.

למידע נוסף ולמידע בנוגע למדיניות חלוקת הדיבידנד של לאומי ראה [ביאור 25א לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
26 במאי 2019	23 ביוני 2019	29.27	437
13 באוגוסט 2019	8 בספטמבר 2019	24.95	369
26 בנובמבר 2019	22 בדצמבר 2019	20.87	306
26 בפברואר 2020	23 במרס 2020	20.29	297

ביאור 9א - הון (המשך)

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

תשקיף המדף של הבנק, על פיו ניתן להציע ניירות ערך, היה בתוקף עד לתאריך 24 במאי 2021. ביום 26 במאי 2021 אישר דירקטוריון הבנק תשקיף מדף חדש של הבנק, שיעמוד בתוקף לתקופה של שנתיים ממועד פרסומו, אשר קיבל את היתר רשות ניירות ערך.

למידע בעניין הנפקת כתבי ההתחייבות סדרה 401 ו-402 במהלך שנת 2018, ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2018](#). למידע בעניין הנפקת כתבי ההתחייבות סדרה 403 ו-404 במהלך שנת 2019, ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2019](#). למידע בעניין הנפקת כתבי התחייבויות סדרה לאומי § 2031, הנפקת אגרות חוב סדרה 181, פירעון אגרות חוב סדרה 177 ופירעון כתבי התחייבויות נדחים סדרה י"ד במהלך שנת 2020, ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

פדיון מוקדם של שטרי הון נדחים

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתבי התחייבות נדחים סדרה 400 אשר הונפקו לציבור בינואר 2016. בהתאם לכך, ביום 21 בינואר 2021 נפדו כתבי התחייבויות סדרה 400 בסך כ-0.9 מיליארד ש"ח. בעקבות ההחלטה על פדיון מוקדם מלא, שפורסמה ביום 30 בדצמבר 2020, כתבי התחייבות סדרה 400 לא הוכרו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020.

ביום 30 בדצמבר 2020 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא גם את שטרי הון סדרות 200 ו-201 אשר הונפקו לציבור בפברואר 2010. בהתאם לכך ביום 4 בפברואר 2021 נפדו שטרי הון סדרות 200 ו-201 בסך כולל של כ-2.3 מיליארד ש"ח. שטרי ההון נכללו בהון הפיקוחי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, בהתאם להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן הפיקוח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
5. הקצאת הון בגין סיכון CVA

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי נוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2021 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 10%.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון אשר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לעניין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020. ביום 13 בינואר 2020 התקבל אישור בנק ישראל להארכת תוקף האישור עד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024 (כולל). שינוי השיטה ממתן באופן משמעותי את התנדטיות הנובעת משינויים בריבית להיוון.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת וועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

לצורך ההון הרגולטורי ההתחייבות הפנסיונית הינה בסך 18,868 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 40,446 מיליון ש"ח וזאת לעומת ההתחייבות הפנסיונית בספרים בסך של 20,644 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 37,061 מיליון ש"ח.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2021:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון ליום 31 במרס 2021 מסתכמים בכ-344.7 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03% ו-0.04% בהתאמה.
- שינוי הון עצמי רובד 1 - הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2021 מסתכם בכ-40.4 מיליארד ש"ח. קיטון של 100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03%.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר		31 במרס	
2020		2021	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
39,262	35,887	40,446	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^(א)
12,297	13,857	10,333	הון רובד 2, לאחר ניכויים
51,559	49,744	50,779	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
303,356	301,846 ^(ד)	317,777	סיכון אשראי ^(ב)
5,313	6,283	4,488	סיכויי שוק
22,182	22,783	22,458	סיכון תפעולי
330,851	330,912	344,723	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.87%	10.84%	11.73%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.58%	15.03%	14.73%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.23%	9.25%	9.21%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)
12.73%	12.75%	12.71%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)
ב. חברות בת משמעותיות			
בנק לאומי ארה"ב			
13.82%	12.54%	14.07%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.07%	13.48%	15.25%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
7.00%	7.00%	7.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(ג)
10.50%	10.50%	10.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(ג)

- (א) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש עד ליום 31 במרס 2020 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ביום 31 במרס 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה לפיה יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 9% ו-12.5% בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למעט הלוואות לדיוור שניתנו בתקופת הוראת השעה. לפירוט נוסף על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה, ראה [ביאור 9א](#) לעיל.
- (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", הפוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2021, 30 ביוני 2022 וליום 30 בספטמבר 2024 בהתאמה. מסך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון הופחתו 7 מיליון ש"ח ליום 31 במרס 2021 בשל התאמות בגין תכניות התייעלות (ליום 31 במרס 2020 התווספו 9 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2020 התווספו 1 מיליון ש"ח). לפרטים נוספים על ההתאמות בגין תכניות התייעלות ראה [סעיף 7.1](#) להלן.
- (ג) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית הינו 4.5% ו-8%, בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת כרית לשימור הון של 2.5%.
- (ד) סוג מחדש.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	31 במרס		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח	
1. הון עצמי רובד 1			
37,664	36,245	39,118	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
295	336	283	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - זכויות מיעוט
1,368	(531)	1,065	התאמות בגין המעבר בין העקום החשבונאי לעקום 8 רבעונים ^(א)
39,327	36,050	40,466	סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
(150)	(132)	(179)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(188)	(442)	(55)	מיסים נדחים לקבל
(13)	(23)	(17)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(351)	(597)	(251)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
286	434	231	סך ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
39,262	35,887	40,446	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2			
8,505	10,119	6,361	הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
3,792	3,738	3,972	הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
12,297	13,857	10,333	סך הון רובד 2 לפני ניכויים
ניכויים:			
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
12,297	13,857	10,333	סך הכל הון רובד 2
51,559	49,744	50,779	סך הכל הון כולל

(א) בהתאם לאישור פרטני מהפיקוח על הבנקים.

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רוברד 1

31 במרס		31 בדצמבר
2021		2020
בלתי מבוקר		מבוקר
באחוזים		
יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות ^(א)		
11.67%	10.71%	11.78%
התאמות בגין תכנית התייעלות ^(ב)		
0.06%	0.13%	0.09%
11.73%	10.84%	11.87%
יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון		

(א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המוקבלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
 (ב) התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות ההון.

ה. יחס מינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רוברד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רוברד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר להתאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250). על פי החוזר נקבעה התאמה להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס המינוף", כך שתאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (חלף 5% עובר לחוזר). תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% עובר לחוזר). בהתאם לכך, הבנק נדרש לעמוד ביחס מינוף מזערי של 5.5%. עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימאלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס	
2020	2020	2021	2021
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. בנתוני המאוחד^(א)			
39,262	35,887	40,446	הון רובד 1
597,538	^(ב) 557,829	612,517	סך החשיפות
יחס המינוף			
6.57%	6.43%	6.60%	יחס המינוף
5.50%	6.00%	5.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים
ב. חברות בת משמעותיות			
בנק לאומי ארה"ב			
11.41%	11.49%	10.85%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים

(א) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים. ההשפעה של ההקלה בגין תכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 31 במרס 2021 המוערכת בכ-0.03% נזקפת על פני 5 שנים בקו ישר ממועד תחילתן (0.05%-0.07% ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 31 במרס 2020, בהתאמה). לפרטים נוספים על ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה [סעיף 7](#) לעיל.

כמו כן, בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון התאמות מיישום ריבית ההיוון המחושבת על פני ממוצע נע של תשואת השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח, בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות.

(ב) סווג מחדש.

1. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות כוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

יחס כיסוי הנזילות מונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

החל מיום 1 בינואר 2017 ואילך, יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש הינו 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 במרס		31 בדצמבר	
2021	2020	2020	
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
יחס כיסוי הנזילות		137	128
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)		100	100
ב. בנתוני הבנק			
יחס כיסוי הנזילות		136	126
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		100	100

הערה: בנק לאומי ארה"ב אינו נדרש ביחס כיסוי נזילות.

(א) בימים אלה מתבצעת בחינה לגבי המתודולוגיה של חישוב יחס הנזילות ולהערכת הבנק יישום מתודולוגיה חדשה, ככל שתיקבע, תותיר את הבנק עם יחס נזילות גבוה משמעותית מהדרישות הרגולטוריות בנושא. לאור האמור, ובתיאום עם הפיקוח על הבנקים, קבע הבנק בשלב זה יחס כיסוי נזילות פנימי מעבר ליחס המזערי הנדרש על ידי הפיקוח, בשיעור של 115%.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 במרס		31 בדצמבר	
2021	2020	2020	
בלתי מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח			
(1) התחייבויות לרכישת ניירות ערך		669	821
(2) התחייבויות להשקעה בבניינים ובציוד ורכישתם		24	82

לשלושה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה	
ביום 31 במרס	2020	ביום 31 בדצמבר	2020
בלתי מבוקר		מבוקר	
במיליוני ש"ח			
(4) פעילות מכירת אשראי			
הערך בספרים של האשראי שנמכר		4 ^(א)	-
תמורה שהתקבלה במזומן		4 ^(א)	-
סך הכל רווח נטו ממכירת אשראי		-	-

(א) הוצג מחדש.

ב. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

כביאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2020, נכלל מידע לגבי כל התביעות המהותיות למועד פרסום הדוחות כאמור. בכביאור להלן נכלל מידע לעניין תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת הדוח ולאחר תקופת הדוח, ככל שהוגשו, וכן שינויים שחלו לגבי תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת דיווח קודמות, ואינו כולל מידע אודות תביעות שדווחו **כביאור 26 לדוח השנתי** ולא חל לגביהן שינוי.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

לדעת הנהלת הבנק והחברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-240 מיליון ש"ח.

1. להלן מידע לעניין שינויים מהותיים בתקופת הדיווח ועד למועד פרסום הדוחות:

1.1. ביום 29 באפריל 2015 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, סכום התביעה כ-150 מיליון ש"ח. לטענת המבקש, כספים של ניצולי שואה, אשר הופקדו לפני מלחמת העולם השנייה בבנק אפ"ק ולא נמשכו על ידי הלקוחות במהלך המלחמה, הושבו ללקוחות או ליורשיהם כשהם אינם משוערכים כביכול לערכים ריאליים. ביום 11 בפברואר 2021 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי שדחה את הבקשה לאישור התובענה וביום 12 באפריל 2021 הגישו המבקשים ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון.

1.2. ביום 2 במרס 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שני בנקים נוספים. בתובענה נטען כי הבנקים אינם רשאים לגבות מלקוחות שהם עסק גדול עמלת רישום פעולה (עמלת שורה), בנוסף לעמלות הספציפיות, הנגבות בגין השירותים השונים. המבקשת מציינת כי הנזק שנגרם לה הינו 101.65 ש"ח ואינה מציינת את הערכת הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה.

2. כמו כן תלויה ועומדת נגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, שהסכום הנטען בה מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענה זו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייה ומטעם זה לא בוצעה כגינה הפרשה.

2.1. ביום 11 באפריל 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים וגופים פיננסיים נוספים. עניינה של התובענה בטענת המבקשים, לפיה, הנתבעים פוגעים בפרטיות לקוחותיהם ומפריים את חובת הסודיות המוטלת עליהם בכך שהם מעבירים מידע פרטי של הלקוחות לצדדים שלישיים ובפרט לחברת גוגל. המבקשים מעריכים את הנזק האישי שנגרם להם כ-2,000 ש"ח ואינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי.

3. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא מתנהלות תביעות מהותיות נגד חברות בנות של הבנק, למעט המפורט [כביאור 1.2.ה.26. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		חוזי Forward-I Futures
14,973	13,222	1,751
		אופציות שנכתבו
8,075	6,575	1,500
		אופציות שנקנו
2,746	2,746	-
219,061	197,868	21,193
		Swaps ^(א)
244,855	220,411	24,444
		סך הכל ^(ב)
6,911	-	6,911
		מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward-I Futures ^(ד)
286,280	245,050	41,230
		אופציות שנכתבו
35,584	34,563	1,021
		אופציות שנקנו
34,865	33,844	1,021
		Swaps ^(א)
20,331	19,648	683
377,060	333,105	43,955
		סך הכל
(ג) חוזים בגין מניות		
		חוזי Forward-I Futures
116,023	115,478	545
		אופציות שנכתבו
37,533	36,831	702
		אופציות שנקנו ^(ה)
37,561	36,940	621
		Swaps
83,662	83,546	116
274,779	272,795	1,984
		סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward-I Futures
3,857	3,857	-
		אופציות שנכתבו
296	296	-
		אופציות שנקנו
296	296	-
		Swaps
184	184	-
4,633	4,633	-
		סך הכל
(ה) חוזי אשראי		
		הבנק ערב
-	-	-
		הבנק מוטב
-	-	-
901,327	830,944	70,383
		סך כל הסכום הנקוב

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 110,265 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדיד בסך 12,495 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 15,474 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 36,573 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		חוזי Forward-I Futures
41,205	38,147	3,058
		אופציות שנכתבו
13,005	11,579	1,426
		אופציות שנקנו
10,101	10,101	-
309,096	270,202	38,894
		Swaps ^(א)
373,407	330,029	43,378
		סך הכל ^(ב)
5,974	-	5,974
		מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward-I Futures ^(ד)
297,476	253,388	44,088
		אופציות שנכתבו
37,704	36,664	1,040
		אופציות שנקנו
37,030	35,990	1,040
		Swaps ^(א)
18,726	18,050	676
390,936	344,092	46,844
		סך הכל
(ג) חוזים בנין מניות		
		חוזי Forward-I Futures
100,411	99,874	537
		אופציות שנכתבו
60,201	59,106	1,095
		אופציות שנקנו ^(א)
60,016	58,981	1,035
		Swaps
84,918	84,472	446
305,546	302,433	3,113
		סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward-I Futures
1,430	1,430	-
		אופציות שנכתבו
480	480	-
		אופציות שנקנו
479	479	-
		Swaps
396	396	-
2,785	2,785	-
		סך הכל
(ה) חוזי אשראי		
		הבנק ערב
-	-	-
		הבנק מוטב
-	-	-
1,072,674	979,339	93,335
		סך כל הסכום הנקוב

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 163,031 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 13,821 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 33,958 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 58,672 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		2,309
23,806	21,497	Forward-I Futures
8,082	6,732	אופציות שנכתבו
3,899	3,899	אופציות שנקנו
209,398	187,068	Swaps ^(א)
245,185	219,196	סך הכל ^(ב)
5,973	-	מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		42,487
231,721	189,234	Forward-I Futures ^(ד)
16,313	15,469	אופציות שנכתבו
17,355	16,511	אופציות שנקנו
19,252	18,541	Swaps ^(א)
284,641	239,755	סך הכל
(ג) חוזים בניין מניות		
		462
135,225	134,763	Forward-I Futures
23,164	22,340	אופציות שנכתבו
23,071	22,341	אופציות שנקנו ^(ה)
75,967	75,894	Swaps
257,427	255,338	סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		-
2,778	2,778	Forward-I Futures
254	254	אופציות שנכתבו
254	254	אופציות שנקנו
157	157	Swaps
3,443	3,443	סך הכל
(ה) חוזי אשראי		
		-
-	-	הבנק ערב
-	-	הבנק מוטב
790,696	717,732	סך כל הסכום הנקוב

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 103,343 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדיד בסך 12,553 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 12,852 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 22,272 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
4,525	4,135	390	4,447	4,044	403
(א) חוזי ריבית					
201	-	201	278	-	278
מזה: נגזרים מגדרים					
4,023	3,857	166	3,870	3,721	149
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
4,575	4,542	33	4,572	4,546	26
(ג) חוזים בגין מניות					
174	174	-	175	175	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
-	-	-	-	-	-
13,297	12,708	589	13,064	12,486	578
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
13,297	12,708	589	13,064	12,486	578
יתרה מאזנית					
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשכנות נטו או להסדרים דומים					
474	474	-	341	323	18

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 3 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 28 מיליון ש"ח.

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
7,648	6,622	1,026	6,768	6,469	299
(א) חוזי ריבית					
525	-	525	46	-	46
מזה: נגזרים מגדרים					
4,810	4,666	144	5,681	5,498	183
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
12,215	12,185	30	12,174	12,153	21
(ג) חוזים בגין מניות					
275	275	-	278	278	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
-	-	-	-	-	-
24,948	23,748	1,200	24,901	24,398	503
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
24,948	23,748	1,200	24,901	24,398	503
יתרה מאזנית					
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשכנות נטו או להסדרים דומים					
482	479	3	361	319	42

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 2 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
א) חוזי ריבית					
5,703	5,070	633	5,189	4,926	263
מזה: נגזרים מגדרים					
384	-	384	94	-	94
ב) חוזי מטבע חוץ					
6,471	6,117	354	4,862	4,829	33
מזה: נגזרים מגדרים					
-	-	-	-	-	-
ג) חוזים בגין מניות					
4,994	4,969	25	5,032	4,998	34
ד) חוזי סחורות ואחרים					
171	171	-	172	172	-
ה) חוזי אשראי					
-	-	-	-	-	-
17,339	16,327	1,012	15,255	14,925	330
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
יתרה מאזנית					
17,339	16,327	1,012	15,255	14,925	330
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					
465	439	26	363	322	41

א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משוכצים בסך 3 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משוכצים בסך 24 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. השפעת חשבונאות גידור תזרים מזומנים על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021	
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח (הפסד) ^(א)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(ב)	
-	(36)
חוזי ריבית ^(ג)	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020	
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח (הפסד) ^(א)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(ב)	
-	45
חוזי ריבית ^(ג)	
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח (הפסד) ^(א)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(ב)	
-	43
חוזי ריבית ^(ג)	

(א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בהתאם לשורה בה מוצגת השפעת הפריט המגודר.

(ב) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.

(ג) חברת הבת בארה"ב מייצגת נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור תזרים מזומנים, נגזרים המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מהלוואות שניתנו. השפעת הגידור צפויה להפחית באופן משמעותי את היקף החשיפה להלוואות שניתנו.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

2. השפעת חשבונאות גידור שווי הוגן על רווח (הפסד)

<p>לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021</p>	
<p>בלתי מבוקר</p>	
<p>במיליוני ש"ח</p>	
(12)	<p>סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד</p> <p>ההשפעה של גידורי שווי הוגן:</p> <p>א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן</p>
	<p>חוזי ריבית</p>
(398)	<p>פריטים מגודרים</p>
386	<p>נגזרים מגדרים</p>
<p>לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020</p>	
<p>בלתי מבוקר</p>	
<p>במיליוני ש"ח</p>	
(8)	<p>סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד</p> <p>ההשפעה של גידורי שווי הוגן:</p> <p>א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן</p>
	<p>חוזי ריבית</p>
363	<p>פריטים מגודרים</p>
(371)	<p>נגזרים מגדרים</p>
<p>לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020</p>	
<p>מבוקר</p>	
<p>במיליוני ש"ח</p>	
(50)	<p>סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד</p> <p>ההשפעה של גידורי שווי הוגן:</p> <p>א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן</p>
	<p>חוזי ריבית</p>
166	<p>פריטים מגודרים</p>
(216)	<p>נגזרים מגדרים</p>

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

3. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים		ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
	של הפריט המגודר	של הפריט המגודר	
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים		
		במיליוני ש"ח	
	17	6,066	
ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים		ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
	של הפריט המגודר	של הפריט המגודר	
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים		
		במיליוני ש"ח	
	-	4,892	
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים		ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
	של הפריט המגודר	של הפריט המגודר	
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים		
		במיליוני ש"ח	
	14	5,465	

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

4. השפעת גידור השקעה נטו בפעילות חוץ על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ועל דוח רווח או הפסד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021	
סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	(73)
	-
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020	
סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	(68)
	-
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	147
	-

(א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

5. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח או הפסד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים	
חוזי ריבית	156
חוזי מטבע חוץ	975
חוזים בגין מניות	50
חוזי סחורות ואחרים	2
סך הכל	1,183
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים	
חוזי ריבית	(589)
חוזי מטבע חוץ	1,456
חוזים בגין מניות	(153)
חוזי סחורות ואחרים	2
סך הכל	716
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים	
חוזי ריבית	(535)
חוזי מטבע חוץ	(1,071)
חוזים בגין מניות	182
חוזי סחורות ואחרים	4
סך הכל	(1,420)

(א) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח						
13,064	3,574	85	4,042	5,121	242	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ב}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
8,341	1,821	28	3,094	3,398	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
3,390	993	57	772	1,568	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,333	760	-	176	155	242	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
20,632	8,913	106	4,915	6,314	384	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)ה}
9,070	3,948	21	1,982	3,119	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
11,562	4,965	85	2,933	3,195	384	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
12,895	5,725	85	3,109	3,350	626	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
13,297	4,945	28	3,398	4,774	152	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ג}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
8,341	1,821	28	3,094	3,398	-	מכשירים פיננסיים
3,153	1,678	-	303	1,172	-	בטחון במזומן ששועבד
1,803	1,446	-	1	204	152	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח						
24,901	9,357	986	4,032	10,042	484	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ב}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
14,967	3,288	83	2,797	8,799	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
6,724	4,519	-	1,217	988	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
3,210	1,550	903	18	255	484	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
20,675	9,048	182	4,366	6,642	437	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)ה}
9,182	3,442	9	2,075	3,656	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
11,493	5,606	173	2,291	2,986	437	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
14,703	7,156	1,076	2,309	3,241	921	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
24,948	6,782	83	4,673	12,809	601	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)ג}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
14,967	3,288	83	2,797	8,799	-	מכשירים פיננסיים
7,021	1,668	-	1,638	3,715	-	בטחון במזומן ששועבד
2,960	1,826	-	238	295	601	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

[ראה הערות בעמוד הבא](#)

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
15,255	3,226	166	2,764	8,871	228
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
9,355	1,714	28	1,409	6,204	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
3,784	325	135	1,020	2,304	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
2,116	1,187	3	335	363	228
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
19,446	8,222	91	4,061	6,720	352
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)(ה)}					
7,582	4,431	9	912	2,230	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
11,864	3,791	82	3,149	4,490	352
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
13,980	4,978	85	3,484	4,853	580
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
17,339	8,033	28	1,562	7,525	191
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
9,355	1,714	28	1,409	6,204	-
מכשירים פיננסיים					
5,494	4,321	-	148	1,025	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,490	1,998	-	5	296	191
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

(א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.

(ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 13,061 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 24,901 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 15,252 מיליון ש"ח).

(ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 13,269 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 24,946 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 17,315 מיליון ש"ח).

(ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

(ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

הערה:

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021, 31 במרס 2020 ודצמבר 2020 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים
במיליוני ש"ח				
חוזי ריבית:				
12,495	1,909	7,301	2,248	1,037
שקל - מדד				
232,360	71,164	101,952	40,163	19,081
אחר				
377,060	5,554	19,026	125,698	226,782
חוזי מטבע חוץ				
274,779	-	405	63,322	211,052
חוזים בגין מניות				
4,633	-	7	1,995	2,631
חוזי סחורות ואחרים				
901,327	78,627	128,691	233,426	460,583
סך הכל				
1,072,674	89,860	168,731	290,888	523,195
סך הכל 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)				
790,696	71,445	127,916	180,462	410,873
סך הכל 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים

כללי

מידע בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

סיווג לקוחות

סיווג הלקוחות למגזרי הפעילות יעשה על פי מחזור הפעילות שלהם או מאפייניהם (לקוחות פרטיים ופרטיים אחרים). כאשר לתאגיד בנקאי אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות כלפי הבנק (לרבות מסגרת אשראי וכו'), הבנק רשאי לסווג אותו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלבנטי לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10. כמו כן כאשר לדעת הבנק מחזור ההכנסות אינו מייצג את היקף הפעילות של הלקוח יסווג הלקוח כדלקמן: לקוח שחבותו נמוכה מ-100 מיליון ש"ח בהתאם לסך הנכסים במאזן העסק כפי הכללים שפורטו בקובץ שאלות ותשובות ולקוח שחבותו עולה על 100 מיליון ש"ח יסווג למגזר עסקים גדולים.

במהלך התקופה בוצעו פעולות להשלמת מידע שחסר בעיקר בנוגע למחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. במקרים בהם המידע טרם הושלם, סווגו הלקוחות בהתאם להערכות ומידע נוסף שנמצא בידי הבנק. הבנק פועל להשלמת המידע.

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ⁽¹⁾			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
920	611	13	2
43	-	-	17
877	611	13	(15)
(279)	(347)	-	26
598	264	13	11
258	13	58	42
856	277	71	53
(32)	(20)	(2)	-
696	75	57	26
6	-	-	-
702	75	57	26
186	222	16	27
65	80	6	10
121	142	10	17
-	-	-	-
121	142	10	17
-	-	-	-
121	142	10	17
115,162	89,975	3,386	338
-	-	-	-
115,913	90,317	3,426	331
118,882	92,275	3,981	361
379	23	2	-
730	698	-	-
122,168	16	8	25,808
122,104	-	-	25,806
123,090	-	-	26,154
78,967	56,335	3,799	695
79,910	57,477	3,502	714
62,756	-	-	46,300
545	264	13	1
53	-	-	10
-	-	-	-
598	264	13	11

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 14.6 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
2,612	244	2,368	-	236	3	512	225	470
264	12	252	-	82	39	37	16	18
2,348	232	2,116	-	154	(36)	475	209	452
-	2	(2)	(2)	350	49	(101)	(22)	(23)
2,348	234	2,114	(2)	504	13	374	187	429
1,374	61	1,313	59	484	46	141	78	205
3,722	295	3,427	57	988	59	515	265	634
(212)	16	(228)	-	24	-	(136)	(41)	(43)
1,839	180	1,659	172	95	54	102	117	397
-	-	-	-	(9)	3	-	-	-
1,839	180	1,659	172	86	57	102	117	397
2,095	99	1,996	(115)	878	2	549	189	280
753	22	731	(28)	312	-	200	70	102
1,342	77	1,265	(87)	566	2	349	119	178
7	-	7	-	7	-	-	-	-
1,349	77	1,272	(87)	573	2	349	119	178
9	9	-	-	-	-	-	-	-
1,340	68	1,272	(87)	573	2	349	119	178
552,668	29,233	523,435	11,693	235,655	4,853	74,817	29,732	51,185
764	-	764	-	764	-	-	-	-
301,106	22,332	278,774	-	-	4,854	75,929	29,989	51,758
312,753	23,330	289,423	-	-	2,009	83,293	31,412	53,466
3,787	472	3,315	-	-	2	1,724	423	787
793	13	780	-	-	-	-	-	50
514,500	23,847	490,653	13,081	48,065	79,707	73,891	48,946	78,987
447,599	22,388	425,211	-	-	79,156	70,389	48,865	78,891
460,412	26,745	433,667	-	-	76,698	72,039	54,584	81,102
330,851	28,315	302,536	18,505	26,802	753	94,872	32,806	49,136
344,723	29,698	315,025	18,175	29,333	818	100,050	34,170	51,855
1,214,837	15,864	1,198,973	-	37,747	866,778	87,283	26,547	71,562
2,348	216	2,132	(2)	633	5	366	179	405
(175)	(12)	(163)	-	(274)	8	8	8	24
175	30	145	-	145	-	-	-	-
2,348	234	2,114	(2)	504	13	374	187	429

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 ^(מ) (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ^(ד)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
752	399	16	-
41	-	-	32
711	399	16	(32)
(62)	(160)	(1)	55
649	239	15	23
266	15	59	39
915	254	74	62
118	31	(4)	-
678	61	49	23
8	1	-	-
686	62	49	23
111	161	29	39
38	56	10	14
73	105	19	25
-	-	-	-
73	105	19	25
-	-	-	-
73	105	19	25
111,023	83,806	3,932	341
-	-	-	-
111,637	84,129	3,973	333
112,642	85,328	3,749	317
312	-	1	-
882	824	-	-
108,813	22	8	23,736
108,734	-	-	23,731
115,912	-	-	26,734
77,731	53,402	4,016	742
77,237	54,108	3,629	1,552
66,781	-	-	44,382
561	239	15	-
88	-	-	23
-	-	-	-
649	239	15	23

(א) יתרות ממוצעות יחושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 13.4 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ה) סווג מחדש.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
2,593	312	2,281	-	342	11	439	202	535
424	49	375	-	66	67	76	55	38
2,169	263	1,906	-	276	(56)	363	147	497
-	(9)	9	(2)	(120)	95	(21)	50	14
2,169	254	1,915	(2)	156	39	342	197	511
246	71	175	2	(635)	74	139	83	207
2,415	325	2,090	-	(479)	113	481	280	718
860	47	813	-	7	5	386	100	197
1,803	209	1,594	172	86	51	95	106	383
-	-	-	-	(13)	5	-	-	-
1,803	209	1,594	172	73	56	95	106	383
(248)	69	(317)	(172)	(559)	52	-	74	138
(39)	16	(55)	(29)	(174)	19	7	25	45
(209)	53	(262)	(143)	(385)	33	(7)	49	93
(14)	-	(14)	-	(14)	-	-	-	-
(223)	53	(276)	(143)	(399)	33	(7)	49	93
9	9	-	-	-	-	-	-	-
(232)	44	(276)	(143)	(399)	33	(7)	49	93
472,829	29,884	442,945	9,228	171,624	3,245	69,453	27,507	50,524
761	-	761	-	761	-	-	-	-
286,856	23,219	263,637	-	-	3,248	69,701	27,726	50,992
298,455	24,744	273,711	-	-	3,039	79,802	27,919	49,992
2,504	488	2,016	-	-	-	720	285	699
972	2	970	-	-	-	16	-	72
437,330	23,212	414,118	14,222	43,405	65,666	56,128	39,423	62,725
374,721	22,364	352,357	-	-	65,108	53,113	39,337	62,334
418,627	25,479	393,148	-	-	76,531	64,602	42,411	66,958
316,464	30,527	285,937	17,675	24,953	1,014	83,973	31,321	48,528
330,912	32,650	298,262	18,538	28,150	930	91,883	31,208	48,764
1,134,810	17,100	1,117,710	-	29,892	814,714	79,825	24,711	57,405
2,218	281	1,937	(2)	442	3	314	159	460
(353)	(50)	(303)	-	(567)	36	28	38	51
304	23	281	-	281	-	-	-	-
2,169	254	1,915	(2)	156	39	342	197	511

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית ^(ד)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
3,362	2,038	59	4
178	-	-	107
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות ריבית, נטו:			
3,184	2,038	59	(103)
(690)	(1,043)	(3)	160
מחיצוניים			
בימגזרי			
2,494	995	56	57
984	61	226	151
סך הכנסות ריבית, נטו			
סך הכנסות שאינן מריבית			
3,478	1,056	282	208
445	174	(1)	-
סך הכנסות			
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
2,567	243	211	83
21	-	-	-
לחיצוניים			
בימגזרי			
2,588	243	211	83
445	639	72	125
163	236	28	47
282	403	44	78
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
רווח (הפסד) לפני מיסים			
163	236	28	47
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
282	403	44	78
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
חלקו של הבנק בהפסדים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
282	403	44	78
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
282	403	44	78
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
111,951	86,354	3,728	314
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
112,629	86,766	3,767	307
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
116,345	90,133	4,007	320
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
362	26	1	-
יתרת חובות פגומים בגין אשראי לציבור			
758	720	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
117,069	20	8	25,653
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
116,986	-	-	25,650
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
121,146	-	-	26,082
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
77,577	54,266	3,730	1,349
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
78,967	56,335	3,799	695
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
61,996	-	-	41,741
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,207	995	56	2
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
287	-	-	55
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
אחר			
2,494	995	56	57
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 14.2 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
10,175	1,057	9,118	-	1,091	18	1,868	825	1,950
1,452	113	1,339	-	376	196	198	156	128
8,723	944	7,779	-	715	(178)	1,670	669	1,822
-	(8)	8	(6)	487	251	(229)	55	(20)
8,723	936	7,787	(6)	1,202	73	1,441	724	1,802
4,366	263	4,103	22	1,127	207	549	290	773
13,089	1,199	11,890	16	2,329	280	1,990	1,014	2,575
2,552	282	2,270	-	(29)	(1)	1,001	285	569
7,046	778	6,268	717	359	214	376	421	1,531
-	-	-	-	(38)	17	-	-	-
7,046	778	6,268	717	321	231	376	421	1,531
3,491	139	3,352	(701)	2,037	50	613	308	475
1,356	39	1,317	(229)	804	19	219	117	177
2,135	100	2,035	(472)	1,233	31	394	191	298
(13)	-	(13)	-	(13)	-	-	-	-
2,122	100	2,022	(472)	1,220	31	394	191	298
20	20	-	-	-	-	-	-	-
2,102	80	2,022	(472)	1,220	31	394	191	298
513,368	31,300	482,068	9,225	207,738	4,030	71,631	27,875	49,304
743	-	743	-	743	-	-	-	-
291,015	23,656	267,359	-	-	4,033	72,320	28,197	49,873
300,631	22,266	278,365	-	-	4,386	77,154	29,502	50,658
4,019	629	3,390	-	-	1	1,758	448	821
814	14	800	-	-	-	4	-	38
476,173	25,329	450,844	11,487	47,376	72,039	62,972	43,406	70,842
412,230	24,093	388,137	-	-	71,482	59,951	43,319	70,749
447,031	22,388	424,643	-	-	80,499	72,512	47,145	77,259
324,705	30,724	293,981	18,396	27,515	919	88,399	31,374	48,452
330,851	28,315	302,536	18,505	26,802	753	94,872	32,806	49,136
1,101,696	17,277	1,084,419	-	40,228	794,455	62,860	23,901	59,238
8,969	937	8,032	(7)	2,090	14	1,386	662	1,678
(1,053)	(112)	(941)	-	(1,583)	59	55	62	124
807	111	696	1	695	-	-	-	-
8,723	936	7,787	(6)	1,202	73	1,441	724	1,802

ביאור 12 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

כללי

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

מידע בדבר מגזרי פעילות גישת הנהלה הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)												
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	בנק
												קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	286	265	613	1,164	328	272	234	93	1	23	233	2,348
בינמגזרי	165	14	(297)	(118)	(4)	(80)	(18)	218	-	1	1	-
הכנסות ריבית, נטו	451	279	316	1,046	324	192	216	311	1	24	234	2,348
הכנסות שאינן מריבית	363	113	4	480	113	57	78	388	89	108	61	1,374
סך כל ההכנסות	814	392	320	1,526	437	249	294	699	90	132	295	3,722
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(11)	(52)	(15)	(78)	(4)	(68)	(121)	36	6	1	16	(212)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	691	236	75	1,002	189	74	29	103	214	48	180	1,839
רווח (הפסד) לפני מס	134	208	260	602	252	243	386	560	(130)	83	99	2,095
הפרשה למס	46	71	89	206	86	83	132	192	12	20	22	753
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	88	137	171	396	166	160	254	369	(142)	69	68	1,340
יתרות ליום 31 במרס 2021												
אשראי לציבור, נטו	27,938	24,534	93,277	145,749	46,766	42,644	35,107	7,859	5,703	820	22,913	307,561
פיקדונות הציבור	184,654	49,134	-	233,788	75,069	26,449	10,650	87,708	3	-	26,745	460,412
נכסים בניהול	195,649	20,000	-	215,649	29,044	9,398	1,189	639,975	25,301	331,406	18,089	1,270,051

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	בנק קמעונאות, פרימים ובנקאות פרטית	במיליוני ש"ח
הכנסות ריבית, נטו:												
2,169	263	49	-	195	192	192	252	1,026	397	309	320	מחיצוניים
-	(9)	6	2	(107)	(26)	(25)	61	98	(119)	12	205	בינמגזרי ^(א)
2,169	254	55	2	88	166	167	313	1,124	278	321	525	הכנסות ריבית נטו
246	71	8	(2)	(613)	81	67	120	514	12	128	374	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית ^(א)
2,415	325	63	-	(525)	247	234	433	1,638	290	449	899	סך כל ההכנסות (הוצאות)
860	47	5	(7)	5	37	338	122	313	36	158	119	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,803	209	50	208	99	30	56	142	1,009	62	261	686	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
(248)	69	8	(201)	(629)	180	(160)	169	316	192	30	94	רווח (הפסד) לפני מס
(39)	16	5	(18)	(215)	62	(55)	58	108	66	10	32	הפרשה (הטבה) למס
(232)	44	(11)	(183)	(414)	118	(105)	111	208	126	20	62	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 במרס 2020												
294,486	24,449	808	5,132	9,275	27,964	45,250	41,843	139,765	86,591	24,519	28,655	אשראי לציבור, נטו
418,627	25,479	-	4	85,622	8,984	24,643	57,180	216,715	-	42,479	174,236	פיקדונות הציבור
1,025,138	17,787	293,060	16,250	496,128	1,665	9,090	19,721	171,437	-	14,838	156,599	נכסים בניהול

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	בנק קמעונאות, פרימים ובנקאות פרטית	
											במיליוני ש"ח	
הכנסות ריבית נטו:												
8,723	938	128	-	510	834	880	1,118	4,315	2,047	1,142	1,126	מחיצוניים
-	(2)	7	-	287	(111)	(205)	103	(79)	(891)	38	774	בינמגזרי ^(א)
8,723	936	135	-	797	723	675	1,221	4,236	1,156	1,180	1,900	הכנסות ריבית נטו
4,366	263	254	127	879	312	244	428	1,859	38	459	1,362	הכנסות שאינן מריבית ^(א)
13,089	1,199	389	127	1,676	1,035	919	1,649	6,095	1,194	1,639	3,262	סך כל ההכנסות
2,552	282	4	(33)	(18)	210	762	352	993	178	482	333	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,046	778	190	871	382	125	227	667	3,806	245	951	2,610	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,491	139	195	(711)	1,312	700	(70)	630	1,296	771	206	319	רווח (הפסד) לפני מס
1,356	39	41	(45)	448	239	(24)	215	443	264	70	109	הפרשה (הטבה) למס
2,102	80	139	(666)	866	461	(46)	415	853	507	136	210	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2020												
295,341	21,842	790	5,339	8,700	31,559	39,389	44,626	143,096	91,313	24,253	27,530	אשראי לציבור, נטו
447,031	22,388	-	5	90,938	10,149	28,390	65,775	229,386	-	47,710	181,676	פיקדונות הציבור
1,177,655	16,529	312,520	21,484	585,627	2,336	10,043	25,909	203,207	-	19,455	183,752	נכסים בנייהול

(א) החל מרבעון ראשון 2021 הוחלט על הקצאת חלק מהותי מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות למרכזי הרווח השונים. על מנת להציג מידע בר השוואה בוצע סיווג מחדש למספרי השוואה.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
4,284	636	792	5,712	3	5,715
(180)	(19)	(13)	(212)	-	(212)
(114)	(3)	(74)	(191)	-	(191)
241	-	71	312	-	312
127	(3)	(3)	121	-	121
10	-	-	10	-	10
4,241	614	776	5,631	3	5,634
422	-	17	439	-	439

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,590	467	657	3,714	2	3,716
739	31	87	857	3	860
(252)	(1)	(104)	(357)	-	(357)
91	-	69	160	-	160
(161)	(1)	(35)	(197)	-	(197)
9	-	-	9	-	9
3,177	497	709	4,383	5	4,388
394	-	20	414	-	414

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
151,403	-	818	152,221	15,188	167,409
שנבדקו על בסיס פרטני					
42,256	92,528	25,748	160,532	2,063	162,595
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
638 ^(א)	92,405	-	93,043	-	93,043
1 מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
193,659	92,528	26,566	312,753	17,251	330,004
סך הכל חובות ^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
3,141	-	238	3,379	3	3,382
שנבדקו על בסיס פרטני					
678	614	521	1,813	-	1,813
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²					
1	612 ^(ב)	-	613	-	613
2 מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
3,819	614	759	5,192	3	5,195
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³					
899	6	225	1,130	- ^(ד)	1,130
3 מזה: בגין חובות פגומים					
31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
141,719	-	857	142,576	19,441	162,017
שנבדקו על בסיס פרטני					
43,946	85,627	26,306	155,879	1,515	157,394
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
728 ^(א)	85,427	-	86,155	-	86,155
1 מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
185,665	85,627	27,163	298,455	20,956	319,411
סך הכל חובות ^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
2,186	-	190	2,376	5	2,381
שנבדקו על בסיס פרטני					
597	497	499	1,593	-	1,593
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²					
- ^(ד)	496 ^(ב)	-	496	-	496
2 מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
2,783	497	689	3,969	5	3,974
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³					
378	-	178	556	-	556
3 מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 454 מיליון ש"ח ליום 31 במרס 2021 (31 במרס 2020 - סך של 301 מיליון ש"ח).

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
143,317	24	786	144,127	10,879	155,006	שנבדקו על בסיס פרטני
40,741	90,365	25,398	156,504	158	156,662	שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹
624 ^(ג)	90,237	-	90,861	-	90,861	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
184,058	90,389	26,184	300,631	11,037	311,668	סך הכל חובות ^(א)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):						
3,135 ^(ה)	1	228	3,364	3	3,367	שנבדקו על בסיס פרטני
747 ^(ה)	635	544	1,926	-	1,926	שנבדקו על בסיס קבוצתי ²
- ^(ד)	634 ^(ב)	-	634	-	634	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
3,882	636	772	5,290	3	5,293	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³
911 ^(ה)	7	212	1,130	- ^(ד)	1,130	מזה: בגין חובות פגומים

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 460 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
 (ה) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א)

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ימים או יותר ^(ד)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
89 ועד 30 ימים ^(ה)					
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
40	5	31,596	65	122	31,409
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(א)					
89	15	31,416	328	136	30,952
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ^(א)					
11	1	18,716	5	9	18,702
שרותים פיננסיים					
95	29	78,576	1,539	1,698	75,339
מסחרי - אחר					
235	50	160,304	1,937	1,965	156,402
סך הכל מסחרי					
525	698	92,397	23	700 ^(א)	91,674
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
116	32	26,194	356	284	25,554
אנשים פרטיים - אחר					
876	780	278,895	2,316	2,949	273,630
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,134	-	-	1,134
בנקים בישראל					
-	-	53	-	-	53
ממשלת ישראל					
876	780	280,082	2,316	2,949	274,817
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
427	-	13,150	245	558	12,347
בינוי ונדל"ן					
419	13	20,205	1,225	1,015	17,965
מסחרי - אחר					
846	13	33,355	1,470	1,573	30,312
סך הכל מסחרי					
-	-	503	1	-	502
אנשים פרטיים					
846	13	33,858	1,471	1,573	30,814
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	15,368	-	-	15,368
בנקים בחו"ל					
-	-	696	8	-	688
ממשלות בחו"ל					
846	13	49,922	1,479	1,573	46,870
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,722	793	312,753	3,787	4,522	304,444
סך הכל ציבור					
-	-	16,502	-	-	16,502
סך הכל בנקים					
-	-	749	8	-	741
סך הכל ממשלות					
1,722	793	330,004	3,795	4,522	321,687
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 163](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
47	9	25,155	111	119	24,925
בינוי ונדל"ן - בינוי					
45	7	27,367	174	98	27,095
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
6	1	17,086	4	4	17,078
שרותים פיננסיים					
200	71	80,323	1,248	1,401	77,674
מסחרי - אחר					
298	88	149,931	1,537	1,622	146,772
סך הכל מסחרי					
613	824	85,419	-	824 ^(ו)	84,595
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
190	58	26,796	312	299	26,185
אנשים פרטיים - אחר					
1,101	970	262,146	1,849	2,745	257,552
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,600	-	-	1,600
בנקים בישראל					
-	-	10	-	-	10
ממשלת ישראל					
1,101	970	263,756	1,849	2,745	259,162
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
149	2	12,795	312	80	12,403
בינוי ונדל"ן					
501	-	22,939	342	689	21,908
מסחרי - אחר					
650	2	35,734	654	769	34,311
סך הכל מסחרי					
27	-	575	1	1	573
אנשים פרטיים					
677	2	36,309	655	770	34,884
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	18,628	-	-	18,628
בנקים בחו"ל					
-	-	718	-	-	718
ממשלות בחו"ל					
677	2	55,655	655	770	54,230
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,778	972	298,455	2,504	3,515	292,436
סך הכל ציבור					
-	-	20,228	-	-	20,228
סך הכל בנקים					
-	-	728	-	-	728
סך הכל ממשלות					
1,778	972	319,411	2,504	3,515	313,392
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 163](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
29	9	28,846	110	128	28,608
בינוי ונדל"ן - בינוי					
22	3	29,440	325	99	29,016
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
28	1	19,352	4	7	19,341
שרותים פיננסיים					
118	29	75,361	1,594	1,634	72,133
מסחרי - אחר					
197	42	152,999	2,033	1,868	149,098
סך הכל מסחרי					
512	720	90,228	26	722 ^(ו)	89,480
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
104	38	25,796	336	304	25,156
אנשים פרטיים - אחר					
813	800	269,023	2,395	2,894	263,734
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,631	-	-	1,631
בנקים בישראל					
-	-	9	-	-	9
ממשלת ישראל					
813	800	270,663	2,395	2,894	265,374
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
226	-	12,204	287	576	11,341
בינוי ונדל"ן					
187	14	18,855	1,312	1,137	16,406
מסחרי - אחר					
413	14	31,059	1,599	1,713	27,747
סך הכל מסחרי					
-	-	549	25	-	524
אנשים פרטיים					
413	14	31,608	1,624	1,713	28,271
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	8,774	-	-	8,774
בנקים בחו"ל					
-	-	623	15	-	608
ממשלות בחו"ל					
413	14	41,005	1,639	1,713	37,653
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,226	814	300,631	4,019	4,607	292,005
סך הכל ציבור					
-	-	10,405	-	-	10,405
סך הכל בנקים					
-	-	632	15	-	617
סך הכל ממשלות					
1,226	814	311,668	4,034	4,607	303,027
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 163](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

הערות:

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים. למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של יותר מ-90 ימים.
- (ג) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה [ביאור 13.2.1](#) להלן.
- (ד) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (ה) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 419 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 222 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 472 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (ו) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 80 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 81 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 78 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פירעונה.
- (ז) 3.4% מהאשראי לנכסים מניבים שניתן באמצעות מערך בינוי ונדל"ן בבנק הינו בשיעורי LTV העולים על 85%.
- (ח) יתרת החובות הלא פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר, נכון ליום 31 במרס 2021, בסך של 780 מיליון ש"ח הינם אשראי שנתן הבנק, מתוכם 82 מיליון ש"ח הינו בגין הלוואות שאינן לדיור ו-698 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור, כאשר מתוכן סך של 198 מיליון ש"ח הינו בפיגור של עד 149 יום, 145 מיליון ש"ח הינו בפיגור של 150-249 יום והיתרה הינה בגין חוב בפיגור של 250 ימים או יותר.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל.

חוב המוערך על בסיס פרטני מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 60 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים, יחזור שוב להיות מטופל כחוב לא מבצע. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

יצוין כי לאור הנחיות בנק ישראל מיום 21 באפריל 2020 וכחלק מהמאמצים לסייע ללווים בקשיים הנובעים מאירוע הקורונה, הסדרי חוב עד ליום 31 בדצמבר 2020 שבמסגרתם שונו תנאי החוב ובפרט נדחו מועדי התשלום המקוריים, לא הובאו בחשבון בקביעת סטטוס הפיגור או סיווג החוב.

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה [ביאור 5.1.1 וביאור 5.1.2.5 בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2020](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים
סך הכל	299	65	19	12
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	1,081	328	137	21
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	403	5	1	1
סך הכל	3,208	1,539	438	431
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	4,991	1,937	595	465
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	23	23	23	-
סך הכל	859	356	2	224
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	5,873	2,316	620	689
1,696				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן - בינוי	46			
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	191			
שרותים פיננסיים	4			
מסחרי - אחר	1,101			
סך הכל מסחרי	1,342			
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	-			
אנשים פרטיים - אחר	354			
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,696			
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן	245			
מסחרי - אחר	1,168			
סך הכל מסחרי	1,413			
אנשים פרטיים	1			
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	1,414			
ממשלות בחו"ל	8			
סך הכל פעילות בחו"ל	1,422			
סך הכל ציבור	3,110			
סך הכל ממשלות	8			
סך הכל	3,118			
מזה:				
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	2,635	556	967	3,191
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים	2,388	396	716	2,784

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) יתרת חוב רשומה.
(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
(ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם קיימת
	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
49	11	62	111	358	בינוי ונדל"ן - בינוי
56	2	118	174	959	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	1	1	4	410	שרותים פיננסיים
734	249	514	1,248	3,169	מסחרי - אחר
842	263	695	1,537	4,896	סך הכל מסחרי
309	177	3	312	773	אנשים פרטיים - אחר
1,151	440	698	1,849	5,669	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
312	56	-	312	385	בינוי ונדל"ן
224	59	118	342	385	מסחרי - אחר
536	115	118	654	770	סך הכל מסחרי
1	1	-	1	1	אנשים פרטיים
537	116	118	655	771	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,688	556	816	2,504	6,440	סך הכל ציבור
מזה:					
1,430	496	609	2,039		נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
653	208	277	930		חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים
במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
47	14	63	110	357
בינוי ונדל"ן - בינוי				
195	21	130	325	1,086
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
1	1	3	4	403
שרותים פיננסיים				
1,107	428	487	1,594	3,431
מסחרי - אחר				
1,350	464	683	2,033	5,277
סך הכל מסחרי				
-	-	26	26	26
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור				
334	212	2	336	834
אנשים פרטיים - אחר				
1,684	676	711	2,395	6,137
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
287	94 ^(ה)	-	287	358
בינוי ונדל"ן				
1,267	353 ^(ה)	45	1,312	1,357
מסחרי - אחר				
1,554	447	45	1,599	1,715
סך הכל מסחרי				
24	1	1	25	25
אנשים פרטיים				
1,578	448	46	1,624	1,740
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל				
15	- ^(ד)	-	15	15
ממשלות בחו"ל				
1,593	448	46	1,639	1,755
סך הכל פעילות בחו"ל				
3,262	1,124	757	4,019	7,877
סך הכל ציבור				
15	-	-	15	15
סך הכל ממשלות				
3,277	1,124	757	4,034	7,892
סך הכל				
מזה:				
2,675	947	594	3,269	
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים				
2,148	589	493	2,641	
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים				

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
 (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.
 (ה) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2020			2021		
מזה: נרשמו על בסיס מזורמן ^(ג)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזורמן ^(ג)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ג)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
88	1	95	1	1	בינוי ונדל"ן - בינוי ^(א)
327	1	237	1	1	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ^(א)
5	-	4	-	-	שרותים פיננסיים ^(א)
1,564	3	1,182	-	-	מסחרי - אחר ^(א)
1,984	5	1,518	2	2	סך הכל מסחרי
12	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
346	2	311	-	-	אנשים פרטיים - אחר ^(א)
2,342	7	1,829	2	2	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
271	-	339 ^(א)	-	-	בינוי ונדל"ן
1,010	-	269	-	-	מסחרי - אחר
1,281	-	608	-	-	סך הכל מסחרי
25	-	1	-	-	אנשים פרטיים
1,306	-	609	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
11	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
1,317	-	609	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
3,648	7	2,438	2	2	סך הכל ציבור
11	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
3,659	7	2,438	2	2	סך הכל

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 בסך 134 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 93 מיליון ש"ח).

(ה) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

(ו) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ליום 31 במרס 2020				ליום 31 במרס 2021			
צובר	שאינו צובר	שאינו צובר של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	צובר	שאינו צובר	שאינו צובר של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	צובר	שאינו צובר
סך הכל ^(א)	לא צובר	לא צובר	סך הכל ^(א)	לא צובר	לא צובר	סך הכל ^(א)	לא צובר
בלתי מבוקר							
במיליוני ש"ח							
<u>פעילות לווים בישראל</u>							
<u>ציבור-מסחרי</u>							
40	14	1	25	43	15	1	27
בינוי ונדל"ן - בינוי							
141	72	-	69	258	70	2	186
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן							
4	1	-	3	3	1	-	2
שרותים פיננסיים							
432	105	14	313	1,076	339	8	729
מסחרי - אחר							
617	192	15	410	1,380	425	11	944
סך הכל מסחרי							
293	78	6	209	339	143	5	191
אנשים פרטיים - אחר							
910	270	21	619	1,719	568	16	1,135
סך הכל ציבור - פעילות בישראל							
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>							
<u>ציבור-מסחרי</u>							
5	-	-	5	11	-	-	11
בינוי ונדל"ן							
15	6	-	9	1,054	1	-	1,053
מסחרי - אחר							
20	6	-	14	1,065	1	-	1,064
סך הכל מסחרי							
-	-	-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים							
20	6	-	14	1,065	1	-	1,064
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל							
930	276	21	633	2,784	569	16	2,199
סך הכל ציבור							

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) צובר הכנסות ריבית.
 (ג) נכלל בחובות פגומים.

הערה: ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 במרס 2021 לסך 2 מיליון ש"ח (ליום 31 במרס 2020 לא היו התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2020			
סך הכל ^(ג)	צובר ^(ב) לא בפיגור	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	שאינו צובר הכנסות ריבית מבוקר במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
87	14	1	72
בינוי ונדל"ן - בינוי			
259	67	-	192
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
2	1	-	1
שרותים פיננסיים			
895	325	8	562
מסחרי - אחר			
1,243	407	9	827
סך הכל מסחרי			
317	126	4	187
אנשים פרטיים - אחר			
1,560	533	13	1,014
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
17	-	-	17
בינוי ונדל"ן			
1,064	4	-	1,060
מסחרי - אחר			
1,081	4	-	1,077
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
אנשים פרטיים			
1,081	4	-	1,077
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
2,641	537	13	2,091
סך הכל ציבור			

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

הערה: ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, אשר במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2020 בסך 20 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2020			2021		
יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
6	6	93	8	8	39
בינוי ונדל"ן - בינוי					
7	7	26	8	8	12
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
-	-	5	1	1	5
שרותים פיננסיים					
146	150	530	305	305	308
מסחרי - אחר					
159	163	654	322	322	364
סך הכל מסחרי					
50	51	1,473	70	70	1,208
אנשים פרטיים - אחר					
209	214	2,127	392	392	1,572
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
6	6	1	-	-	-
בינוי ונדל"ן					
-	-	-	10	10	1
מסחרי - אחר					
6	6	1	10	10	1
סך הכל מסחרי					
6	6	1	10	10	1
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
215	220	2,128	402	402	1,573
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(ב)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (בלתי מבוקר)			
2020		2021	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ג)
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
4	53	4	40
בינוי ונדל"ן - בינוי			
8	15	1	11
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
- ^(ד)	2	- ^(ד)	1
שרותים פיננסיים			
35	249	40	276
מסחרי - אחר			
47	319	45	328
סך הכל מסחרי			
17	553	17	554
אנשים פרטיים - אחר			
64	872	62	882
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
-	-	- ^(ד)	1
בינוי ונדל"ן			
-	-	-	1
סך הכל מסחרי			
-	-	-	1
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
64	872	62	883
סך הכל ציבור			

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
 (ג) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.
 (ד) יתרות נמוכות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(ב), סוג החזר וסוג ריבית

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה ¹ : ריבית	מזה ¹ : בולט	מזה ¹ : ובלון	סך הכל ¹	
חוץ מאזני	משתנה				
סך הכל					
במיליוני ש"ח					
2,823	37,288	1,526	59,137	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
484	21,443	622	33,386	מעל 60%	
-	3	-	5		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
3,307	58,734	2,148	92,528		סך הכל
31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה ¹ : ריבית	מזה ¹ : בולט	מזה ¹ : ובלון	סך הכל ¹	
חוץ מאזני	משתנה				
סך הכל					
במיליוני ש"ח					
2,499	35,495	1,673	55,470	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
464	19,897	676	30,145	מעל 60%	
-	9	-	12		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,963	55,401	2,349	85,627		סך הכל
31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה ¹ : ריבית	מזה ¹ : בולט	מזה ¹ : ובלון	סך הכל ¹	
חוץ מאזני	משתנה				
סך הכל					
במיליוני ש"ח					
2,818	36,610	1,525	58,016	עד 60%	שיעור ראשון: שיעור המימון
409	20,923	611	32,366	מעל 60%	
-	4	-	7		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
3,227	57,537	2,136	90,389		סך הכל

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
 יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		31 במרס			
2020		2020		2021	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)
מבוקר			בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
3	1,070	3	995	4	1,450
אשראי תעודות					
68	5,254	73	5,107	76	5,520
ערביות להבטחת אשראי					
18	20,141	19	20,964	19	21,654
ערביות לרוכשי דירות					
172	17,171	179	16,352	173	16,990
ערביות והתחייבויות אחרות ^(ב)					
15	15,670	14	15,536	7	7,561
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו					
28	12,841	27	12,673	27	12,773
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו					
98	32,567	83	26,030	114	36,173
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ¹					
20	20,460	16	15,922	19	20,731
התחייבויות להוצאת ערבויות					
-	3,083	-	3,619	-	3,033
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו					
-	7,175	-	3,565	-	6,268
אישור עקרונות לשמירת שיעור ריבית ^(ג)					

1. מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני איגוד בחסות אחרים שלא נוצלו ב-31 במרס 2020 בסך 214 מיליון ש"ח. המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוד.

(א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת הבורסה והמעו"ף בסך 430 מיליון ש"ח (ב-31 במרס 2020 וב-31 בדצמבר 2020 סך של 431 מיליון ש"ח ו-421 מיליון ש"ח בהתאמה).
 (ג) התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרונות ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנק תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. ערבויות לפי מועד פירעון

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
5,520	345	129	975	4,071
21,654	-	-	21,654	-
16,990	1,043	1,045	5,100	9,802
44,164	1,388	1,174	27,729	13,873

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
5,107	265	139	915	3,788
20,964	-	-	20,964	-
16,352	1,112	905	4,840	9,495
42,423	1,377	1,044	26,719	13,283

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
5,254	286	153	1,225	3,590
20,141	-	-	20,141	-
17,171	1,087	957	4,929	10,198
42,566	1,373	1,110	26,295	13,788

נתוני הביטחונות שלהלן משקפים ביטחונות שהבנק קיבל ספציפית כנגד ערבויות: יתרת המזומנים אשר זמינים לבנק במטרה לפצות על הפסדים שמומשו תחת ערבויות אלה ושיפויים הסתכמו לסך של כ-381 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 331 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 347 מיליון ש"ח). כמו כן, ניירות ערך ונכסים סחירים אחרים, המוחזקים כביטחונות, הסתכמו לסך של כ-9 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 9 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2020 - 11 מיליון ש"ח).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
		אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
139,979	1,747	1,738	1,442	11,241	-	123,811
87,685	4,838	4,132	3,420	42,691	5,399	27,205
4,630	-	1,052	-	3,113	-	465
307,561	907	6,006	3,323	31,356	44,772	221,197
749	-	-	122	574	-	53
790	790	-	-	-	-	-
2,832	2,832	-	-	-	-	-
13,061	4,539	404	111	5,189	57	2,761
15	15	-	-	-	-	-
8,632	1,271	40	-	1,095	4	6,222
565,934	16,939	13,372	8,418	95,259	50,232	381,714
התחייבויות						
460,412	2,628	5,667	10,281	119,387	11,297	311,152
17,178	48	85	789	1,837	-	14,419
228	-	-	10	94	-	124
535	-	-	-	257	-	278
13,108	-	-	-	2,514	7,752	2,842
13,269	4,520	495	199	4,385	232	3,438
21,649	393	131	20	706	11,794	8,605
526,379	7,589	6,378	11,299	129,180	31,075	340,858
39,555	9,350	6,994	(2,881)	(33,921)	19,157	40,856
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	545	(7,681)	2,529	28,844	(1,392)	(22,845)
-	-	30	(12)	3,892	-	(3,910)
-	15	(107)	143	(1,807)	-	1,756
39,555	9,910	(764)	(221)	(2,992)	17,765	15,857
-	-	38	37	5,377	-	(5,452)
-	225	(256)	1,134	(7,385)	-	6,282

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בניגון נוצר בסך 5,192 מיליון ש"ח.
 (ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
103,171	254	1,048	3,875	22,130	-	75,864
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
94,012	3,523	2,771	2,655	38,918	4,480	41,665
ניירות ערך						
1,664	-	439 ^(ה)	- ^(ה)	602 ^(ה)	-	623
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
294,486	359	5,040	4,142	37,284	43,048	204,613
אשראי לציבור, נטו ^(א)						
728	-	-	15	702	-	11
אשראי לממשלות						
741	741	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,956	2,956	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
24,901	11,789	166	463	7,346	75	5,062
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
16	16	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
8,860	1,601 ^(ה)	22	6	825	4	6,402
נכסים אחרים						
531,535	21,239	9,486	11,156	107,807	47,607	334,240
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
418,627	634	5,080	10,050	126,006	12,305	264,552
פיקדונות הציבור						
6,172	-	86	175	4,041	-	1,870
פיקדונות בבנקים						
313	-	-	14	181	-	118
פיקדונות מממשלות						
3,714	-	- ^(ה)	- ^(ה)	3,615 ^(ה)	-	99
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
22,530	-	-	-	2,688	14,258	5,584
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
24,946	11,791	268	281	7,313	201	5,092
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
18,524	398	336	20	860 ^(ה)	10,306 ^(ה)	6,604
התחייבויות אחרות						
494,826	12,823	5,770	10,540	144,704	37,070	283,919
סך כל ההתחייבויות						
36,709	8,416	3,716	616	(36,897)	10,537	50,321
הפרש^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	804	(4,609)	(1,847)	34,160	(1,846)	(26,662)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	40	16	1,051	(856)	-	(251)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	62	18	(342)	392	-	(130)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
36,709	9,322	(859)	(522)	(3,201)	8,691	23,278
סך הכל כללי						
-	64	31	1,492	(1,062)	-	(525)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	166	136	(116)	210	-	(396)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ג) לאחר ניכוי הפרשות הפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,969 מיליון ש"ח.
 (ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.
 (ה) סווג מחדש.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
136,194	848	1,999	1,457	5,416	-	126,474
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
92,297	4,396	5,141	3,895	42,965	5,194	30,706
ניירות ערך						
3,019	-	880	1	1,554	-	584
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
295,341	924	5,403	3,377	31,124	43,202	211,311
אשראי לציבור, נטו ^(א)						
632	-	-	10	613	-	9
אשראי לממשלות						
795	795	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,932	2,932	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
15,252	4,957	464	807	3,004	12	6,008
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
15	15	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
9,558	1,179	39	1	916	4	7,419
נכסים אחרים						
556,035	16,046	13,926	9,548	85,592	48,412	382,511
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
447,031	1,676	5,668	9,256	108,671	10,925	310,835
פיקדונות הציבור						
15,143	113	71	642	3,710	-	10,607
פיקדונות מבנקים						
208	-	-	9	84	-	115
פיקדונות מממשלות						
605	-	-	-	251	-	354
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
16,303	-	-	-	2,445	9,244	4,614
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
17,315	4,908	892	1,159	3,172	178	7,006
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
21,335	347	166	20	787	12,269	7,746
התחייבויות אחרות						
517,940	7,044	6,797	11,086	119,120	32,616	341,277
סך כל ההתחייבויות						
38,095	9,002	7,129	(1,538)	(33,528)	15,796	41,234
הפרש^(א)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	482	(7,990)	1,052	32,704	(701)	(25,547)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	65	236	(959)	-	658
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	12	19	102	(44)	-	(89)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
38,095	9,496	(777)	(148)	(1,827)	15,095	16,256
סך הכל כללי						
-	-	84	252	(1,109)	-	773
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	238	(82)	419	181	-	(756)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 5,290 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים				
139,971	1,535	10,629	127,807	139,979
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
88,048	4,534	37,192	46,322	87,685
ניירות ערך ^(ב)				
4,630	-	-	4,630	4,630
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
308,584	210,515	94,576	3,493	307,561
אשראי לציבור, נטו				
730	700	30	-	749
אשראי לממשלות				
13,061	1,477	9,463	2,121	13,061
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
964	931	-	33	964
נכסים פיננסיים אחרים				
555,988	219,692	151,890	184,406	554,629 ^(ג)
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
459,237	107,605	346,346	5,286	460,412
פיקדונות הציבור				
17,051	12,372	4,631	48	17,178
פיקדונות מבנקים				
232	120	112	-	228
פיקדונות מממשלות				
535	-	-	535	535
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
13,956	793	-	13,163	13,108
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים				
13,269	275	10,915	2,079	13,269
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
7,025	1,346	5,032	647	7,025
התחייבויות פיננסיות אחרות				
511,305	122,511	367,036	21,758	511,755 ^(ג)
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
314	314	-	-	314
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
20,174	19,963	211	-	20,174
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)				

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 142,048 מיליון ש"ח ובסך 320,787 מיליון ש"ח. בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 2-15](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים					
103,213	1,554	15,731	85,928	103,171	מזומנים ופיקדונות בבנקים
94,428	3,133	35,798	55,497	94,012	ניירות ערך ^(ב)
1,664	-	-	1,664 ^(ה)	1,664 ^(ה)	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
294,101	195,164	97,557	1,380	294,486	אשראי לציבור, נטו
702	692	10	-	728	אשראי לממשלות
24,901	3,792 ^(ה)	14,139 ^(ה)	6,970 ^(ה)	24,901	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,763	1,682	-	81	1,763	נכסים פיננסיים אחרים
520,772	206,017	163,235	151,520 ^(ג)	520,725 ^(ג)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
416,982	107,471	306,876	2,635	418,627	פיקדונות הציבור
6,163	43	6,120	-	6,172	פיקדונות מבנקים
326	90	236	-	313	פיקדונות מממשלות
3,714	-	-	3,714 ^(ה)	3,714 ^(ה)	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
22,493	769	-	21,724	22,530	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
24,946	228	17,610 ^(ה)	7,108 ^(ה)	24,946	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,308	1,735 ^(ה)	3,971	602	6,308 ^(ה)	התחייבויות פיננסיות אחרות
480,932	110,336	334,813	35,783 ^(ג)	482,610 ^(ג)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
308	308	-	-	308	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
16,751	16,572	179	-	16,751	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה **ביאור 5**.
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 162,696 מיליון ש"ח ובסך 287,378 מיליון ש"ח. בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה **ביאורים 2-115-116**.
 (ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.
 (ה) סווג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים					
136,229	1,581	6,938	127,710	136,194	מזומנים ופיקדונות בבנקים
92,953	4,187	38,510	50,256	92,297	ניירות ערך ^(ב)
3,019	-	-	3,019	3,019	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
296,217	201,873	91,683	2,661	295,341	אשראי לציבור, נטו
613	589	24	-	632	אשראי לממשלות
15,252	1,767	10,841	2,644	15,252	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,950	1,912	-	38	1,950	נכסים פיננסיים אחרים
546,233	211,909	147,996	186,328	544,685 ^(ג)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
446,761	105,878	337,410	3,473	447,031	פיקדונות הציבור
15,076	8,929	6,034	113	15,143	פיקדונות מבנקים
216	122	94	-	208	פיקדונות מממשלות
605	-	-	605	605	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
17,035	802	-	16,233	16,303	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
17,315	239	14,445	2,631	17,315	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,746	1,217	4,272	257	5,746	התחייבויות פיננסיות אחרות
502,754	117,187	362,255	23,312	502,351 ^(ג)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
301	301	-	-	301	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
20,491	20,288	203	-	20,491	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 144,975 מיליון ש"ח ובסך 309,860 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 215-215](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
32,396	34	4,779	27,583
אגרות חוב ממשלת ישראל			
17,221	-	6,755	10,466
אגרות חוב ממשלות זרות			
68	-	68	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
8,864	8	8,856	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
7,541	2,711	4,830	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
247	-	114	133
אגרות חוב אחרות בישראל			
5,415	3	5,412	-
אגרות חוב אחרות זרים			
71,752	2,756	30,814	38,182
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות נאמנות שאינן למסחר:			
3,023	-	-	3,023
מניות וקרנות נאמנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
2,138	-	-	2,138
אגרות חוב ממשלת ישראל			
1	-	-	1
אגרות חוב ממשלות זרות			
181	-	-	181
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
89	-	89	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
76	18	58	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
89	-	-	89
אגרות חוב אחרות בישראל			
37	-	37	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
55	-	-	55
מניות וקרנות נאמנות			
2,666	18	184	2,464
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
234	134	100	-
חוזי שקל - מדד			
4,213	252	3,921	40
חוזי ריבית			
3,729	970	2,751	8
חוזי מטבע - חוץ			
4,316	119	2,650	1,547
חוזי מניות			
175	2	41	132
חוזי סחורות ואחרים			
394	-	-	394
פעילות בשוק המעוף			
13,061	1,477	9,463	2,121
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
5,287	-	-	5,287
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
4,630	-	-	4,630
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
33	-	-	33
אחר			
9,950	-	-	9,950
סך הכל אחרים			
100,452	4,251	40,461	55,740
סך כל הנכסים			

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
	בנתונים לא נצפים	בנתונים נצפים משמעותיים	במחירים מצוטטים	
סך הכל שווי הוגן	משמעותיים (רמה 3)	אחרים (רמה 2)	בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
326	87	239	-	חוזי שקל - מדד
4,195	-	4,187	8	חוזי ריבית
3,892	188	3,697	7	חוזי מטבע - חוץ
4,303	-	2,749	1,554	חוזי מניית
174	-	43	131	חוזי סחורות ואחרים
379	-	-	379	פעילות בשוק המעוף
13,269	275	10,915	2,079	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
5,312	3	22	5,287	פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
535	-	-	535	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
647	-	-	647	אחרים
6,494	3	22	6,469	סך הכל אחרים
19,763	278	10,937	8,548	סך כל ההתחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
35,726	34	3,643	32,049
12,191	-	5,551	6,640
18	-	18	-
9,754	-	9,754	-
8,112	1,722	6,390	-
203	-	134	69
5,423	-	5,423	-
71,427	1,756	30,913	38,758
מניות וקרנות זמינות למכירה:			
2,139	-	-	2,139
ניירות ערך למסחר:			
10,967	-	-	10,967
316	-	-	316
620	-	-	620
217	-	217	-
131	-	131	-
105	-	-	105
61	-	61	-
7	-	-	7
12,424	-	409	12,015
נכסים בגין מכשירים נגזרים:^(א)			
319	117	202	-
6,449	813	5,598	38
5,445	1,257	4,188	-
11,341	1,557	4,132	5,652
278	48	19	211
1,069	-	-	1,069
24,901	3,792	14,139	6,970
אחרים:			
2,869	-	-	2,869
1,664	-	-	^(א) 1,664
81	-	-	81
4,614	-	-	4,614
115,505	5,548	45,461	64,496

(א) סווג מחדש.

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:^(א)			
416	53	363	-
חוזי שקל - מדד			
7,232	-	7,070	162
חוזי ריבית			
4,570	175	4,395	-
חוזי מטבע - חוץ			
11,380	-	5,721	5,659
חוזי מניות			
275	-	61	214
חוזי סחורות ואחרים			
1,073	-	-	1,073
פעילות בשוק המעוף			
24,946	228	17,610	7,108
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
2,637	-	2	2,635
פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
3,714	-	-	^(א) 3,714
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
602	-	-	602
אחרים			
6,953	-	2	6,951
סך הכל אחרים			
31,899	228	17,612	14,059
סך כל ההתחייבויות			

(א) סווג מחדש.

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
34,821	33	4,979	29,809
אגרות חוב ממשלת ישראל			
19,893	-	8,847	11,046
אגרות חוב ממשלות זרות			
69	-	69	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
8,861	-	8,861	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
6,996	2,556	4,440	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
220	-	115	105
אגרות חוב אחרות בישראל			
6,067	8	6,059	-
אגרות חוב אחרות זרים			
76,927	2,597	33,370	40,960
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות זמינות למכירה:			
2,769	-	-	2,769
מניות וקרנות נאמנות			
ניירות ערך למסחר:			
3,144	-	-	3,144
אגרות חוב ממשלת ישראל			
223	-	-	223
אגרות חוב ממשלות זרות			
323	-	-	323
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
98	-	98	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
80	22	58	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
58	-	-	58
אגרות חוב אחרות בישראל			
46	2	44	-
אגרות חוב אחרות כח"ל			
61	-	-	61
מניות וקרנות נאמנות			
4,033	24	200	3,809
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
292	148	144	-
חוזי שקל - מדד			
4,901	439	4,448	14
חוזי ריבית			
4,711	1,158	3,553	-
חוזי מטבע - חוץ			
4,757	18	2,677	2,062
חוזי מניות			
172	4	19	149
חוזי סחורות ואחרים			
419	-	-	419
פעילות בשוק המעוף			
15,252	1,767	10,841	2,644
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
3,567	-	-	3,567
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
3,019	-	-	3,019
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
38	-	-	38
אחר			
6,624	-	-	6,624
סך הכל אחרים			
105,605	4,388	44,411	56,806
סך כל הנכסים			

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		
סך הכל שווי הוגן					סך הכל שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
				חוזי שקל - מדד	-
395	63	332		חוזי ריבית	14
5,302	-	5,288		חוזי מטבע - חוץ	-
6,321	176	6,145		חוזי מניות	2,050
4,707	-	2,657		חוזי סחורות ואחרים	148
171	-	23		פעילות בשוק המעוף	419
419	-	-		סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	2,631
17,315	239	14,445		אחרים:	
				פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך	3,474
3,495	-	21		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	605
605	-	-		אחרים	257
257	-	-		סך הכל אחרים	4,336
4,357	-	21		סך כל התחייבויות	6,967
21,672	239	14,466			

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				במיליוני ש"ח
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
125	579	579	-	-
125	579	579	-	-
				סך הכל

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה ^(א)	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				במיליוני ש"ח
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(18)	465	465	-	-
(18)	465	465	-	-
				סך הכל

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
				במיליוני ש"ח
				אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(179)	737	737	-	-
(179)	737	737	-	-
				סך הכל

(א) הוצג מחדש.

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2021	שווי הוגן ליום 31 במרס 2021	העברות מרמה 3 ^(ג)	העברות אל רמה 3 ^(ג)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	בדוח רווח והפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)
במיליוני ש"ח											
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
1	34	-	-	-	-	-	-	-	1	33	ממשלת ישראל
-	8	-	7	-	-	-	-	-	1	-	מוסדות פיננסים בחו"ל
(13)	2,711	-	215	-	(320)	(33)	189	(18)	122	2,556	MBS/ABS
-	3	(2)	-	-	(3)	-	-	-	-	8	אחרים בחו"ל
(12)	2,756	(2)	222	-	(323)	(33)	189	(18)	124	2,597	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
-	18	(4)	-	-	-	-	-	-	-	22	MBS/ABS
-	-	(2)	-	-	-	-	-	-	-	2	אחרים בחו"ל
-	18	(6)	-	-	-	-	-	-	-	24	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(98)	134	-	-	-	-	-	-	-	(14)	148	חוזי שקל - מדד
(369)	252	-	-	-	(209)	-	-	-	22	439	חוזי ריבית
136	970	-	-	-	-	-	1,010	-	(1,198)	1,158	חוזי מטבע - חוץ
87	119	-	-	-	-	-	-	-	101	18	חוזי מניות
(5)	2	-	-	-	-	-	-	-	(2)	4	חוזי סחורות ואחרים
(249)	1,477	-	-	-	(209)	-	1,010	-	(1,091)	1,767	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
(261)	4,251	(8)	222	-	(532)	(33)	1,199	(18)	(967)	4,388	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
33	87	-	33	-	-	-	-	-	(9)	63	חוזי שקל - מדד
-	188	-	-	-	-	-	-	-	12	176	חוזי מטבע - חוץ
33	275	-	33	-	-	-	-	-	3	239	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	סך הכל אחרים
37	278	-	33	-	-	-	-	-	6	239	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 במרס 2021, הסתכמה בסך (12) מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורוד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנתרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2020	שווי הוגן ליום 31 במרס 2020	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה והפסד ^(א)	בדוח רווח	ברוח כולל אחר ^(ב)
							מכירות	רכישות			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
	2	34	-	34	-	-	-	-	-	-	-
	(75)	1,722	-	172	-	(229)	-	343	(71)	52	1,455
	(73)	1,756	-	206	-	(229)	-	343	(71)	52	1,455
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה											
	(73)	1,756	-	206	-	(229)	-	343	(71)	52	1,455
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	(38)	117	-	-	-	-	-	-	-	35	82
	(77)	813	-	-	-	(209)	-	-	-	258 ^(ד)	764
	945	1,257	-	-	-	-	-	700	-	178 ^(ד)	379
	1,546	1,557	-	-	-	-	-	-	-	1,549	8
	45	48	-	-	-	-	-	-	-	44	4
	2,421	3,792	-	-	-	(209)	-	700	-	2,064	1,237
	2,348	5,548	-	206	-	(438)	-	1,043	(71)	2,116	2,692
סך כל הנכסים											
	2,348	5,548	-	206	-	(438)	-	1,043	(71)	2,116	2,692
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	1	53	-	1	-	-	-	-	-	14	38
	-	175	-	-	-	-	-	-	-	(82)	257
	1	228	-	1	-	-	-	-	-	(68)	295
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	6
	1	228	-	1	-	-	-	-	-	(74)	301

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו ונכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו ונכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 במרס 2020, הסתכמה בסך (73) מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - הועברו עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.
- (ד) סוג מחדש.

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2020	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	העברות מרמה (ג)3	העברות אל רמה (ג)3	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	בדוח רווח ההפסד (א)	ברוח כולל אחר(ב)
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
	2	33	-	34	-	-	-	-	(1)	-	ממשלת ישראל
	-	-	(7)	-	-	-	7	-	-	-	מוסדות פיננסיים בחו"ל
	5	2,556	-	444	(565)	(70)	1,323	8	(39)	1,455	MBS/ABS
	-	8	-	9	-	-	-	-	(1)	-	אחרים בחו"ל
	7	2,597	(7)	487	(565)	(70)	1,330	8	(41)	1,455	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר											
	-	22	-	22	-	-	-	-	-	-	MBS/ABS
	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	אחרים בחו"ל
	-	24	-	24	-	-	-	-	-	-	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	11	148	-	44	-	-	-	-	22	82	חוזי שקל - מדד
	(319)	439	-	-	(209)	-	-	-	(116)	764	חוזי ריבית
	878	1,158	-	-	-	-	901	-	(122)	379	חוזי מטבע - חוץ
	12	18	-	-	-	-	-	-	10	8	חוזי מניות
	4	4	-	-	-	-	-	-	-	4	חוזי סחורות ואחרים
	586	1,767	-	44	(209)	-	901	-	(206)	1,237	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	593	4,388	(7)	555	(774)	(70)	2,231	8	(247)	2,692	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	-	63	-	56	-	-	-	-	(31)	38	חוזי שקל - מדד
	-	176	-	-	-	-	-	-	(81)	257	חוזי מטבע - חוץ
	-	239	-	56	-	-	-	-	(112)	295	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	6	סך הכל אחרים
	-	239	-	56	-	-	-	-	(118)	301	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מיומן שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 בדצמבר 2020, הסתכמה בסך 7 מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾				
34	bp 205	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	205 1.68% 25%
8	bp 433.8	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	433.8
2,711	bp 215-110	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	163 2.90% 20% 30%
3	bp 210-105	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	158 1.45% 30%
ני"ע למסחר⁽¹⁾				
18	bp 215-110	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	163 2.90% 20% 30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
103	0.4%-1.37%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	0.89%
31	0.13%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1.24%
252	0.13%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1.24%
970	0.13%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1.24%
116	0.13%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1.24%
3	(0.01%)-0.06%	שערי מניות	היוון תזרימי מזומנים	0.03%
2	0.13%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1.24%
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
87	0.4%-1.37%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	0.89%
188	0.4%-1.37%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	0.89%
3	(0.01%)-0.06%	שערי מניות	היוון תזרימי מזומנים	0.03%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
579	השווי ההוגן של הביטחון			אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 194](#).

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾					
אגרות חוב ממשלת ישראל	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	bp 205	bp 205	34
			1.68%	1.68%	
			25%	25%	
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	bp 163	bp 215-110	1,722
			2.90%	2%-3.8%	
			20%	20%	
			30%	30%	
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
חוזי ריבית שקל - מדד	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.05%)	0.15%-(0.24)%	62
	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%	^(*) 0.51%-100%	55
חוזי ריבית	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%	^(*) 0.51%-100%	813
חוזי מטבע - חוץ	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.05)%	0.15%-(0.24)%	67
	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%	^(*) 0.51%-100%	1,190 ^(א)
חוזים בגין מניות	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%	^(*) 0.51%-100%	1,557
חוזים בגין סחורות	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%	^(*) 0.51%-100%	48
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
חוזי ריבית שקל - מדד	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.05)%	0.15%-(0.24)%	53
חוזי מטבע - חוץ	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.05)%	0.15%-(0.24)%	175
אחרים	היוון תזרימי מזומנים	שערי מניות	(0.13)%	(0.30)%-0.05%	-
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי פגום שנבייתו מותנית בביטחון	השווי ההוגן של הביטחון				465

(א) סווג מחדש.

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 194](#).

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
ממוצע ⁽³⁾	שווה	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾					
bp 205 1.68% 25%	bp 205 1.68% 25%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	33	אגרות חוב ממשלת ישראל
bp 163 2.90% 20% 30%	bp 215-110 2%-3.8% 20% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	2,556	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
bp 158 1.45% 30%	bp 215-110 1.1%-1.8% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	8	אחרים בחו"ל
ניירות ערך למסחר					
bp 163 2.90% 20% 30%	bp 215-110 2%-3.8% 20% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	22	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
bp 158 1.45% 30%	bp 210-105 1.1%-1.8% 30%	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	2	אחרים בחו"ל
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
0.12%	0%-0.24%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	90	חוזי ריבית שקל - מדד
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	58	חוזי ריבית
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	439	חוזי מטבע - חוץ
0.12%	0%-0.24%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	-	חוזי מטבע - חוץ
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1,158	חוזים בגין מניות
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	18	חוזים בגין סחורות
1.54%	^(*) 0.19%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	4	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
0.12%	0%-0.24%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	63	חוזי ריבית שקל - מדד
0.12%	0%-0.24%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	176	חוזי מטבע - חוץ
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון					
השווי ההוגן של הביטחון				737	

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 194](#).

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקאות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקאות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל. הממוצע המשוקלל חושב על בסיס שווי הוגן יחסי של החשיפות.

ביאור 16 - נושאים שונים

א. השפעת משבר הקורונה

התפשטות נגיף הקורונה החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, ובהמשך הוחרפה מהירות התפשטות הנגיף בעקבות הופעה של מוטציות שונות. מרבית הממשלות פעלו בדרך של הטלת סגר זמני, הפסקות זמניות ומתמשכות של חלקים משמעותיים מן הפעילות הכלכלית וטיפול בנפגעי המחלה, תוך הגדלה ניכרת של ההוצאות לטיפול באזרחים והעסקים אשר עבודתם הופסקה. הבנקים המרכזיים ברחבי העולם פועלים במגוון של כלים לצורך תמיכה בפעילות הכלכלית, מעבר להורדות הריבית. לקראת סוף שנת 2020 אושר לשימוש חיסון.

לנוכח תהליך ההתחסנות המהיר שיושם בישראל, הסיכונים הנוגעים לפעילות הכלכלית בישראל פחתו לעת עתה. כמו כן, בחלק ממדינות העולם המובילות, כמו ארה"ב ובריטניה, מסתמן תהליך מוצלח יחסית של התחסנות, מה שפועל להפחתת רמת הסיכונים במדינות אלו. ביתר המדינות תהליך ההתחסנות היה איטי יחסית עד כה, ולכן מדינות אלו, בפרט מדינות הכלולות במניין השווקים המתעוררים, עדיין חשופות במידה רבה יחסית לסיכונים הכלכליים הנובעים ממצבי סגר ומגבלות אחרות הנובעות מהיקפי התחלואה הגבוהים.

ההכנסה מהפסדי אשראי ברבעון זה הסתכמה ב-212 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מגביות בתקופה המדווחת. בנוסף, נרשמה הכנסה בשיעור של 0.06% בהפרשה הקבוצתית לאור ההתפתחויות החיוביות שנרשמו בתקופת הדוח בדמות הצלחתו של המבצע רחב היקף לחיסון האוכלוסייה והשפעתו החיובית על הורדת התחלואה ופתיחתו מחדש של המשק והשיפור באינדיקטורים הכלכליים העומדים בבסיס ההפרשה.

יצוין כי הבנק ממשיך ובוחן את הדרכים למתן סיוע ללקוחותיו שנקלעו למשבר זמני ואשר להערכת הבנק יצלחו את המשבר. במסגרת זו מובאות בחשבון השפעות המשבר ונעשית בחינה מעמיקה של הלקוחות נוכח המשבר.

ב. מכירת מניות ריטיילורס

ביום 13 במאי 2021 מימשה לאומי פרטנרס בע"מ אופציה שהוקצתה לה בד בבד עם השקעתה בחברת ריטיילורס בע"מ (להלן: "ריטיילורס"). המניות שהוקצו במימוש האופציה (להלן: "מניות האופציה") נמכרו ביום 18 במאי 2021 במסגרת השלמת ההנפקה והצעת המכר מיום 18 במאי 2021.

הרווח לפני מס שבנק לאומי צפוי לרשום כתוצאה ממימוש מניות האופציה הינו בסך של כ-90 מיליון ש"ח.

ללאומי פרטנרס תישאר, לאחר השלמת ההנפקה והצעת המכר לפי התשקיף, החזקה במניות ריטיילורס בשיעור של כ-6.81%. על מניות אלו חלה חסימה לתקופה של עד 18 חודשים לאחר הרישום למסחר של מניות ריטיילורס.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
198	שינויים בדירקטוריון
198	המבקרת הפנימית
ב. פרטים נוספים	
198	השליטה בבנק
198	מינויים ופרישות
199	מבנה ארגוני
199	הסכמים מהותיים
200	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
202	דירוג אשראי
ג. נספחים	
203	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד פרסום הדוחות, הדירקטוריון מונה 10 דירקטורים, וזאת בהתאם למספר המקסימאלי של חברי הדירקטוריון בתאגידים הבנקאיים שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן: "הוראה 301"). במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון.

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

ביום 24 בפברואר 2021 פרסם הבנק הודעה מקדימה אודות הכוונה לזמן אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק שעל סדר יומה ידונו מספר נושאים וביניהם, מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לדרישות חוק החברות ומינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בהוראה 301. לפירוט ראה דיווח מידי שפרסם הבנק ביום 24 בפברואר 2021 (מס' אסמכתא: 022431-01-2021).

למידע בנוגע לכשירות הדירקטורים כנדרש בהוראה 301 שעניינה הדירקטוריון, ראה פרק [חברי הדירקטוריון בדוח השנתי של הבנק לשנת 2020](#).

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2020 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 8 במרס 2021 נדון בוועדה ביום 15 במרס 2021, הוגש לדירקטוריון ביום 15 במרס 2021 והוצג בדירקטוריון ביום 22 במרס 2021.

ביום 22 במרס 2021 הודיעה גב' שרון גור, המבקרת הראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, על כוונתה לסיים את תפקידה בבנק. שרון תסיים את תפקידה במהלך רבעון שני 2021.

במהלך רבעון שני 2021 תמונה ר"ח חגית ארגוב למבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית. המינוי כפוף לאישור או אי התנגדות של בנק ישראל.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בד"ן, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 31 במרס 2021, ראה דוח מידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 7 באפריל 2021 (אסמכתא: 058476-01-2021). כן, ראה דיווח מידי בעניין רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי בבנק ליום 31 במרס 2021 מיום 7 באפריל 2021 (אסמכתא: 058458-01-2021).

מינויים ופרישות

מינויים

ר"ח **רון אגסי**, ראש חטיבת שוקי הון וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש החטיבה העסקית, בדרג משנה למנכ"ל בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

מר **שמוליק ארבל**, ראש החטיבה העסקית וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית, בדרג משנה למנכ"ל, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

ר"ח **בשמת בן צבי**, ראש חטיבת ניהול סיכונים וחברת הנהלת הבנק, מונתה לתפקיד ראש חטיבת שוקי הון, בתוקף מיום 1 בינואר 2021. ר"ח **ליאת שוב**, מונתה לתפקיד ראש חטיבת ניהול סיכונים, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

מר **חיים שקולניק**, מונה לתפקיד ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות, כחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 3 בינואר 2021. גב' **אביבית קליין**, מונתה לתפקיד ראש חטיבת משאבי אנוש, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 1 באפריל 2021.

ר"ח **עומר זיו**, המכהן היום כחבר הנהלה וראש החטיבה הפיננסית, מונה לתפקיד החשבונאי הראשי וראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית, בתוקף מיום 1 באפריל 2021.

גב' **שרון דניאל**, מונתה לתפקיד קצינת ציות ראשית וראש מערך ציות ואכיפה בבנק, בתוקף מיום 11 בינואר 2021.

גב' **הדר ויסמונסקי-וינברג**, תמונה לתפקיד מזכירת הבנק והקבוצה, במהלך רבעון שני 2021.

ר"ח **חגית ארגוב**, תמונה למבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, בדרג סמנכ"ל בכיר, במהלך רבעון שני 2021. המינוי כפוף לאישור או אי התנגדות של בנק ישראל.

פרישות

גב' הילה ערן-זיק, ראש חטיבת משאבי אנוש וחברת הנהלת הבנק, סיימה את תפקידה ב-31 במרס 2021, לאחר כ-29 שנות עבודה בלאומי.

רו"ח שלמה גולדפרב, חשבונאי ראשי, ראש חטיבת חשבונאות וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-31 במרס 2021, לאחר כ-40 שנות עבודה בלאומי.

עו"ד ליבנת טין-שי וילדר, מזכירת הבנק והקבוצה, סיימה את תפקידה ב-28 בפברואר 2021, לאחר כ-5 שנות עבודה בלאומי.

גב' שרון גור, מבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, תסיים את תפקידה במהלך רבעון שני 2021, לאחר כ-28 שנות עבודה בלאומי.

מבנה ארגוני

החטיבה הפיננסית והחשבונאית

החל מיום 1 באפריל 2021 אוחדו החטיבה הפיננסית והחטיבה החשבונאית.

הסכמים מהותיים

לפרטים ראה פרק [הסכמים מהותיים בדוח הכספי לשנת 2020](#).

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. חלק מההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק צפויה להיות משמעותית.

ראה תיאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

הוראות הפיקוח על הבנקים

מתן גישה למידע בנקאי

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה לראשונה בחודש פברואר 2020. הבנקאות הפתוחה מחייבת את הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשתף מידע בנקאי של הלקוח, על פי בקשתו, עם ספקי צד ג' מורשים ולאפשר ביצוע תשלומים בחשבונו באמצעות צד ג' (המפוקח לעניין זה). המטרה היא כי בהתבסס על המידע הבנקאי האמור, יוכלו ספקי צד ג' להציע ללקוחות מוצרים חדשים. מותאמים אישית ללקוח. על פי ההוראה, ביסוס הבנקאות הפתוחה יעודד כניסת שחקנים חדשים לעולמות התשלומים, המידע, השיווק והתיווך, ויאפשר תמחור וחדשנות טובים יותר ללקוח. ההוראה חלה בשלב זה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי בלבד. בחודש אפריל 2020, נדחו מועדי התחילה של ההוראה בשלושה חודשים, כאשר מועד התחילה של השלב הראשון נקבע ליום 31 במרס 2021.

ביום 5 באפריל 2021, לאור סוגיות הנובעות ממורכבות יישום ההוראה, עודכנה ההוראה שוב. עיקרו של העדכון דחיה במועדי היישום של שלבי ההוראה השונים. בהתאם לעדכון זה נדחתה תחילתו של השלב הראשון ליום 18 באפריל 2021, וכן נדחו מועדי התחילה של שלבי היישום הנוספים, כמפורט בהוראה.

הבנק פועל ליישום ההוראה בהתאם למועדי התחילה המדורגת הקבועים בה.

מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא פעילות הבנקים כצרכני מידע בבנקאות הפתוחה

ביום 14 באפריל 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא פעילות הבנקים כצרכני מידע בבנקאות הפתוחה. במכתב מובהר כי ככוונת הפיקוח על הבנקים לתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368, כך שבנק או סולק יידרשו לקבל אישור מראש של המפקח על הבנקים, במקרה של פעילות חדשה שיש בה שירות השוואת עלויות הכולל מרכיב של תיווך של מוצרים פיננסיים, מסוג שהבנק או הסולק עצמם מספקים ללקוחות, לגוף פיננסי אחר. במכתב מציינ הפיקוח את המידע שיכול שיהיה על בנק או סולק להציג לפיקוח לצורך קבלת אישור לעסוק בפעילות כאמור, בפרט בתחום מניעת ניגודי עניינים והגילוי שיינתן ללקוחות ביחס לשירות האמור.

כמו כן, מובהר במכתב כי ככוונת הפיקוח לתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 באופן שיאפשר לגופים מפוקחים על ידי רגולטורים פיננסיים אחרים לגשת למידע באמצעות הבנקאות הפתוחה, וכי הפיקוח בוחן שילוב של גופים אלה כמי שיוכלו לקבל תמורה עבור שירותי השוואת עלויות הכוללים מרכיב של תיווך של מוצרים פיננסיים, במסגרת הוראה חדשה המתגבשת בנושא.

בעקבות המכתב האמור, הודיע משרד האוצר כי ככוונתו לקדם את הליכי החקיקה של תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי, התש"ף-2020, אשר מסדיר בין היתר את סוגיית ניגוד העניינים בבנקאות הפתוחה. בעניין זה הביע משרד האוצר את עמדתו כי יש למנוע מהבנקים לעסוק בהשוואה ותיווך למוצרים של גופים פיננסיים מתחרים.

בהמשך למכתב האמור של המפקח על הבנקים, פרסמה הממונה על התחרות ביום 29 באפריל 2021 מכתב למנכ"ל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי, לפיו מתן שירותי השוואת עלויות ביחס למוצרים מתחרים המוצעים באמצעות אותו גוף, עשוי להיחשב להסדר כובל, ולפיכך יש לבחון את הצורך בקבלת פטור מאישור הסדר כובל או אישור מבית הדין לתחרות טרם מתן שירותי השוואת עלויות כאמור.

בעקבות חילופי דברים אלה, קיים בעת הזו חוסר בהירות לעניין האפשרות של הבנקים לפעול בתחום השוואת עלויות הכרוך בתיווך.

מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא קידום הבנקאות הפתוחה

ביום 10 במאי 2021 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, יושבת ראש רשות ניירות ערך והממונה על שיתוף נתוני אשראי. במכתב זה מבהיר המפקח כי מכיוון שתהליכי החקיקה שהיו אמורים להסדיר את פעילות הצדדים השלישיים (שאינם בנקים או חברות כרטיסי אשראי) בבנקאות הפתוחה לא הבשילו, עולה הבנקאות הפתוחה לאוויר בשלב זה מתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 "יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל". חובת הנגשת המידע מתוקף הוראה זו חלה רק על הבנקים ועל חברות כרטיסי האשראי, ואפשרות הגישה למידע תהיה גם היא בשלב ראשון רק לבנקים ולחברות כרטיסי האשראי.

עם זאת מבהיר המפקח, כי בהמשך לשיח שהתקיים עם הרגולטורים הממוענים למכתב זה, הרי שלאור נכונותם של אותם רגולטורים לקבוע רגולציה ולפקח אחר פעילות של גופים המפוקחים על ידם בהיבטים הנדרשים מצדדים שלישיים בעלי גישה למידע בנקאי (צרכני מידע), מתכוון הפיקוח על הבנקים לאפשר גישה למידע גם לאותם צרכני מידע מפוקחים, וזאת במסגרת חובה שתוטל על המערכת הבנקאית במסגרת תיקון מתוכנן בהוראה 368.

המפקח מבהיר כי פתיחת הגישה לגופים הנוספים, ללא חקיקה מוסדרת, הינה אירוע מורכב, שיש בו כדי להגביר את הסיכונים השונים הקיימים ממילא במערכת של בנקאות פתוחה. לפיכך נדרש, לכל הפחות, כי תהיה רגולציה אחידה בין הגופים השונים הפועלים בסביבת הבנקאות הפתוחה הכוללת הסדרה רלוונטית לתחום, פיקוח ואכיפה שוטפים והנפקת תעודות ("סרטיפיקטים") באמצעות הרגולטור של אותם גופים.

טיסת הוראת ניהול בנקאי תקין - קשרי תאגידים בנקאיים עם נותני שירות להשוואת עלויות

טיסת הוראה קובעת עקרונות כלליים לעניין קשרי תאגיד בנקאי עם נותן שירותי השוואת עלויות הפועל כמתווך ולעניין נותן שירותי השוואת עלויות הפועל כשלוח של הלקוח. בטיסה נקבע כי נותן שירותי השוואת עלויות הינו כל אחד מאלה: לשכות אשראי, לשכות מידע על עוסקים ומיפוי כוח בתמורה, כהגדרתם בחוק נתוני אשראי; וכן תאגיד בנקאי בכפוף לקבלת אישור מראש ובכתב של המפקח על הבנקים.

ההוראות המפורטות לעיל לעניין מתן גישה למידע בנקאי הינן חלק מהיזמות בתחום הגברת התחרותיות כמפורט בפרק [הרגולציה כדוח הכספי לשנת 2020](#), והן צפויות להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל.

טיסת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 336 - שעבוד נכסי תאגיד בנקאי

טיסת התיקון פורסמה ביום 29 באפריל 2021 לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידים בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים, עקב רפורמות שונות ברגולציה הבינלאומית. בהתאם לטיסה מוצע לבטל את ההגבלה הכמותית הקיימת על שעבוד נכסי תאגיד בנקאי, וחלף זאת, להגדיר דרישות לניהול נאות של שעבוד נכסים.

מוצע כי ההוראה תיכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2022. עם זאת תאגיד בנקאי החורג או עלול לחרוג בסבירות גבוהה מן המגבלה הכמותית (הקיימת כיום בהוראה) עד למועד התחילה האמור, יפנה בהודעה בכתב לפיקוח על הבנקים ויפרט את הסיבה לחריגה ומהם המנגנונים המפצים שהוא מאמץ. הבנק לומד את הטיסה ונערך ליישומה.

טיסת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 - יחס מימון יציב

ראה פירוט בפרק [סיכון נזילות כדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

התפתחויות רגולטוריות עקב אירוע נגיף הקורונה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מספר 4 - הוראת שעה) (נגיף הקורונה החדש) (עיקוב הליכים לשם גיבוש ואישור הסדר חוב), התשפ"א-2021

החוק קובע מסלול ייעודי לטיפול בחובות של חייבים (תאגידים ויחידים) שנפגעו ממשבר הקורונה, אשר יעמוד בתוקף לתקופה של שנה עד ליום 18 במרס 2022, ויאפשר לחייב להגיע להסדר חוב מוסכם כחלופה להליכי חדלות פירעון מלאים. ההסדר הזמני המוצע מאפשר לעכב הליכים משפטיים והליכי גבייה נגד החייב. בתקופת עיקוב ההליכים החייב ישמור את השליטה בנכסיו. במקביל כולל ההסדר המוצע הגנות חלופיות מתאימות לנושים.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה

ההוראה פורסמה לראשונה בחודש מרס 2020 כהוראת שעה, על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה, והיא כוללת שורה של צעדים והתאמות אשר נועדו לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת בתקופה זו. ההוראה עודכנה מספר פעמים. ביום 22 במרס 2021 פורסם התיקון האחרון להוראה שעיקרו הארכת תוקף הוראת השעה עד ליום 30 בספטמבר 2021 (במקום 31 במרס 2021).

בנוסף נקבע כי בתקופה של ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3% מיחס ההון המזערי לא תחשב כחריגה מהוראת השעה.

להרחבה נוספת בנושא ההתאמות הרגולטוריות השונות על רקע אירוע נגיף הקורונה והשפעתן, ראה [הדוח הכספי לשנת 2020](#).

נושאים נוספים

הגנת הפרטיות

בהמשך לפירוט בדוח הכספי לשנת 2020, לאחרונה ניכרת מגמה של גידול בהיקף הרגולציה מתחום הגנת הפרטיות בארץ ובעולם. ביום 25 במרס 2021, לנוכח העלייה בהיקף התרחשותם של אירועי אבטחת מידע חמורים, פרסמה הרשות להגנת הפרטיות טיוטת מסמך מדיניות נוסף שעניינו צמצום המידע האישי המצוי במאגרי המידע של ארגונים שונים. במסמך מפרטת הרשות המלצות ודגשים לארגונים במשק ולגופים ציבוריים כיצד לפעול במטרה להביא לצמצום האיסוף, השמירה והשימוש במידע עודף. הרשות מציינת כי אי צמצום מידע עודף על ידי בעל מאגר שמצא כי מידע שכזה שמור אצלו, עשוי בנסיבות מסוימות להוות הפרה של תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).

בנוסף, ביום 22 באפריל 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות מסמך בנושא פרטיות באמצעי תשלום מתקדמים להעברת כספים ולתשלום בבתי עסק. במסמך מדגישה הרשות, כי יש לשים דגש מיוחד על הליך קבלת ההסכמה לרישום ולשימוש באמצעי תשלום מתקדמים על כל היבטיו, וזאת בכדי לאפשר למשתמשים לשלוט על פרטיותם ועל מידע הנוגע אליהם באופן מיטבי, ועל מנת להבטיח כי השימוש במידע ייעשה בידיעתם ובהתאם להסכמתם המלאה.

ביום 25 במאי 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות גילוי דעת להערות הציבור, במסגרתו מבהירה ומדגימה הרשות מהם "מידע" ו"ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם" כמשמעותם בחוק הגנת הפרטיות, וכן מהם סוגי הנתונים עליהם חלות הוראות החוק האמור בהתאם לפרשנות שניתנה להם על ידי בתי המשפט.

פירוט נוסף בנושא רגולציה מתחום הגנת הפרטיות ראה [דוח הכספי לשנת 2020](#).

יישום ההוראות השונות בתחום זה, אם יתקבלו, עשוי לחייב שינויים בתהליכי העבודה.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי והתחזית של המדינה והבנק ליום 26 במאי 2021:

קצר טווח	תחזית	ארוך טווח	דירוג חברת	
P-1	stable	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1+	stable	AA-	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-1	stable	A	S&P	
F1+	stable	A	Fitch	
	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

להלן התפתחות דירוג האשראי ותחזית הדירוג של הבנק מה-1 בינואר 2021 ועד ליום 26 במאי 2021:

ב-20 בינואר 2021 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-16 בפברואר 2021 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.05	1,940	257,674	3.16	2,132	273,398
בישראל					
4.89	278	23,153	3.94	216	22,252
מחוץ לישראל					
3.20	2,218	280,827	3.21	2,348	295,650
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
4.41	8	738	2.33	4	694
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.41	8	738	2.33	4	694
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
1.35	33	9,811	0.62	17	10,912
בישראל					
-	-	161	-	-	119
מחוץ לישראל					
1.33	33	9,972	0.62	17	11,031
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.25	30	47,809	0.10	26	101,877
בישראל					
0.81	2	792	-	-	976
מחוץ לישראל					
0.26	32	48,601	0.10	26	102,853
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.95	4	1,682	0.12	1	3,226
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.95	4	1,682	0.12	1	3,226
סך הכל					
אג"ח לפדיון זמנינות למכירה ^(ה)					
1.49	256	69,191	0.99	184	74,284
בישראל					
2.75	32	4,710	2.51	28	4,503
מחוץ לישראל					
1.57	288	73,901	1.08	212	78,787
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
0.64	10	6,268	0.54	4	2,951
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.64	10	6,268	0.54	4	2,951
סך הכל					
2.48	2,593	421,989	2.13	2,612	495,192
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
5,714			5,089		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
45,126			52,387		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
2,593			2,612		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
4.40	312	28,816	3.55	244	27,850

ראה הערות [בעמוד 206](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.47)	(304)	261,883	(0.21)	(163)	304,889
בישראל					
(0.10)	(34)	130,413	(0.01)	(4)	173,434
לפי דרישה					
(0.82)	(270)	131,470	(0.48)	(159)	131,455
לזמן קצוב					
(1.38)	(49)	14,246	(0.35)	(12)	13,714
מחוץ לישראל					
(0.96)	(15)	6,287	(0.13)	(3)	9,402
לפי דרישה					
(1.72)	(34)	7,959	(0.84)	(9)	4,312
לזמן קצוב					
(0.51)	(353)	276,129	(0.22)	(175)	318,603
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(2.31)	(1)	175	(1.98)	(1)	204
בישראל					
-	-	131	-	-	15
מחוץ לישראל					
(1.31)	(1)	306	(1.84)	(1)	219
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	154	(0.08)	(2)	9,912
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	154	(0.08)	(2)	9,912
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.46)	(6)	5,209	(0.07)	(1)	5,836
בישראל					
-	-	67	-	-	141
מחוץ לישראל					
(0.46)	(6)	5,276	(0.07)	(1)	5,977
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת					
הסכמי מכר חוזר					
(1.21)	(4)	1,331	-	-	479
בישראל					
-	-	-	-	-	252
מחוץ לישראל					
(1.21)	(4)	1,331	-	-	731
סך הכל					
אגרות חוב					
(1.11)	(60)	21,652	(2.35)	(85)	14,578
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(1.11)	(60)	21,652	(2.35)	(85)	14,578
סך הכל					
(0.56)	(424)	304,848	(0.30)	(264)	350,020
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
98,592			128,996		
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
3,730			1,692		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
30,160			33,792		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
(424)		437,330	(264)		514,500
סך כל ההתחייבויות					
35,499			38,168		
סך כל האמצעים ההוניים					
(424)		472,829	(264)		552,668
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.92	2,169		1.83	2,348	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
1.95	1,906	393,173	1.82	2,116	467,342
בישראל					
3.70	263	28,816	3.37	232	27,850
מחוץ לישראל					
2.07	2,169	421,989	1.91	2,348	495,192
סך הכל					
(1.36)	(49)	14,444	(0.34)	(12)	14,122
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות					
לפעילות מחוץ לישראל					

ראו הערות [בעמוד 206](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2020			2021		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
1.18	138	46,818	3.71	445	48,596
(0.18)	(12)	27,151	(1.99)	(94)	19,057
1.00			1.72		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.51	1,719	276,700	1.95	1,651	341,405
(0.27)	(137)	206,047	(0.14)	(93)	258,298
2.24			1.81		
מטבע חוץ					
2.46	424	69,655	1.41	272	77,341
(1.59)	(226)	57,206	(0.44)	(65)	58,543
0.87			0.97		
סך פעילות בישראל					
2.34	2,281	393,173	2.04	2,368	467,342
(0.52)	(375)	290,404	(0.30)	(252)	335,898
1.82			1.74		

ראה הערות [בעמוד 206](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2021 לעומת 2020		
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח)	מחיר
במיליוני ש"ח		
נכסים נושאי ריבית		
אשראי לציבור		
192	69	123
בישראל		
(62)	(53)	(9)
מחוץ לישראל		
130	16	114
סך הכל		
נכסים נושאי ריבית אחרים		
(105)	(176)	71
בישראל		
(6)	(6)	-
מחוץ לישראל		
(111)	(182)	71
סך הכל		
19	(166)	185
סך כל הכנסות הריבית		
התחייבויות נושאות ריבית		
פיקדונות הציבור		
(141)	(164)	23
בישראל		
(37)	(37)	-
מחוץ לישראל		
(178)	(201)	23
סך הכל		
התחייבויות נושאות ריבית אחרות		
18	11	7
בישראל		
-	-	-
מחוץ לישראל		
18	11	7
סך הכל		
(160)	(190)	30
סך הכל הוצאות הריבית		
179	24	155
סך הכל בנטו		

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות כח"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהן העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של 1,859 מיליון ש"ח (31 במרס 2020 - 1,199 מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופה של שלושה חודשים בסך של 146 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (31 במרס 2020 - 130 מיליון ש"ח).

מילון מונחים

מונח	הגדרה
א	
אובליגו	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.
איגוח	פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח, באמצעות אגרות חוב.
אירוע קיברנטי (סייבר)	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משוכצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
אנשים פרטיים	יחידים שאינם תאגידים (רשומים או לא רשומים) ואינם עוסקים בפעילות עסקית. אנשים פרטיים מוגדרים בהתאם להוראות בנק ישראל כך שבקטגוריה זו נכללות הלוואות ליחידים שאינן למטרות עסקיות אשר מסווגים לענף משק אנשים פרטיים בהתאם להגדרות אחידות של הלמ"ס לרבות משקי בית ובנקאות פרטיות.
ארגון מחדש של חוב בעייתי	חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים.
אשראי on call	אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
אשראי בהשגחה מיוחדת	אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
אשראי דוקומנטרי מותנה - SBLC	אשראי דוקומנטרי מותנה הוא ערבות בנקאית בניסוח של אשראי דוקומנטרי מסחרי, אשר מטרתו העיקרית היא להבטיח ביצוע תשלום. אשראי דוקומנטרי מותנה דומה לערבות בכך שהוא מהווה התחייבות של בנק לשלם את הסכום הנקוב בו כנגד מסמך דרישת תשלום מהמוטב, בעוד שלאשראי דוקומנטרי מסחרי בו נדרשת הצגת מסמכים שונים על מנת להפוך את התחייבות הבנק למחולטת.
אשראי נחות	אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.

<p>אשראי מאזני הנבחן על בסיס פרטני, ואשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב הנבחן על בסיס פרטני יסווג כפגום בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים רצופים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה.</p> <p>אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי פגום אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.</p> <p>בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שנבחן פרטנית ואשר תנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי.</p>	<p>אשראי פגום</p>
<p>הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.</p>	<p>ב באזל 2/באזל 3</p>
<p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>	<p>ה הון עצמי רובד 1</p>
<p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>	<p>הון פיקוחי</p>
<p>שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים הון המותנה (contingent convertible - CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושיומרו למניות הבנק בקרות אירוע מוכן (point of non viability). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.</p>	<p>הון רובד 2</p>
<p>ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.</p>	<p>החשיפה בעת הכשל EAD - (Exposure At Default)</p>
<p>הסכמי ריפוי אלה הם הסכמים לרכישה או למכירת נייר ערך תמורת מזומנים או ניירות ערך כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.</p>	<p>הסכמי רכש/מכר חוזר (Repurchase agreement or reverse repurchase)</p>

<p>הפרשה שנקבעת לגבי כל חוב שנבחן פרטנית (ובכלל זה כל חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וכפוף לבחינה פרטנית בהתאם למדיניות הבנק). סכום ההפרשה נאמד בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הריבית המקורית של החוב או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ותוך הפעלת מקדמי ביטחון זהירים. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את הלוחים הרלבנטיים. בנוסף, הפרשה פרטנית מבוצעת על כל חוב הכפוף לבחינה פרטנית כאמור לעיל והמצוי בפיגור של 90 יום.</p>	<p>הפרשה פרטנית</p>
<p>הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, וכן בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.</p>	<p>הפרשה קבוצתית</p>
<p>ח</p>	
<p>סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים שכוללת אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC). חבות מחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של הפיקוח על הבנקים.</p>	<p>חבות</p>
<p>פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם הוא (כולו או חלקו) לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפירעון. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שנקבעה על ידי הנהלת הבנק.</p>	<p>חוב בפיגור</p>
<p>מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.</p>	<p>חוזה אופציה</p>
<p>כל חישוב הנותן ביטוי לתנאי אי וודאות, כלומר, מותאם לסיכון. לדוגמה, משקף את ניסיון העבר והערכת ההנהלה לגבי מועדי הפרישה הצפויים של עובדי הבנק וההטבות הצפויות עם הפרישה, המיוחסות ליניארית על פני תקופת העבודה הצפויה.</p>	<p>חישוב אקטוארי</p>
<p>חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; • מסגרות אשראי לא מנוצלות; • התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; • התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. • ועוד. 	<p>חשיפות חוץ מאזניות</p>

<p>החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות.</p>	<p>חשיפת בסיס הצמדה ושער חליפין</p>
י	
<p>יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>	<p>יחס הלימות ההון</p>
<p>יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>	<p>יחס כיסוי נזילות</p>
<p>מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>	<p>יחס מינוף</p>
כ	
<p>כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.</p>	<p>כתבי התחייבות נדחים</p>
מ	
<p>מבנים שהוקמו במטרה להעביר לבעלי האג"ח תזרימים הנובעים ממכשירים/נכסים אחרים. לצורך כך, מוקמת חברה יעודית (Entity SPE – Special Purpose) שקולטת את הנכסים היוצרים תזרים מזומנים שמועבר על ידי יוצרם (originator) ומסיטה את תקבולי תזרים המזומנים המסוים ממנה אל בעלי האג"ח זאת בהתאם למבנה שמוסכם עם בעלי האג"ח לפי סדר הקדימויות הגלום בסדרות האג"ח השונות (tranche). המחאת הזכויות כאמור יוצרת מבנה משפטי שבו נושי ה-SPE לא יוכלו לרדת לנכסי הישות המעבירה וגם לא יהיו חשופים לסיכונים הגלומים מפעילויות האחרות של הישות, וכי כל מהותה של ה-SPE היא קבלת תקבולי תזרים המזומנים המדובר והעברה לבעלי האג"ח.</p>	<p>מבני איגוף</p>
<p>הבנק נעזר במודל ההון הכלכלי, המתבסס על דירוגי הלווים, על מנת להעריך את סיכון האשראי ברמת המכלול של תיק האשראי ובחתיכים שונים מתוכו.</p>	<p>מודל ההון הכלכלי</p>
<p>נגזרים משובצים הינם מכשירים נגזרים, אשר משובצים (embedded) במסגרת חוזים ומכשירים פיננסיים אחרים או חוזים מסחריים לרכישה או מכירה של מוצרים ושירותים (חוזים אלו מכונים בספרות החשבונאית כ"חוזים מארחים" Host Contract).</p> <p>הטיפול החשבונאי מבוצע בהתאם למהות הכלכלית של הפריטים והעסקאות ולא בהתאם לצורתם המשפטית ולאור זאת, מכשירים נגזרים משובצים שעל פי מאפיינים כלכליים אינם קשורים באופן ברור והדוק לחוזה המארח מופרדים ממנו לצורכי המדידה בספרי הבנק.</p>	<p>מכשירים נגזרים משובצים (Embedded Derivative)</p>
<p>מניות המוחזקות במישרין על ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.</p>	<p>מניות רדומות</p>

<p>המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.</p>	<p>מרווח Bid-Ask</p>
<p>משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפדיון הסופי.</p>	<p>משך חיים ממוצע (מח"מ)</p>
נ	
<p>חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.</p>	<p>נגזר אשראי</p>
<p>הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבר 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.</p>	<p>נדבר 1</p>
<p>ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.</p>	<p>ניהול נכסים והתחייבויות - ALM</p>
<p>נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחוזי מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק, משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין מספר 203 עד 209 בכלל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורי במסגרת הדרישות להלימות ההון.</p>	<p>נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)</p>
<p>מאית של אחוז אחד המשמש כמודד לגבי שיעורי ריבית.</p>	<p>נקודת בסיס - BP</p>
ס	
<p>סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו.</p>	<p>סיכון אשראי</p>
<p>סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות) הינו הסיכון שהתנהלות מול הלקוחות אשר אינה הוגנת, שקופה ומותאמת לצרכיו תוביל להפסדים כתוצאה מנזקים משפטיים, קנסות או נזקי מוניטין.</p>	<p>סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות)</p>
<p>סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.</p>	<p>סיכון נזילות</p>
<p>סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי.</p>	<p>סיכון תפעולי</p>
<p>הסיכון השיורי, הוא הסיכון שנשאר אחרי שיוך כל הסיכונים הספציפיים. לדוגמה: כאשר אדם רוכש נכס, הוא נחשף לחבילה של סיכונים שונים. רבים מהסיכונים הללו אינם ייחודיים לנכס שנרכש, אלא משקפים תרחישים רחבים יותר, כמו למשל עלייה או ירידה של מניות, העלאה או הורדה של שערי ריבית או שינוי קצב הצמיחה בכלכלה או בתעשייה מסוימת. ניתן לצמצם את החשיפה אליו באמצעות גיוון.</p>	<p>סיכון שיורי</p>

סיכון בסיס	סיכון הבסיס, אשר מתבטא בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.
סיכון ריבית	סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.
סיכון אסטרטגי	סיכון עסקי הכולל את ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על הון, רווחים, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של ההחלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים, רגולטורים וטכנולוגיים.
סיכון מוניטין	הסיכון שפרסום או גילוי ציבורי של עסקה או נוהג הקשור ללקוחות, כמו גם תוצאות עסקיות ואירועים הקשורים לקבוצה, ישפיע באופן שלילי על אמון הציבור בקבוצה או יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות.
סיכון שוק	סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשערי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים).
סינדיקציה	עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
ע	
עלות ריבית	מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות אחרות.
עלות שירות	כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.
ר	
רווח בסיסי למניה	הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
רווח מדולל למניה	חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.
רווח/הפסד אקטוארי	בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
ריבית העוגן	ריבית הנקבעת לפי בסיס אובייקטיבי חיצוני הינו, שלתאגיד לא תהיה השפעה ישירה בקביעתה, על פי נוסחה קבועה מראש.

ש

שווי הוגן

ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתייכות הפיננסית בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

- רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;
- רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;
- רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שוק פעיל

שוק בו עסקאות בנכס או בהתייכויות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ)

מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון

היחס בין התשואה של עסק (רווח נקי) לבין ההון העצמי שלו. שיעור זה מודד את יכולות הבנק ביצירת רווחים מהנכסים נטו, וממחיש עד כמה יעיל הבנק בניצול השקעות נוספות ליצירת גידול בהכנסותיו.

התשואה להון בבנקים מתבטאת ביחסים אלה:

- רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע;
- רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע בניכוי יתרה ממוצעת של מניות בכורה שנכללו בהון העצמי.

ת

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

תהליך הסקירה הפיקוחי
SREP – (Supervisory Review Process)

התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שננקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק והאיתנות הפיננסית שלו.

תכנית הטבה מוגדרת

סכומי קצבה או ביטוח קבועים וידועים מראש המשולמים לזכאים, בין שאלה תלויים בתוצאות ההשקעות של קרן הקצבה או המבטח.

תשואה להון

רווח נקי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע.

	A
נייר ערך שהבטוחות שניתנו לו, או השיעבוד, לגבי תשלומי הריבית והקרן, הינם תשואה על מסמך פיננסי מסוים.	ABS – Assets Back Securities (אגרות חוב מגובי נכסים)
	B
כלי ניהולי למדידת ביצועי הבנק וקווי העסקים שלו במגוון נושאים כמותיים ואיכותיים אותם הגדירה הנהלת הבנק במסגרת התכנית האסטרטגית.	BSC – Balanced Score Card
מימון פרויקטיים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרוייקט לממשלה.	B.O.T – Build Operate Transfer
	C
אגרות חוב המגובים על ידי תיק אגרות חוב ו/או הלוואות ברמות "בכירות" (seniority) ובדירוים שונים.	CDO – Collateralized Debt Obligation
מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	CDS – Credit Default Swap
אגרת חוב המגובה בתיק הלוואות.	CLO – Collateralized Loan Obligation
מודל מובנה של בקרה פנימית. מטרת מסגרת המודל הינה לסייע לעסקים ולישויות אחרות להעריך, לאמוד ולהעצים את מערכות הבקרה הפנימית הפועלות אצלם.	COSO – Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
מונח המתייחס להסדרי מימון שונים שחוצים גבולות לאומיים, כגון מתן הלוואות לאנשים וגופים במדינה אחרת, מכתבי אשראי, קיבולים בנקאיים וכו'.	Cross Border Activity (“פעילות חוצת גבולות”)
חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.	CVA – Credit Valuation Adjustment
	D
ה-(DFA) הינו חוק פדראלי אמריקאי אשר נכנס לתוקף ב-28 ביולי 2010 ומכיל רפורמה מקיפה ברגולציה הפיננסית, שלה השלכות שונות על קבוצת לאומי, שהעיקרית בהן מתייחסת לעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC) מתחום החלף (Swap).	DFA – Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act
	E
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	EMIR – European Market infrastructure Regulation
	F
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	FATCA – Foreign Accounts Tax Compliance Act
התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות ואחת מרשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב.	FDIC – Federal Deposit Insurance Corporation
סוכנות המסונפת לממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FHLMC – Freddie Mac
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FNMA – Fannie Mae

חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.	FORWARD (חוזה אקדמה)
חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.	FUTURE (חוזה עתידי)
	G
חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	GNMA - Ginnie Mea
	I
תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם. על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process
	L
השיעור מתוך חשיפת האשראי הכללית של הלווה במועד הכשל (EAD) אשר צפוי לגרום נזק לבנק בקרות אירוע הכשל.	LGD - Loss Given Default (שיעור הפסד בהינתן כשל)
השיעור שמהווה המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף מימד אחד של סיכון ההלוואה, כאשר יחס LTV גבוה משקף סיכון גבוה יותר לבנק נותן האשראי.	LTV (שיעור המימון)
	M
אגרות חוב המגובות בנכסים פיננסיים שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות בנכסים פיננסיים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.	MBS - Mortgage Back Securities (אגרות חוב מגובי משכנתאות)
	N
היחס שבין הכנסות ריבית נטו ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית.	NIM - Net Interest Margin
אשראי פגום שאינו צובר ריבית.	NPL - Non Performing Loan
	O
ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי. הארגון הינו פלטפורמה לדיון במדיניות, השוואת ביצועים, איתור פתרונות לקשיים וגיבוש קודים, עקרונות מנחים וסטנדרטים משותפים לביצוע מדיניות כלכלית וחברתית ברמה הלאומית. במסגרת הארגון כל מדינה חברה יכולה לתרום באופן משמעותי לקביעת מדיניות הארגון וניסוח קווי פעולה משותפים.	OECD

	P
מונח המתאר את ההסתברות שהלווה יגיע למצב של כשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה ממועד ביצוע הדרוג. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו כפי התנאים החוזיים של חובותיו.	PD - Probability of Default (כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה)
מענק בצורת מניות אשר הינן חסומות ותלויות בביצועים עתידיים של התאגיד הבנקאי.	PSU (יחידות מניה חסומות תלויות ביצוע)
	R
שיטה המשווה תשואות על השקעות שונות הלוקחת בחשבון את הסיכון. התשואה בפועל מתואמת על ידי מדידת חשיפות הנכס לסיכון ומתאמת כלפי מטה את התשואה על נכסים מסוכנים יותר. יעילות השיטה תלויה בדיוק הערכה של הסיכון בנכסים שונים, ועד כמה ה"עונש" המוטל על נכסים מסוכנים יותר אכן משקף את דרגת סלידת הסיכון של כל משקיע נתון. לסוגים חדשים של נכסים, כמו נגזרים פיננסיים הערכת סיכון הוא דבר מאוד לא ודאי, לאור הניסיון בדבר התנהגות מחיריהם בפועל.	RORAC (תשואה להון מתואמת סיכון)
מניה רגילה שעל פי תנאי ההנפקה שלה לא ניתנת למסחר חופשי במשך פרק זמן מסוים או עד שיקרה או שלא יקרה אירוע מסוים ופרק זמן זה טרם חלף ו/או אירוע זה עוד לא התממש.	RSU (יחידות מניה חסומות)
	S
סוכנות ממשלתית אמריקאית לתמיכה בעסקים קטנים בארה"ב.	SBA - Small Business Administration
הסכם המגובה על ידי תיק CDS (שהינן נגזרות) ברמות בכירות (Seniority) שונות.	SCDO - Synthetic collateralized Debt Obligation
סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.	SWAP
	V
הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים השוק בפעילויות שונות.	VaR - Value at Risk (ערך בסיכון)

אינדקס

א

אומדנים חשבונאיים קריטיים 73,3
 איגוח 210,207,173
 אקטוארי 212,209,122,121,120,99,98
 ארגון מחדש של חובות בעייתיים 166,165,164

ב

באזל 211,208,132,128,67,62,29,27,26
 ביטחונות 174,131,53
 בניינים וציוד 177,176,175,87,86,81,79,21,19,18
 בקרות 215,208,77,76,74,68,3

ג

גיזור 141,140,137,136,135,99,98,97,95,92,80,69,62,20
 144,143,142

ד

דוח מאוחד על הרווח הכולל 80,4
 דוח על השינויים בהון 84,82,4
 דוח על תזרימי מזומנים 88,87,86,4
 דוח רווח והפסד 79,6,4
 דיבידנד 213,126,94,87,86,84,82,28,17,16

ה

הון והלימות ההון 28,26,21,3
 הון מניות 84,82
 הון עצמי רובד 1 131,130,129,128,126,29,28,27,26,12,5
 208

הון רובד 1 נוסף 26

הון רובד 2 208,130,129,27,26

הלבנת הון 69

הלוואות לדיור 50,49,48,44,43,42,41,38,35,34,29,27,22
 158,152,150,148,129,117,116,115,92,61,60,59,58,57,55
 173,172,167,166,164,163,162,161,160,159

הנפקה 216,195,36

הפחתת סיכון אשראי 146,145,131

הפרשה לירידת ערך 94,86

הפרשה למס 154,31,5

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 166,165,164

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 209,208,73,27

התחייבויות בגין הטבות לעובדים 80

ו

ועדת 211,208,132,67,29

ז

חובות בעייתיים 171,170,169,168,117,116,115,46,45,41
 חובות פגומים 148,128,117,116,115,46,45,44,43,42,38,22
 171,170,169,168,167,166,165,164,163,159,158,152,150
 206

ח

יחסים פיננסיים 53

יעד הון 28,27

ירידת ערך 212,105,86

ט

לקוחות עסקיים 40

מ

מאזן מאוחד 81,4
 מבנה ארגוני 199,197,37,4
 מגבלות 146,63,62,53,51,50,49,48,27,9,8
 מגזרי פעילות - גישת ההנהלה 156,155,154,33,31,32,3
 מגזרי פעילות פיקוחיים 152,150,148,147,89,35,34,3
 מדד המחירים לצרכן 9
 מדינות זרות 70,53,52
 מדיניות חשבונאית 73,46,28,3
 מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 130
 מוסדות פיננסיים זרים 103,102,101,100,55,54,53,24,23
 185,183,181,105,104
 מוסדיים 153,151,149,119,55,35,34
 מזומנים ושוי מזומנים 87,86
 מימון ממונף 61
 מינוף 210,208,131,130,129,128,126,89,30,27,5
 מיסוי 39,8
 מיסים נדחים 130,91,86
 מכשירי הון 208,27,26
 ממשלה 214,204,203,93,87,58,55,39,10,9
 מסגרות אשראי 209,173,59,21

נ

נגזרים 62,61,60,59,58,55,53,50,49,48,21,18,17,16,12
 139,138,137,136,135,131,95,94,93,92,91,89,86,81,63
 178,177,176,175,173,147,146,145,144,143,142,141,140
 192,191,190,189,188,186,185,184,183,182,181,180,179
 216,210,206,194,193
 נזילות 211,210,201,173,133,132,67,62,53,52,5,3
 ניריות ערך 69,67,63,60,55,50,49,48,30,25,24,23,21,7,6
 112,111,110,105,103,101,100,97,93,92,89,86,81,73,70
 180,179,178,177,176,175,174,142,133,131,127,114,113
 201,194,193,192,190,189,186,185,184,183,182,181
 204,208

נכסי סיכון 211,208,152,150,148,129,128,29,26

נכסים אחרים 210,207,206,203,177,176,175,86,81,55

ס

סייבר 207,68,37

סיכון הריבית 63

סיכון מוניטין 212,71,70,37

סיכון נזילות 211,67,3

סיכוני אשראי 89,73,61,51,46,40,38,37,29,24,22,12,11,3
 147,146,145,144,143,142,141,140,139,138,137,136,135
 211

סיכוני שוק 212,211,129,63,62,37,26,11,3

סיכונים אחרים 71,70,69,3

סיכונים תפעוליים 69,68,37,3

ע

עמלות 206,79,18,17,16,15,12,6,5

ענפי משק 61,50,49,48,38,22

ערך בסיכון 216

פ

פחת והפחתות 19, 18

פיקדונות הציבור 6, 21, 25, 31, 32, 33, 34, 35, 60, 81, 89, 93, 119,
148, 150, 152, 154, 155, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 204,
206

פנסיה 19, 80, 86, 120, 122, 123, 178, 180, 212

ר

רגולציה 4, 37, 69, 71, 197, 200, 201, 202, 214

רואי החשבון המבקרים 4, 74, 76, 77, 78

רווח למניה 89, 96

ש

שווי הוגן 20, 55, 64, 65, 80, 89, 90, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102,
103, 104, 105, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 121, 138, 139,
141, 142, 146, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187,
188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 206, 213

ת

תגמול 123

תיאבון הסיכון 37, 38, 58, 62, 73

תיק בנקאי 64, 65, 66

תיק למסחר 23, 24, 25

תשואה להון 12, 13, 113, 216

תשלום מבוסס מניות 82, 84